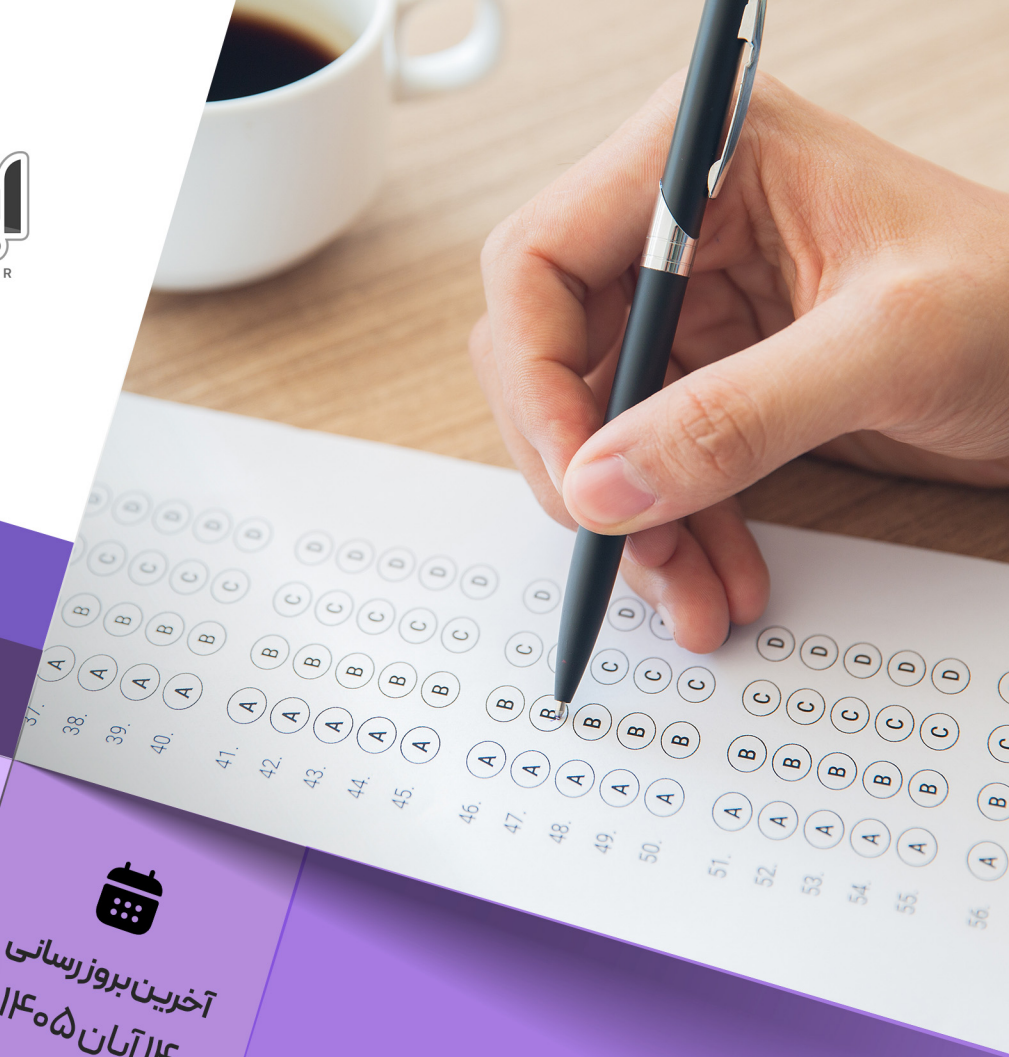
ایران عرضه
فروشگاه کالاهای دانلودی
IRANARZE.IR

IranArze.ir
@iranarze

کد محصول
ES2068

آخرین بروزرسانی
۱۴ آبان ۱۴۰۵

سوالات و درسنامه مصاحبه

بانک دی

- ویژه آمادگی برای مصاحبه و گزینش آزمون استخدامی بانک دی
- نسخه رایگان شامل ۱۲۷ صفحه
- برای تهیه نسخه اصلی، با ۶۰۱صفحه، به سایت ایران عرضه مراجعه نمایید.

انتشار یا استفاده غیر تجاری از این جزوه، بدون حذف لوگوی ایران عرضه "مجاز" می باشد
IRANARZE.IR

لینک های مفید آزمون استخدامی بانک دی

خرید این محصول	سوالات رایگان بانک دی با پاسخنامه
خرید سوالات بانک دی	سوالات رایگان عمومی بانک ها با پاسخنامه
خرید درسنامه بانک دی	خرید سوالات عمومی بانک ها
منابع آزمون	اخبار آزمون
شبکه های اجتماعی ایران عرضه (فایل های رایگان + تخفیفات هفتگی + اخبار)	

(برای مشاهده هر بخش روی آن بزنید)

آخرین بروزرسانی های محصول:

۱۴۰۵/۰۸/۱۴ تالیف مجدد محصول

فهرست مطالب

- **فصل اول: آشنایی با بانک دی (تاریخچه، معرفی بانک، تسهیلات و ...) - صفحه ۴**
- **فصل دوم: مقدمه ای بر مصاحبه - صفحه ۹**
- **فصل سوم: مباحث تخصصی بانک ها - صفحه ۱۶**
- **فصل چهارم: سوالات تشریحی مفاهیم بانکی با پاسخنامه - صفحه ۲۷ (۶۳ سوال)**
- **فصل پنجم: تجربیات داوطلبان در مصاحبه بانک ها - صفحه ۲۹**
- **فصل ششم: درسنامه مصاحبه و گزینش استخدامی**
  - بخش اول: جلسه حضوری مصاحبه و گزینش استخدامی - صفحه ۳۳
  - بخش دوم: احکام شرعی - صفحه ۳۴
  - بخش سوم: معارف اسلامی - صفحه ۴۶
  - بخش چهارم: اطلاعات عمومی (شامل جنگ ۱۲ روزه، جنگ رمضان و ...) - صفحه ۵۲
  - بخش پنجم: دانش سیاسی - صفحه ۷۲
  - بخش ششم: مباحث روانشناختی - صفحه ۱۰۳
  - بخش هفتم: تست نئو (آزمون شخصیت شناسی) - صفحه ۱۰۴
  - بخش هشتم: مطالب قرآنی - صفحه ۱۰۹
- **فصل هفتم: سوالات تشریحی مصاحبه و گزینش استخدامی**
  - بخش اول: احکام شرعی - صفحه ۱۱۴ (۷۵ سوال)
  - بخش دوم: معارف اسلامی - صفحه ۱۱۷ (۱۵ سوال)
  - بخش سوم: اطلاعات عمومی (شامل جنگ ۱۲ روزه، جنگ رمضان و ...) - صفحه ۱۱۸ (۵۰ سوال)
  - بخش چهارم: دانش سیاسی - صفحه ۱۲۱ (۶۰ سوال)
  - بخش پنجم: مباحث روانشناختی - صفحه ۱۲۴ (۱۵ سوال)
  - بخش ششم: مطالب قرآنی - صفحه ۱۲۵ (۱۵ سوال)
  - بخش هفتم: سوالات برگرفته از تجربیات داوطلبان در مصاحبه - صفحه ۱۲۶ (۳۵ سوال)

این فایل، خلاصه ای از جزوه مصاحبه استخدامی بانک دی می باشد. در صورت تمایل برای تهیه نسخه کامل آن، می توانید این محصول را از سایت ایران عرضه خریداری نمایید.

خرید محصول

❖ فصل اول: آشنایی با بانک دی (تاریخچه، معرفی بانک، تسهیلات و ...)

معرفی بانک دی

بانک دی براساس قانون اجازه تاسیس بانک‌های غیردولتی مصوب ۲۱ فروردین ماه سال ۱۳۷۹، مستند به ماده ۹۸ قانون برنامه پنج‌ساله سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور مصوب تیرماه سال ۱۳۵۱، قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب سال ۱۳٦۲ و با رعایت قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۲٤ اسفند ماه ۱۳٤۷ شمسی و همچنین با رعایت سایر قوانین جاری و با هدف تسهیل و فراهم ساختن امکان مشارکت گسترده و فراگیر ملی و مردمی در تمامی فعالیت‌های سازنده، مثمرثمر و موجه اقتصادی و مالی به ویژه در زمینه‌های پولی، مالی و بانکی تشکیل و اداره می‌شود.

تحقق هدف مذکور مستلزم تجهیز منابع مالی از طریق جذب سپرده‌ها، اخذ تسهیلات و استفاده از سایر ابزارهای پولی و مالی و تخصیص آن‌ها برای اعطای تسهیلات اعتباری و سرمایه گذاری در رشته‌های مختلف اقتصادی است. بانک دی در راستای تحقق اهداف خود، به انجام کلیه عملیات مجاز پولی، مالی و بانکی (ریالی و ارزی) در چارچوب قوانین و مقرارت جاری کشور و قانون عملیات بانکی بدون ربا در حوزه جغرافیایی مورد عمل خود، اقدام خواهد کرد.

بانک دی همواره نسبت کفایت سرمایه (C.A.R) مورد نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مقررات و ضوابط بین‌المللی کمیته بال (مرجع بین المللی نظارت بر بانکداری (The Basel Committee On Banking Supervision)) را رعایت خواهد کرد.

هویت سازمانی بانک دی

دی (جدی) دهمین ماه سال هجری خورشیدی است و ۳۰ روز دارد. واژه دی در ایران باستان به معنای آفریدن، ساختن و بخشودن است و دادار در فارسی از همین ریشه گرفته شده است. در ایران باستان روز هشتم، پانزدهم و بیست‌و سوم هر ماه به نام دی نام گذاری شده است. در کتاب‌های قدیم نخستین روز دی‌ماه خرم روز نامیده می‌شود.

بانک دی DAY BANK

بانک دی DAY BANK بانک دی، بانک ارزش آفرین

هیات مدیره بانک دی

- مدیر عامل و عضو هیأت مدیره: برات کریمی
- رئیس هیأت مدیره: محمدرضا ادبی
- نایب رئیس هیأت مدیره: امجد خضری
- عضو هیأت مدیره: محمد مومنی
- عضو هیأت مدیره: علی اولیائی

ترکیب سهامداران اسفند ماه ۱۴۰۴ بانک دی

- صندوق سرمایه گذاری بازارگردانی گروه دی
- سازمان اقتصادی کوثر
- گروه مالی و اقتصادی دی
- شرکت آتیه سازان دی (سهامی خاص)
- شرکت سرمایه گذاری پاک اندیشان امین (سهامی خاص)
- اشخاص حقوقی
- اشخاص حقیقی

شعار بانک دی

شعار بانک دی «بانک دی، بانک ارزش‌آفرین» است. این شعار بیانگر رویکرد بانک در ایجاد ارزش پایدار برای مشتریان، سهامداران و سایر ذی‌نفعان است. بانک دی با تأکید بر مشتری‌مداری، ارائه خدمات نوین بانکی، توسعه بانکداری الکترونیک و ارتقای کیفیت خدمات، در راستای تحقق مفهوم ارزش‌آفرینی فعالیت می‌کند. این شعار همچنین بر اهمیت اعتمادسازی، پاسخ‌گویی به نیازهای مشتریان و ایفای نقش مؤثر در نظام بانکی کشور تأکید دارد.

گروه مالی دی (گروه مالی و اقتصادی):

- آتیه سازان دی
- بیمه دی
- لیزینگ دی
- توسعه دیدار ایرانیان
- تجارت الکترونیک دی

- خدمات ارزی و صرافی دی
- خدمات مالی و حسابداری دی ایرانیان
- سرمایه گذاری بوعلی
- کارگزاری بانک دی
- رویای روز کیش
- نیروگاه برق دماوند
- بیمه امید بنیان دی

انواع حساب‌های ارزی

افتتاح انواع حساب‌های سپرده ارزی شامل قرض الحسنه پس‌انداز، قرض الحسنه جاری و سپرده‌های مدت‌دار ارزی (سه‌ماهه، شش‌ماهه، نه‌ماهه و یک‌ساله) به ارزهای دلار، یورو و درهم در تمامی شعب بانک دی امکان‌پذیر است.

الف) سپرده‌های قرض الحسنه ارزی

۱. سپرده جاری

۲. سپرده پس‌انداز

ب) سپرده‌های سرمایه گذاری مدت‌دار ارزی

تسهیلات ریالی بانک دی

۱- طرح "ماهان دی"

۲- طرح "پزشک یار" دی (ویژه مشاغل حوزه سلامت و پزشکی)

۳- طرح "شاهد"

٤- برات کارت بانک دی

۵- طرح کسب و کار

انواع حساب ها

سپرده‌های بانک دی:

- سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز
- سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی
- سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه
- سپرده سرمایه گذاری یک‌ساله
- سپرده سرمایه گذاری دوساله

حساب‌های بانک دی:

- حساب قرض‌الحسنه جاری
- حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز
- حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی

خدمات چک یار بانک دی

«چک‌یار» بانک دی با هدف تسریع و تسهیل در واگذاری گروهی چک‌های مشتریان، اصناف و کسب‌وکارها و شرکت‌هایی است که بخشی از فروش آنها مبتنی بر دریافت چک از مشتری است. کاهش خطا در ثبت چک، استعلام اصالت چک و سرعت در عملیات واگذاری از مهمترین مزیت‌های این خدمت است.

امکانات

- با نرم‌افزار «چک‌یار» صاحبان کسب‌وکار می‌توانند در هر زمان و در هر مکان بدون محدودیت چک‌های خود را در حساب خود نزد بانک دی واگذار کنند.
- مشتریان حقیقی و حقوقی می‌توانند از طریق مراجعه حضوری به شعب بانک و درخواست از شعبه، نسبت به نصب و راه‌اندازی این خدمت در محل کار خود اقدام کنند.

مزیت‌ها

- ثبت و واگذاری چک بدون محدودیت زمانی و در هر ساعت از شبانه روز
- خواندن اطلاعات چک از طریق شناسه صیاد
- واگذاری چک بدون محدودیت تاریخ
- امکان قفل کردن چک‌های صیادی
- بررسی اصالت چک به صورت گروهی
- ارسال تصویر اسناد واگذاری و ثبت سفارش بدون مراجعه به بانک از محل کار مشتری
- کاهش خطا در ثبت چک و افزایش امنیت.

سامانه های بانکداری مدرن بانک دی

سامانه‌های بانکداری مدرن بانک دی با هدف افزایش رضایت مشتریان از انجام عملیات بانکی و کاهش مراجعه به شعب، حذف سفرهای درون شهری و صرفه‌جویی در وقت و انرژی راه‌اندازی شده‌اند. این سامانه‌ها، شامل دی‌نت، دی‌جت، تلفن بانک، خدمات بانکداری باز و درگاه خدمات کارتی است.

با دریافت نام کاربری و رمز عبور سامانه‌های بانکداری مدرن بانک دی، می‌توانید از تمامی خدمات این سامانه‌ها استفاده نمایید.

۱- دی نت

۲- دی‌جت (همراه بانک دی)

۳- رمزساز دی

٤- تلفن بانک

٥- بانکداری باز (بانکداری باز، درگاه هوشمند تعامل کسب‌وکارها با بانک دی)

٦- افتتاح حساب غیرحضوری

۷- چک الکترونیکی بانک دی

خدمات کارت بانک دی

۱- کارت نقدی

۲- کارت هدیه

۳- بن کارت

٤- دیبا کارت

IRANARZE.IR
فروشگاه کالاهای دانلودی

❖ فصل دوم: مقدمه ای بر مصاحبه

تعریف مصاحبه

مصاحبه نوعی تماس چهره به چهره است که از طریق آن، مصاحبه‌کننده این امکان را می‌یابد که رفتار مصاحبه‌شونده، ویژگی‌های آشکار و شخصیت او را از ابعاد مختلف مشاهده و بررسی کند.

در واقع، مصاحبه در فرآیند گزینش یک گفت‌وگوی رسمی و عمیق است که به منظور ارزیابی شایستگی داوطلب صورت می‌گیرد.

انواع مصاحبه

۱. مصاحبه‌های سازمان‌یافته یا مستقیم

در این نوع مصاحبه، مصاحبه‌کنندگان معمولاً مجموعه‌ای از سؤالات معین و از پیش تعیین‌شده را مطرح می‌کنند. اگرچه سؤالات این نوع مصاحبه، صحت فرآیند را تا حدود زیادی تضمین می‌کند، اما به مصاحبه‌کننده امکان پیگیری پاسخ‌های جالب را نمی‌دهد و مانع بروز خلاقیت مصاحبه‌گری و کسب اطلاعات جامع‌تر می‌شود.

۲. مصاحبه‌های سازمان‌نیافته یا غیرمستقیم

در این نوع مصاحبه به مصاحبه‌شونده فرصت داده می‌شود تا به سؤالات مختلفی که بر حسب موضوع در طول مصاحبه مطرح می‌گردد، آزادانه و حتی بدون محدودیت زمانی در محیطی دوستانه پاسخ دهد.

۳. مصاحبه‌های مختلط

معمولاً مصاحبه‌کنندگان در عمل ترکیبی از سؤالات مستقیم و غیرمستقیم را به کار می‌برند. این روش از قابلیت اعتماد بیشتری نسبت به دو روش قبلی برخوردار است. عموماً در طرح «مدیران فردا» از این نوع مصاحبه استفاده خواهد شد.

۴. مصاحبه‌های تحت فشار

اگر موقعیت شغلی، تحمل فشارهای عصبی زیادی را می طلبد، اینگونه مصاحبه ها، سعی در کشف چگونگی واکنش متقاضی دارد، تا بتواند واکنش مصاحبه شونده را به فشارهای ناشی از شغل بررسی کند.

تیم مصاحبه

تیم مصاحبه، با توجه به ترکیب تعداد مصاحبه کنندگان و مصاحبه شوندگان متفاوت است که از آن جمله میتوان به تیمهای مصاحبه زیر اشاره داشت:

۱. مصاحبه فرد به فرد: در این مصاحبه فقط یک نفر مصاحبه کننده و یک نفر مصاحبه شونده وجود دارد از این روش معمولا برای ارزیابی عمیق تر شخصیت مصاحبه شونده استفاده می شود.

۲. مصاحبه چند نفر با یک نفر: در این روش مصاحبه با حضور چند نفر مصاحبه کننده و یک نفر مصاحبه شونده انجام می شود. مصاحبه کنندگان هر یک در زمینه ای خاص مثلا روانشناسی، مهندسی مدیریت سازمان و ... تخصص دارند.

مراحل اجرای مصاحبه:

فرآیند مصاحبه از مراحل مختلفی تشکیل می‌شود که طی آن باید به ترتیب زیر رعایت گردد:

۱. مرحله آمادگی

پیش از تشکیل جلسه مصاحبه، لازم است مصاحبه‌کننده اطلاعات مربوط به داوطلب (نظیر نمرات آزمون‌های کتبی، فرم درخواست و...) و نیز شرایط احراز شایستگی مرتبط با شغل را مورد بررسی قرار دهد. مصاحبه باید بر اساس این اطلاعات انجام گیرد.

۲. آغاز مصاحبه و ایجاد ارتباط

ایجاد ارتباط بر دوش مصاحبه‌کننده است. فرض کنید داوطلب کمی نگران است و علائم تنش روانی از خود نشان می‌دهد. اگر مصاحبه‌کننده بخواهد به واقعیت‌ها پی ببرد، باید نخست کاری کند تا از میزان تنش داوطلب کاسته شود و وی احساس آرامش و راحتی نماید.

۳. ورود به مصاحبه اصلی و تبادل اطلاعات

در این مرحله، مصاحبه‌کننده باید بر مبنای شرایط احراز یا معیارهای شایستگی، با دقت و ظرافت سؤالاتی را مطرح کند تا ضمن جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز، دیدگاه کلی مصاحبه‌شونده را نسبت به مسائل مربوط به کار و زندگی ارزیابی نماید.

به طور کلی، مصاحبه‌گر باید سؤالات را به گونه‌ای طرح کند که بیشترین اطلاعات ممکن در ارتباط با معیارهای گزینش به دست آید.

۴. پایان مصاحبه

پس از اطمینان از اینکه همه سؤالات مورد نیاز مطرح شده و پاسخ مناسب برای هر سؤال دریافت گردیده است، مصاحبه به پایان خود نزدیک می‌شود. بهتر است پایان مصاحبه با نشانه‌های رفتاری مشخص شود، مانند نگاه کردن به ساعت، بستن پرونده یا گفتن: «آیا نکته دیگری برای بیان دارید؟»

در این مرحله، باید دقت شود که هیچ نشانه‌ای مبنی بر پذیرش یا عدم پذیرش به مصاحبه‌شونده داده نشود؛ زیرا ممکن است داوطلبان بعدی کیفیت بالاتری داشته باشند یا مصاحبه‌شونده در مراحل دیگر فرآیند گزینش موفق نشود.

۵. نتیجه‌گیری از مصاحبه

پس از پایان مصاحبه، مصاحبه‌کنندگان باید برداشت کلی خود را همراه با تجزیه و تحلیل پاسخ‌های داوطلب گزارش دهند. برای ارتقای صحت، قابلیت اعتماد و اعتبار مصاحبه، ارزیابی‌ها باید مبتنی بر مصادیق حاصل از مصاحبه باشد.

نکات رفتاری در جلسه مصاحبه استخدامی

هنگامی که نوبت ورود شما به جلسه مصاحبه فرا می‌رسد، در صورت بسته بودن در، ابتدا در بزنید و سپس وارد اتاق شوید. پس از ورود، نگاهی کوتاه به حضار داشته باشید و به ترتیب، از نزدیک‌ترین نفر تا آخرین فرد، به همه سلام کنید.

پس از آن، با اجازه گرفتن از مصاحبه‌کنندگان، بنشینید. نحوه نشستن باید آراسته، رسمی و به دور از هیجان یا استرس بی‌مورد باشد.

نحوه پاسخ به سوالات مصاحبه استخدامی بانک

تعداد سوالات مصاحبه استخدامی بانک ها ممکن است برای داوطلبان شرکت کننده در آزمون های کتبی و یا گزینش از طریق ارسال رزومه متفاوت باشد. در حالت کلی سوالات مصاحبه استخدامی بانک شامل ۲۰ تا ۳۰ سوال در بخش های مختلف عمومی، تخصصی و عقیدتی سیاسی می باشد.

سوالاتی که در مصاحبه بانک ها پرسیده میشود:

پنج سال آینده را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

وقتی به آینده فکر می‌کنم، خود را می‌بینم که در حال یادگیری مهارتهای مورد علاقه ام هستم، . تجربیاتی در حوزه بین‌الملل کسب خواهم کرد و شاید مهارت‌های رهبری خود را محک بزنم. اما از فرصت‌های جدید نیز غافل نخواهم بود.

نقاط قوت شما چیست؟

یکی از سوالات پرتکرار مصاحبه‌های شغلی! هدف سوال این نیست که فهرستی بلند بالا از خصایل نیکو ردیف کنید: «خلاق»، «منظم»، «متعهد» و... سه توانایی مهم خود را بگویید و مثال‌هایی برای اثباتشان بیاورید.

نقاط ضعف شما چیست؟

توانایی شناسایی ضعف‌ها خودش با ارزش است! مصاحبه‌کننده می‌خواهد بداند تا چه حد با خودتان صادق هستید؟ آیا به دنبال رشد شخصی هستید؟ می‌توانید به موضوعی اشاره کنید که تازه برای بهبودش تلاش کرده‌اید و توضیح دهید چه کارهایی انجام داده‌اید که رشد کنید.

چرا باید شما را استخدام کنیم؟

اگر واقعاً برای این موقعیت شغلی مناسب هستید، آن را تاکید کنید و توانایی‌هاتان را یادآور شوید؛ اما توجه داشته باشید که ممکن است افرادی دیگری هم سطح یا بالاتر از شما برای آن شغل درخواست داده باشند.

چرا می‌خواهید اینجا کار کنید؟

فرصتی طلایی برای اینکه نشان دهید درباره شرکت تحقیق کرده‌اید. از ویژگی‌های مثبت و آوازه شرکت بگویید و توضیح دهید که با استخدام در شرکت چگونه می‌توانید اهداف و برنامه‌هایتان را دنبال کنید.

دستمزد درخواستی‌تان چقدر است؟

این سوال شاید سخترین سوال مصاحبه‌های شغلی باشد مخصوصا برای افراد تازه کار. دستمزد درخواستی به میزان تجربه، رقبا و حتی پولی که هم اکنون در جیب دارید بستگی دارد! اما چند قانون سرانگشتی وجود دارد که با رعایت آن‌ها می‌توانید از پس این سوال برآیید

چه چیزی به شما انگیزه می‌دهد؟

انگیزه موضوعی کاملاً شخصی است؛ بنابراین پاسخ درست یا غلطی وجود ندارد. ممکن است پیشرفت شغلی به شما انگیزه بدهد یا رشد شخصی، شاید هم انگیزه شما حمایت از خانواده باشد، همه این جواب‌ها خوب هستند؛ البته در برخی مشاغل انگیزه‌هایی مانند کمک به دیگران یا اثرگذاری در جامعه ممکن است با ارزش‌تر باشند.

آیا در کار تیمی موفق هستید؟

خیلی‌ها در رزومه می‌نویسند: مهارت کار تیمی، اما تعداد کمی واقعاً این مهارت را دارند. آیا در گذشته موقعیت‌هایی پیدا می‌کنید که در برقراری ارتباط با افراد خوب عمل کرده باشید؟ لازم نیست در حتماً در مسائل کاری باشد، می‌توانید از گروه‌های دانشجویی یا ورزشی یا هر جای دیگری مثال بیاورید.

سوالی دارید؟

قانون اول: همیشه سوالی بپرسید! هیچ وقت نگویید نه. از قبل تمرین کنید که می‌خواهید چه سوالاتی از مصاحبه کننده بپرسید. می‌توانید بخواهید درباره نحوه مصاحبه به شما بازخورد دهد.

چرا این شغل را می‌خواهید؟

فقط درباره خوبی های کار کردن در این شرکت نگویید. عمیق‌تر شوید و بگویید چرا این فرصت شغلی در راستای اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت شماست.

چند نکته در باب مصاحبه

در مصاحبه نه تنها می توانید ماهیت واقعی خودتان را نشان دهید، بلکه می توانید آن را به منزله پلی برای رسیدن به موفقیت هم تصور کنید. گذشتن از این پل و صدها پل دیگر که بخشی از زندگی شما را تشکیل می دهد تنها با اراده خودتان میسر است. در ادامه به نکاتی که رعایت آن ها می تواند مصاحبه شغلی را به موفقیت سوق دهد، اشاره می شود.

در مصاحبه های کاری همان چیزی باشیم که هستیم

حتما رزومه خود را همراه داشته باشید

اگر چه قبلا رزومه خود را برای مجموعه ای که برای مصاحبه نزد آن ها رفته اید، ارسال کرده اید، اما بهتر است یک نسخه از رزومه خود را به عنوان یک شرح حال از زندگی شغلی خود همیشه به همراه داشته باشید و هر از چند گاهی آن را به روزرسانی کنید.

استفاده شایسته از زبان بدن

بهتر است در زمان مصاحبه از زبان بدن بهترین استفاده لازم را ببرید. قرار نیست به یک کلاس آموزش زبان بدن بروید. فقط کافی است چند حرکت که با موضوع مورد بحث مرتبط است را یاد بگیرید. به یاد داشته باشید که دانستن روان شناسی کار و استفاده از حرکات درست بدن در کل زندگی بزرگ ترین گام برای رسیدن شما به موفقیت خواهدبود.

بهتر است در هنگام ورود به اتاق مصاحبه فورا به چشمان مصاحبه گر نگاه کنید، البته به چشمان مصاحبه گر براق نشوید. به خاطر داشته باشید همیشه اولین نگاه در چشمان هر کس در زمانی که مصاحبه گر صحبت می کند، به علامت تایید صحبت های او، سر خود را به طور نرمال تکان دهید و گاهی اوقات با لبخندی او را همراهی کنید

سروقت برای انجام مصاحبه حاضر شوید

از آن دست متقاضیان کار نباشید که یک ساعت جلوتر از زمان مصاحبه به سازمان مربوطه وارد می شوند. اگر با تاخیر وارد شدید، بهانه جویی نکنید که مترو دیرآمد یا ماشینم خراب شد و یا... در واقع وقت شناسی شما نشانه شخصیتتان است که در نمره ارزیابی تان نقش مهمی ایفا خواهد کرد.

راجع به سازمان، اطلاعات کسب کنید

قبل از رفتن برای مصاحبه، بهتر است سایت آن مجموعه را نگاهی بیندازید. اهداف، چشم اندازها، ماموریت ها، برنامه های در دست انجام و برنامه های انجام شده آن ها از جمله موارد مهمی است که می تواند به شما کمک کند تا نسبت به آن سازمان پیش زمینه ای کسب کنید.

اعتماد به نفس داشته باشید

بهتر است صبح روزی که مصاحبه دارید به ورزش صبحگاهی بروید و حداقل ۱۵ بار نفس عمیق بکشید؛ این باعث می شود تا اکسیژن وارد ریه های شما شود. یک دوش آب ولرم بگیرید و صبحانه ای مفصل بخورید. این کار اعتماد به نفس شما را بالا می برد. خود را دست کم نگیرید.

هرگز با سر و صورت عرق کرده در اتاق مصاحبه حاضر نشوید؛ این نشان می دهد که شما دچار استرس شدید شده اید. بهتر است قبل از ورود به اتاق مصاحبه از سرویس بهداشتی مجموعه استفاده کنید و صورت خود را با آب سرد بشویید، خشک کنید و سپس وارد اتاق شوید.

ظاهری آراسته داشته باشید

در روز مصاحبه لباس شایسته و آراسته ای بپوشید. از لباس های اسپورت استفاده نکنید و کتانی نپوشید. آقایان بهتر است از کت و شلوار و لباس مرتب همراه با کفش های واکس زده استفاده کنند، موهایشان مرتب باشد و بهتر است به آرایشگاه بروند و موهای خود را مرتب کنند. حتما عطر بزنید، عطری که باعث سردرد نشود و بوی مطبوعی داشته باشد، برای شما جذبه می آورد. خانم ها هرگز از لباس های پرزرق و برق استفاده نکنند.

بهتر است از مانتو و شلوار و مقنعه و یا اگر چادری هستید از پوشش چادر خود استفاده کنید اما اگر چادری نیستید با چادر به مصاحبه نروید. سعی کنید همان کسی باشید که هستید.

با اطرافیان نزدیک خود به مصاحبه نروید

روز مصاحبه سعی کنید تنها به مصاحبه بروید. هرگز با همسر، پدر و مادر یا دوستان خود به مصاحبه نروید. شما انسان بالغی هستید و قرار است بخشی از مسئولیت یک مجموعه به عهده شما گذاشته شود.

از مصاحبه گر تشکر کنید

در پایان مصاحبه بهتر است از مصاحبه گر تشکر کنید. تشکر بابت زمانی که در اختیار شما قرار دادند و تشکر بابت مطالبی که به شما آموزش دادند.

عاقلانه ترین پاسخ را در مورد حقوق خود اعلام کنید

هرگز نگویید من در مورد حقوق خود نظری ندارم. رقم پایین اعلام نکنید و ارزش خود را پایین نیاورید، رقم خیلی بالا هم اعلام نکنید؛ زیرا رقم های بالا حتما باعث حذف شما خواهدشد.

اشتباهات فاحش در مصاحبه استخدامی

میانگین زمان یک مصاحبه استخدامی حدود ٤٠ دقیقه است، اما ٣٣ درصد از ٢٠٠٠ مدیر شرکت‌کننده در یک نظرسنجی اظهار کردند که آنان در ٩٠ ثانیه اول مصاحبه خواهند فهمید که آیا داوطلب را استخدام می‌کنند یا خیر.

در همان نظرسنجی، مدیران اشتباهات زیر را به عنوان دلایل اصلی رد داوطلب برشمردند:

- ٦٧ درصد گفتند متقاضیان استخدام قادر نبودند تماس چشمی برقرار کنند.
- ٤٧ درصد مدیران ابراز می‌کردند که داوطلبان استخدام هیچ اطلاعاتی درباره شرکتی که برای مصاحبه آمده‌اند نداشتند.
- ٣٣ درصد دلیل رد کردن را نوع نشستن متقاضی هنگام مصاحبه بیان کردند.

ادامه اشتباهات فاحش:

١) مهارت‌های ضعیف ارتباطی

– نجوا کردن – استفاده مدام از اصطلاحات عامیانه – حرکات عصبی مانند جویدن ناخن

یکی دیگر از مهارت‌های ضعیف ارتباطی این است که پاسخ سوالات را با "بله" یا "نه" بدهید. باید اعتماد به نفس خود را حفظ کرده و نشان دهید. عصبی بودن و پاسخ‌های پراکنده و بی‌معنی همگی بیانگر حواس‌پرتی و بی‌توجهی شما می‌باشد. در همین حین، یکی از بدترین لحظات برای مصاحبه‌کننده این است که سوال ساده‌ای بپرسید اما جوابی دریافت نکند. نکته دیگر، از درب نگهبانی و پارکینگ گرفته تا دفتر مصاحبه با همگی با احترام و ادب رفتار کنید.

٢) پرحرفی

مصاحبه‌کننده می‌خواهد بداند که چرا شما بهترین گزینه برای شغل مورد نظر هستید. آن‌ها تمایلی به شنیدن تمام داستان زندگی شما ندارند. هیچ‌چیز بدتر از شخصی نیست که بی‌جهت و بی‌مورد پرحرفی می‌کند.

سوالی که تقریبا از همه پرسیده میشود:

بانک منابع خود را از کجا تامین میکند؟

جواب: بانک‌ها عمدتاً از سپرده‌های مردم تأمین مالی می‌شوند، اما در صورت نیاز از سرمایه سهامداران و استقراض از نظام بانکی یا انتشار اوراق نیز استفاده می‌کنند.

منابع بانک = وجوهی که بانک برای اعطای وام و سرمایه‌گذاری به دست می‌آورد ← مثل سپرده‌ها، سرمایه سهامداران، اوراق بدهی.

درآمد بانک = سود وام‌ها، کارمزدها، مشارکت در عقود اسلامی.

عوامل تاثیر گذاز بر نرخ ارز چیست؟

نرخ ارز حاصل ترکیب **عوامل اقتصادی، سیاسی، مالی، پولی و روانی** هست.

عوامل سیاسی و امنیتی: ثبات سیاسی و امنیت داخلی، تحریم‌ها و روابط بین‌الملل

عوامل روانی و انتظارات: **انتظارات مردم و فعالان بازار:**

مباحث تخصصی مرتبط با بانکدار

الزامات حرفه ای بانکدار

کارمندان بانک باید از خصوصیات شخصیتی خاصی برخوردار باشند:

- جاه طلبی
- توانایی یادگیری بالا
- جامعه پذیری

خصوصیات مهم بانکدار: بانکداران موفق با ویژگی هایی چون: مسئولیت پذیری، توجه، عزم، پیگیری مداوم دانش جدید، دقیق بودن، کوشا بودن، ذهن تحلیلی متمایز می شوند.

وظایف بانکدار

- افتتاح و یا بستن حساب به درخواست مشتری
- کنترل فرم های تکمیل شده، رفع نواقص آن و تطبیق امضای مشتری
- کنترل گردش مالی صندوق خود در پایان روز

❖ فصل سوم: مباحث تخصصی بانک ها

آشنایی با تعاریف و اصطلاحات تخصصی بانک ها

تعریف پول: هر پدیده یا عاملی که عموماً به‌عنوان وسیله‌ای برای مبادله و معیاری برای محاسبه ارزش‌های اقتصادی و در جهت ذخیره ارزش اقتصادی و ابزاری برای پرداخت‌های آتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مزایای پول کاغذی:

۱) با سهولت بیشتری می‌توان آن را جابه‌جا کرد.

۲) نمی‌توان به میل خود، پول کاغذی را به مقدار نامحدود چاپ کرد.

بانک: واسطه مالی که وجوه مشتریان را جمع‌آوری و آن‌ها را جهت اعطای وام و اعتبار به‌کار می‌گیرد.

تاریخچه بانکداری در ایران

قبل از دوره هخامنشی، بانکداری به‌طور ابتدایی مرسوم بود ولی در انحصار معابد و شاهزادگان قرار داشت. در زمان هخامنشیان، بازرگانی رونق یافت و پول مسکوک رواج پیدا کرد.

بانکداری در ایران به مفهوم واقعی از سال ۱۲۶۶ ه.ش با تأسیس بانک جدید شرق (اساساً انگلیسی) آغاز شد. این بانک برای نخستین بار اقدام به افتتاح حساب جاری به نام اشخاص کرد و با قبول سپرده و انتشار نوعی اسکناس به‌وسیله شعبه مرکزی در تهران، به شکل حواله‌های ۵ قرانی فعالیت خود را شروع نمود.

در سال ۱۲۶۷ ه.ش، بانک شاهنشاهی ایران با خرید تأسیسات بانک جدید شرق و کسب امتیاز نشر اسکناس در ایران آغاز به کار کرد. امتیاز این بانک به جولیوس دو رویتر اعطا گردید. اما در سال ۱۲۶۹ ه.ش، امتیازی برای تأسیس بانک استقراضی ایران به ژاک پولاکوف (از اتباع روسیه تزاری) داده شد. این بانک پس از تأسیس با مشکلاتی مواجه گردید و در سال ۱۳۱۲ به بانک کشاورزی ایران ضمیمه شد.

پس از انقلاب، طرح ملی‌سازی بانک‌ها اجرا شد و متعاقب آن، ادغام بانک‌ها در راستای تحقق اهداف اقتصادی آغاز گردید. بدین‌ترتیب، دو گروه بانک‌های تخصصی و تجاری شکل گرفتند:

انواع بانک‌ها

۱. بانک‌های تجاری ۲. بانک‌های تخصصی

بانک‌های تجاری سه وظیفه اصلی دارند: سپرده‌پذیری، پرداخت تسهیلات و سرمایه‌گذاری.

آن‌ها با اتکای ۹۰ درصدی به منابع مردم، کار تأمین مالی کسب‌وکارها و پرداخت تسهیلات خرد و متوسط را انجام می‌دهند. به‌طور مشخص، بانک مرکزی ۱۷ بانک کشور را در دسته بانک‌های تجاری غیردولتی قرار داده است که از جمله آن‌ها می‌توان به بانک کارآفرین، اقتصادنوین، شهر، ملت، صادرات و تجارت اشاره کرد.

بانک‌های تخصصی: طبق تفکیک بانک مرکزی، در حال حاضر ۵ بانک کشور به‌عنوان بانک‌های تخصصی و توسعه‌ای شناخته می‌شوند. هدف از ایجاد این بانک‌ها، تمرکز بر تأمین منابع (عموماً دولتی) برای اجرای طرح‌های ملی و همچنین حمایت تسهیلاتی از بخش‌های اقتصادی مانند مسکن، کشاورزی، صنعت و معدن، تعاون و توسعه صادرات است.

در ایران، این بانک‌ها عبارتند از:

- بانک توسعه تعاون
- بانک مسکن
- بانک کشاورزی

همان‌طور که از نام این بانک‌ها مشخص است، تمرکز هر یک بر ارائه خدمات پولی و اعتباری به بخش خاصی از اقتصاد کشور است.

ارکان بانک:

الف) مجمع عمومی بانک‌ها ب) شورای عالی بانک‌ها

ج) هیئت‌مدیره و مدیرعامل د) بازرسان قانونی

بانکداری الکترونیک: بانکداری الکترونیکی به‌معنای یکپارچه‌سازی کلیه فعالیت‌های یک بانک از طریق به‌کارگیری فناوری نوین اطلاعات و ارتباطات، مبتنی بر فرآیندهای بانکی و منطبق بر ساختار سازمانی بانک‌هاست که امکان ارائه کلیه خدمات موردنیاز مشتریان را فراهم می‌سازد.

ویژگی‌های بانکداری نوین (الکترونیکی):

- بازار نامحدود از لحاظ مکانی
- ارائه خدمات گسترده
- بانک‌های چندمنظوره مجهز به امکانات الکترونیکی
- تمرکز بر کاهش هزینه و رشد درآمد
- نامحدود بودن از نظر زمانی (۲۴ ساعته)
- وجود رابطه نزدیک و تنگاتنگ بین بانک و مشتری

هدف بانکداری الکترونیک: به حداقل رساندن حضور مردم در بانک.

انواع شاخه‌های بانکداری الکترونیک:

- بانکداری اینترنتی
- بانکداری تلفنی
- بانکداری مبتنی بر دستگاه خودپرداز

کانال‌های بانکداری الکترونیک:

- رایانه‌های شخصی
- شبکه‌های مدیریت‌یافته

تاریخچه بانکداری الکترونیک در ایران: به سال ۱۳۵۰ برمی‌گردد. در آن زمان بانک تهران با در اختیار گرفتن ۷ تا ۱۰ دستگاه خودپرداز، تجربه پرداخت پول به‌صورت اتوماتیک را تنها در همان شعبه نصب‌شده داشت. اداره «شتاب» بانک مرکزی در تاریخ ۱۳۸۱/۴/۱ تأسیس و با هدف فراهم کردن زیرساخت بانکداری الکترونیک آغاز به کار کرد. شتاب با ایجاد ارتباط بین دستگاه‌های سه بانک رسماً متولد شد: بانک کشاورزی، توسعه صادرات و صادرات ایران.

طرح‌های بانکداری الکترونیک:

- بانک کشاورزی: مهر گستر
- بانک ملی: سیبا

بانکداری متمرکز (Core Banking): اصول کار بانکداری متمرکز بر وجود یک واحد اطلاعات مرکزی (Core) استوار است. این مرکز وظیفه نگهداری و ثبت کلیه اطلاعات تعاملات مالی در شبکه بانک موردنظر را بر عهده دارد.

سوئیفت (SWIFT - Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication): یک شبکهٔ بین‌بانکی جهانی است که پیام‌های مالی را از طریق ابزارهای الکترونیکی جابه‌جا می‌کند. این روش از نقل و انتقال ارزی از همه اشکال حواله‌های ارزی سریع‌تر، دقیق‌تر و مطمئن‌تر است. از طرف دیگر، در طول سال و در ۲۴ ساعت شبانه‌روز بدون تعطیلی، خدمات مالی بین‌المللی را بین بانک‌ها و کشورهای عضو ارائه می‌دهد.

اطلاعات بانکی:

عملیات بازار باز: خرید و فروش اوراق قرضه

صکوک: تامین مالی از طریق انتشار اوراق بهادار اسلامی

اوراق قرضه: گاهی شرکت ها و موسسات بزرگ برای انجام پروژه‌های کلان اقتصادی نیاز به کمک مردم دارند.از طریق بانک مرکزی اوراقی چاپ کرده و به مردم می فروشند..این اوراق حداقل یکساله و دارای سود علی الحساب است

ریاست مجمع عمومی بانک ها: وزیر اقتصاد و دارایی

ناشر سفته و برات: وزارت اقتصاد و دارایی

اسناد تجاری و عقود بانکی

سفته (برابر ماده ۳۰۷ قانون تجارت): سندی است که امضاکننده تعهد می‌کند مبلغی را در موعد معین یا عندالمطالبه به حامل یا شخص معین بپردازد.

الزامات: امضا یا مهر، تاریخ، مبلغ با حروف، گیرنده وجه، تاریخ پرداخت (ماده ۳۰۸).

اهمیت:

- اگر صادرکننده پرداخت نکند، دارنده ظرف ۱۰ روز می‌تواند واخواست کند.

برات: سندی تجاری است که به موجب آن شخصی به دیگری دستور می‌دهد مبلغی را در وجه یا حواله‌کرد شخص ثالث پرداخت کند. باید حداکثر ظرف یک‌سال از تاریخ صدور مطالبه یا قبولی شود.

اگر پرداخت نشود:

- ظرف ۱۰ روز باید اعتراض عدم تأدیه تنظیم شود.
- اقامه دعوی باید ظرف یک‌سال از تاریخ اعتراض صورت گیرد.

تفاوت سفته و برات

در برات معمولاً سه نفر دخالت دارد در حالی که در سفته دو نفر دخالت می کند، برای برات وجود محل لازم است یعنی برات کش باید از برات گیر طلبکار بوده و یا اعتبار نزد وی داشته باشد در صورتی که در سفته وجود محل ضرورت ندارد برات را باید به قبولی برات گیر رسانید در صورتی که سفته خود از طرف متعهد قبول شده است

چک: معمولاً در دسته‌های ۲۵ یا ۵۰ صفحه‌ای می باشد.

انواع (از نظر بانک):

۱. عادی
۲. عمومی

چک به ۱۰ دلیل ممکن است در شعب بانک‌ها برگشت بخورد.

* **چک عادی** به چکی گفته می‌شود که اشخاص، عهده بانک‌ها به حساب جاری خود صادر کرده و دارنده آن تضمینی جز اعتبار صادرکننده آن ندارد . گیرنده وجه چک ممکن است خود صادرکننده یا حامل چک بوده و یا این که چک در وجه شخص معین و یا به حواله کرد آن شخص صادر شده باشد، این چک‌ها به دو دسته چک‌های وصولی و برگشتی تقسیم می‌شود.

* **چک وصولی** به چکی گفته می‌شود که صحت آن مورد تایید بانک عهده بوده و بانک نسبت به پرداخت آن اقدام کرده است.

چک برگشتی به چکی گفته می‌شود که در هنگام ارائه به بانک جهت وصول، به دلایل ذیل غیر قابل پرداخت است.

۱. امضا مطابقت ندارد.
۲. نقص امضا دارد.
۳. مغایرت تاریخ عددی و حروفی.
۴. امضا چک مخدوش است.
۵. مندرجات چک مخدوش است.

انواع حساب بانکی

سپرده قرض‌الحسنه جاری: امکان استفاده با مهر و امضا (برای بی‌سوادان)، نیازمند استعلام صلاحیت.

سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز: اندوخته مردم برای افزایش سرمایه ملی.

عقود بانکی و روش‌های تأمین مالی

قرض‌الحسنه: تملیک مال به دیگری برای رفع نیازهای ضروری (ازدواج، درمان، مسکن، تولید).

مزارعه: واگذاری زمین توسط مالک برای زراعت؛ محصول بین مالک و عامل تقسیم می‌شود.

معاملات سلف: پیش‌خرید نقدی محصولات تولیدی به قیمت معین.

جعاله: کارفرما (جاعل) اجرت معین را در قبال انجام کار مشخص به پیمانکار (عامل) می‌پردازد.

انواع وام‌های بانکی

وام‌ها در نظام بانکی ایران به شکل‌های متنوعی ارائه می‌شوند تا بتوانند پاسخگوی نیازهای مختلف افراد و فعالان اقتصادی باشند. یکی از متداول‌ترین آنها **وام ازدواج** است که برای کمک به زوج‌های جوان در آغاز زندگی مشترک پرداخت می‌شود **وام مسکن** نیز یکی دیگر از انواع رایج تسهیلات بانکی است که برای خرید یا ساخت مسکن به متقاضیان پرداخت می‌شود. این نوع وام گاهی در قالب جعاله و گاهی به صورت فروش اقساطی ارائه می‌گردد. در همین زمینه، **وام جعاله** بیشتر برای تعمیر و تکمیل واحدهای مسکونی در نظر گرفته شده است، اما وام‌گیرنده می‌تواند از آن به‌عنوان کمک هزینه خرید مسکن نیز بهره‌مند شود. به همین دلیل، این وام معمولاً با نام «وام تعمیرات مسکن» شناخته می‌شود.

روش‌های انتقال وجه در سیستم بانکی ایران

انتقال وجه از مهم‌ترین خدمات بانکی است که به روش‌های مختلف انجام می‌شود. ساده‌ترین شکل انتقال، زمانی است که حساب مبدا و مقصد در یک بانک باشد. در این حالت کافی است مشتری با کارت ملی خود به شعبه مراجعه کند و وجه مورد نظر را انتقال دهد.

اگر حساب مبدا و مقصد در دو بانک متفاوت قرار داشته باشد، انتقال وجه از طریق سامانه‌های **پایا یا ساتنا** انجام می‌گیرد. در برخی موارد نیز متقاضی می‌تواند با دریافت چک رمزدار بانکی و تحویل آن به شخص دریافت‌کننده، انتقال وجه را انجام دهد. تفاوت اصلی پایا و ساتنا در سقف انتقال وجه و زمان واریز آنهاست.

یکی از رایج‌ترین روش‌های انتقال وجه در بین مردم، **کارت به کارت** از طریق سامانه شتاب است. برای این کار تنها شماره کارت مقصد لازم است و وجه به‌صورت سریع و امن منتقل می‌شود. البته این روش محدودیت سقف دارد: از طریق موبایل‌بانک روزانه تا ۳ میلیون تومان، از طریق خودپرداز تا ۱۰ میلیون تومان و در شعب بانکی تا ۱۵ میلیون تومان قابل انتقال است.

انتقال وجه با **خودپرداز** نیز همان کارت به کارت است، اما در محیط دستگاه انجام می‌شود. کافی است شماره کارت مقصد و مبلغ مورد نظر وارد شود تا وجه بلافاصله منتقل گردد

روش دیگر، انتقال از طریق پایا است. **پایا** سامانه‌ای برای پردازش دستور پرداخت‌های گروهی و انبوه است و معمولاً برای واریز حقوق یا دستمزد کارمندان به کار می‌رود

ضمانت‌نامه بانکی چیست؟ ضمانت‌نامه بانکی سندی است که طی آن بانک (ضامن)، تعهدات اشخاص حقیقی یا حقوقی (مشتری یا مضمون‌عنه) را در مدت مشخص و برای موضوع خاص، در قبال ذی‌نفع (مضمون‌له) تضمین می‌کند.

انواع ضمانت نامه های بانکی (ریالی):

۱. ضمانت‌نامه‌های پیمانکاری: این ضمانت‌نامه‌ها برای پروژه‌های عمرانی و قراردادهای پیمانکاری صادر می‌شوند.

۲. ضمانت‌نامه‌های غیرپیمانکاری: این ضمانت‌نامه‌ها مربوط به دیون مالی، گمرکی، قضایی و سایر تعهدات غیرپیمانکاری هستند.

ارکان ضمانت‌نامه بانکی

- **ضامن**: نهادی است که ضمانت‌نامه صادر می‌کند؛ در ایران معمولاً بانک‌ها ضامن هستند.
- **مضمون‌عنه**: مشتری یا شخص ثالثی که تعهدات او باید تضمین شود.
- **وجه‌الضمان**: مبلغ ضمانت‌نامه که بانک متعهد به پرداخت آن در صورت عدم ایفای تعهدات مضمون‌عنه است.

طبق بخشنامه بانک مرکزی، ضمانت‌نامه‌ها غیرقابل انتقال هستند.

میزان سپرده نقدی ضمانت‌نامه‌ها

برای تمام ضمانت‌نامه‌ها (به‌جز تعهد پرداخت): حداقل ۱۰٪ مبلغ ضمانت‌نامه باید به‌عنوان سپرده نقدی نزد بانک تودیع شود.

استثنا: در برخی موارد مانند ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه، نیازی به سپرده نقدی نیست.

اقتصاد چیست؟

اقتصاد در ساده‌ترین تعریف، مطالعه چگونگی استفاده جامعه از منابع محدود خود است.

این علم یک دانش اجتماعی محسوب می‌شود که با سه حوزه‌ی اصلی تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات ارتباط مستقیم دارد.

اقتصاد بر پایه‌ی چهار عامل تولید استوار است:

- زمین (منابع طبیعی)
- سرمایه (ابزار، تجهیزات و منابع مالی)

این چهار عامل شالوده‌ی فعالیت‌های اقتصادی در جهان را می‌سازند و هرکدام به‌طور مستقل نیز قابل مطالعه‌اند.

شاخه‌های اصلی اقتصاد

۱. اقتصاد خرد: به بررسی رفتارهای اقتصادی افراد، خانواده‌ها و بنگاه‌های اقتصادی می‌پردازد.

موضوعاتی مثل عرضه و تقاضا، قیمت‌ها، تولید و مصرف در سطح فردی یا بنگاهی در این حوزه مطالعه می‌شود.

۲. اقتصاد کلان: بر اقتصاد به‌عنوان یک کل جمعی تمرکز دارد.

در این شاخه متغیرهای مهمی بررسی می‌شوند، از جمله:

- تورم

- نرخ رشد اقتصادی

اقتصاد کلان به دنبال درک روندهای کلی و رفتار اقتصاد در مقیاس ملی و جهانی است.

اقتصاد مبتنی بر نظام بانک به چه معناست؟

در اقتصاد ایران که اغلب تولیدات کشاورزی در مقیاس کوچک انجام می شود، درصد بالایی از بنگاه‌های صنعتی کمتر از ۱۰ کارگر دارد و عمده فعالیت‌های ساختمانی در مقیاس کوچک و توسط سازندگان خرد انجام می‌شود.

بانک ها به عنوان مراکز مورد اعتماد مردم و سرمایه گذاران خرد و کلان همیشه مورد توجه اقتصاد درحال توسعه بوده است، لذا اعتماد سازی در سیستم بانکی جزء لاینفک امنیت اقتصادی درهر کشوری می باشد.

تعریف رکود چیست؟

رکود به شرایطی گفته می‌شود که در آن فعالیت‌های اقتصادی جامعه برای مدت زمان بیشتر از چند ماه با افت زیادی روبرو می‌شود. رکود بر بخش‌های مختلفی تأثیر می‌گذارد: تولیدات صنعتی، اشتغال زایی، ساختمان سازی و بورس.

تعریف تورم چیست؟

تورم نرخ افزایش سطح عمومی قیمت‌هاست. وقتی نرخ تورم مثبت است قیمت کالاها و خدمات مدام افزایش پیدا می‌کند و درنتیجه قدرت خرید افراد کاهش می‌یابد.

تعریف بانک چیست؟

بانک نوعی مؤسسه مالی است که دارای مجوز به عنوان دریافت کننده سپرده‌هاست. دو نوع از بانکها وجود دارند: بانکهای تجاری و بانکهای سرمایه گذاری. در بیشتر کشورها، بانکها به‌وسیله دولت یا بانک مرکزی قانون گذاری می‌شوند.

تعریف بانک جهانی چیست؟

بانک جهانی یک سازمان بین‌المللی است که به تهیه منابع مالی، مشاوره و پژوهش برای کشورهای درحال‌توسعه اختصاص یافته شده تا به پیشرفت اقتصادی آن‌ها کمک کند.

آشنایی با چند مبحث مرتبط با علوم بانکی:

بدهی بانک‌ها در واقع همان تعهدات مالی است که بانک در برابر سپرده‌گذاران، وام‌دهندگان یا سایر نهادها دارد و بخش مهمی از ترازنامه بانکی را تشکیل می‌دهد.

اصول علم اقتصاد نشان می‌دهند که هیچ چیز رایگان نیست و برای به دست آوردن هر چیزی باید از چیز دیگری صرف‌نظر کرد. هزینه واقعی هر تصمیم همان چیزی است که از دست می‌دهیم.

دولت الکترونیک استفاده از فناوری اطلاعات برای ارائه خدمات دولتی به مردم به شکل سریع، ارزان و ۲۴ ساعته است. این نظام علاوه بر صرفه‌جویی در هزینه‌ها، موجب کاهش ترافیک و آلودگی، کاهش فساد اداری، افزایش شفافیت و رضایت مردم و نیز ارتقای کیفیت زندگی می‌شود.

FATF یا گروه ویژه اقدام مالی، سازمانی بین‌دولتی است که در سال ۱۹۸۹ برای مبارزه با پولشویی و بعدها برای مقابله با تأمین مالی تروریسم تشکیل شد

ارز دیجیتال یا رمزارز نوعی پول غیرمتمرکز است که بر بستر بلاک‌چین فعالیت می‌کند. مهم‌ترین ویژگی آن امنیت بالا، جلوگیری از تقلب و حذف واسطه‌هاست. بیت‌کوین، اتریوم و ریپل از شناخته‌شده‌ترین آن‌ها هستند.

نقدینگی به توانایی دارایی‌ها برای تبدیل سریع به پول نقد بدون کاهش قابل توجه ارزش آن گفته می‌شود. پول نقد یا سپرده‌های بانکی بالاترین نقدشوندگی را دارند، اما دارایی‌هایی مثل املاک نقدشوندگی کمتری دارند.

ارزش افزوده به ارزشی گفته می‌شود که در جریان تولید به کالاهای واسطه افزوده می‌شود. مالیات بر ارزش افزوده نیز نوعی مالیات عمومی است که در هر مرحله از تولید و توزیع بر این افزایش ارزش اعمال می‌شود.

بهره و نرخ بهره هزینه استفاده از پول در طول زمان است که معمولاً به صورت درصد سالانه محاسبه می‌شود. بهره برای جبران کاهش ارزش پول و به‌عنوان پاداش قرض دادن پرداخت می‌شود.

سودآوری بانک‌ها به عوامل مختلفی بستگی دارد؛ از جمله نرخ سود تسهیلات و سپرده‌ها، نقدینگی، هزینه‌های اداری، وضعیت ارزی و میزان معوقات. در شرایط ایران، نرخ ارز و سپرده‌ها مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده سودآوری بانک‌ها هستند.

ریفاینانس (Refinance)

ریفاینانس یعنی جایگزینی یک بدهی یا وام قدیمی با یک وام جدید که شرایط بهتری دارد (مثل نرخ بهره پایین‌تر یا مدت بازپرداخت طولانی‌تر). در ایران، بانک مرکزی این اصطلاح را بیشتر برای اعتبارات اسنادی واردات به کار می‌برد.

یوزانس (Usance)

یوزانس در اصل به معنی خرید نسیه تضمین‌شده است. یعنی فروشنده به خریدار مهلت می‌دهد که قیمت کالا یا تجهیزات را در آینده بپردازد. اما خریدار علاوه بر قیمت کالا، باید بهره‌ای بابت این مهلت پرداخت کند.

تفاوت فاینانس و یوزانس

- **فاینانس (Finance)** بیشتر یک وام مالی است و برای تأمین مالی بلندمدت استفاده می‌شود؛ معمولاً شامل وام‌های خارجی با بازپرداخت چندساله.
- **یوزانس (Usance)** بیشتر شبیه خرید نسیه است و مدت‌دار بودن پرداخت بهای کالا یا خدمات را پوشش می‌دهد، نه صرفاً دریافت پول نقد.

بازار سرمایه و انواع آن:

بازار سرمایه: عموما داراییهای مالی با عمر مفید بیش از یک سال خرید و فروش میشود. مانند اوراق مشارکت و سهام این بخش از بازار مالی نقش مهمتری در گردآوری منابع پس اندازی و تأمین نیازهای سرمایه گذاری واحدهای تولیدی دارد. در واقع وظیفه مهم یک بازار سرمایه تخصیص بهینه منابع است

بازار اولیه

زمانی که اوراق بهادار برای اولین بار منتشر می‌شود، در بازار اولیه فروخته خواهد شد.

به گفته فرانک فیوزی و پاملا پیترسون (۲۰۰۳، ص ۳۳)، بازار اولیه بازاری است که در آن وام‌گیرنده (منتشرکننده اوراق)، اوراق بهادار جدیدی را منتشر کرده و در ازای دریافت وجه نقد، آن را به وام‌دهنده (خریدار یا سرمایه‌گذار) می‌فروشد.

عرضه عمومی اولیه (IPO)

اصطلاح عرضه عمومی اولیه (IPO) از اواخر دهه ۱۹۹۰ با رونق گرفتن بازار سهام در محافل و ادبیات روزمره رواج بیشتری یافته است.

پذیره‌نویسی و قیمت اسمی سهام

پذیره‌نویسی عبارت است از فرآیند خرید اوراق بهادار از شرکت در زمان تأسیس یا افزایش سرمایه.

قیمت اسمی سهم نیز مبلغی است که سهامدار اولیه در زمان پذیره‌نویسی (اعم از پذیره‌نویسی اولیه یا افزایش سرمایه) به حساب شرکت واریز می‌کند.

تفاوت عرضه عمومی اولیه (IPO) و اولین پذیره‌نویسی

۱. در IPO شرکت فعال و دایر است؛ اما در اولین پذیره‌نویسی، شرکت فعالیت و سابقه گذشته ندارد زیرا در حال تشکیل و تأسیس است.
۲. در IPO ترکیب مالکیت سهامداران تغییر می‌کند.

بازار ثانویه

بازاری است که اوراق بهادار پس از عرضه اولیه در آن مورد داد و ستد قرار می‌گیرد؛ یا به بیان ساده، بازاری است که در آن اوراق بهادار قبلاً منتشرشده، دست‌به‌دست می‌شود. منابع مالی حاصل از این مبادلات به ناشر اوراق بهادار نمی‌رسد و صرفاً در میان سرمایه‌گذاران تبادل انجام می‌شود.

منظور از نقدشوندگی این است که یک اوراق بهادار تا چه حد می‌تواند به راحتی به فروش برسد و به وجه نقد تبدیل شود، بدون آنکه از ارزش آن کاسته شود.

دسته‌بندی بازارهای ثانویه

بازارهای ثانویه خود به چند دسته تقسیم می‌شوند:

- بازار سازمان‌یافته (بورس)
- بازار سوم

بازار سازمان‌یافته (بورس): معاملات بر پایه حراج مزایده و در مکان فیزیکی مشخص انجام می‌شود. کارگزاران معاملات را پیش می‌برند و از سرمایه‌گذاران کارمزد می‌گیرند.

بازار خارج از بورس (فرابورس): بازاری مبتنی بر چانه‌زنی بدون مکان مشخص است و اوراق پذیرفته‌نشده در بورس در آن معامله می‌شوند.

بازار سوم: معاملات اوراق پذیرفته‌شده در بورس ولی خارج از آن انجام می‌شود. کارمزد کمتر دارد و بیشتر موسسات بزرگ در آن فعالیت می‌کنند.

بازار چهارم: ویژه سرمایه‌گذاران عمده است که معاملات بزرگ را بدون کارگزار و بدون پرداخت کارمزد به‌طور مستقیم انجام می‌دهند.

سهام و انواع آن

سهام نشان‌دهنده منافع مالک در شرکت است. از آنجا که طلب و ادعای سهامداران در مورد دارایی‌های شرکت در مرحله آخر همه‌ی طلب‌ها قرار دارد، منافع دادوستد سهام به‌عنوان منفعت باقیمانده شناخته می‌شود.

سهام عادی:

ابزاری سرمایه‌گذاری است که نشانگر مالکیت در یک شرکت سهامی است و از نظر مالکیت به دو دسته سهام با نام و سهام بی‌نام تقسیم می‌شود.

سهام ممتاز: دارنده این نوع سهام نسبت به درآمدها و دارایی‌های شرکت حق یا ادعای محدود و مشخصی دارد. سود این سهام قبل از سهام عادی پرداخت می‌شود.

اوراق بهادار بازار پول و سرمایه: بازار پول: شامل اوراق خزانه، گواهی سپرده بانکی قابل معامله، اوراق تجاری و پذیره بانکی.

بازار سرمایه: شامل اوراق قرضه و اوراق مشارکت.

اوراق خزانه: توسط خزانه‌داری کشورها منتشر می‌شود، تضمین کامل دارد و نقدشوندگی آن بالا است. سررسید زیر یک سال بوده و بهره ندارد، بلکه با تخفیف فروخته می‌شود و در سررسید به قیمت کامل بازپرداخت می‌گردد. کم‌ریسک‌ترین و پرمعامله‌ترین ابزار بازار پول است.

اوراق قرضه: ابزاری بدهی بلندمدت است که شرکت‌ها برای تأمین مالی منتشر می‌کنند. صادرکننده متعهد می‌شود سود سالانه (بر اساس ارزش اسمی × نرخ سود) را پرداخت کند و در سررسید اصل مبلغ را برگرداند..

اوراق مشارکت: برای جلب مشارکت عموم مردم در طرح‌های عمرانی، تولیدی یا خدماتی منتشر می‌شود. این اوراق ربوی نیست و بر اساس مشارکت در طرح اقتصادی طراحی شده است.

حق تقدم: سهامداران عادی علاوه بر سود و حق رأی، حق دیگری دارند به نام حق تقدم خرید سهام. در صورت انتشار سهام جدید، سهامداران فعلی اولویت خرید دارند.

اصول عملیات بانکی: اصول عملیات بانکی در سه اصل تمرکز، تخصص و نظارت بیان می‌شود.

پست بانک و تمایز آن با سایر دفاتر خدماتی

الف) پست بانک:

پست بانک یکی از بانک‌های دولتی است و مشابه سایر بانک‌های دولتی همچون بانک ملی، بانک مسکن، بانک کشاورزی، بانک صنعت و معدن، بانک توسعه صادرات، بانک توسعه تعاون و بانک سپه فعالیت می‌کند. در مجموع، هشت بانک دولتی در کشور وجود دارد.

ب) پیشخوان دولت:

پیشخوان دولت دفاتر خدماتی هستند که زیر نظر استانداری و فرمانداری فعالیت می‌کنند و هیچ‌گونه ارتباطی با پست بانک ندارند. این دفاتر خدماتی همچون ثبت‌نام سیم‌کارت، پرداخت قبوض، خدمات اینترنتی، احراز هویت، ثبت‌نام سجام، خدمات بیمه‌ای و... را ارائه می‌کنند.

ج) دفاتر ICT:

این دفاتر در ابتدا به‌صورت مشترک بین شرکت مخابرات و پست بانک فعالیت می‌کردند و خدمات بانکی پست بانک را نیز ارائه می‌دادند.

د) دفاتر خدمات بانکی روستایی:

این دفاتر به‌عنوان بازوی اجرایی و خط مقدم فعالیت‌های پست بانک در مناطق روستایی محسوب می‌شوند. دفاتر مذکور ماهیتی خصوصی دارند اما تحت نظارت مستقیم شعب پست بانک در شهرها فعالیت می‌کنند.

❖ فصل چهارم: سوالات تشریحی مفاهیم بانکی با پاسخنامه

۱- ارکان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به چه صورت است؟

مجمع عمومی: شامل رئیس‌جمهور، وزیر امور اقتصادی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، دو تن از وزرا

شورای پول و اعتبار: به منظور مطالعه و اتخاذ تصمیم درباره سیاست کل بانک مرکزی و نظارت بر امور پولی و بانکی کشور

هیئت عامل: مرکب از رئیس کل بانک مرکزی، قائم‌مقام، دبیرکل و سه نفر معاون است.

هیئت نظارت اندوخته اسکناس: عهده‌دار نظارت بر چاپ اسکناس و دارایی‌های پشتوانه آن است.

هیئت نظار: مسئول رسیدگی به حساب‌ها و تعهدات بانک مرکزی است که نسبت به صحت این حساب‌ها و تعهدات اظهارنظر می‌کند.

شورای فقهی: برای حصول اطمینان از اجرای صحیح عملیات بانکی بدون ربا و نظارت بر عملکرد نظام بانکی و اظهارنظر نسبت به رویه‌ها و ابزارهای رایج و نحوه اجرای آن‌ها از جهت انطباق با موازین فقه اسلام.

۲- اعضای شورای فقهی چگونه است؟

رئیس کل، پنج فقیه، یک نفر حقوقدان، یک نفر نماینده مجلس، یکی از مدیران عامل بانک‌های دولتی.

۳- انواع سپرده های بانکی را نام ببرید؟

الف) سپرده های قرض الحسنه شامل: ۱) جاری ۲) پس انداز

ب) سپرده های سرمایه گذاری مدت دار شامل: ۱) کوتاه مدت ۲) بلندمدت

٤- کد شهاب چیست؟

شهاب (شناسه هویت الکترونیکی بانکی) است که برای هر مشتری بانکی به صورت منحصر به فرد می باشد. این شناسه مشخصه اصلی شناسایی مشتریان شبکه بانکی در سامانه های بانکی می باشد.

۵- خرید دین (تنزیل) چست؟

تسهیلاتی است که به موجب آن بانک سفته یا براتی را که ناشی از معامله نسیه تجاری بوده و سررسید آن کمتر از یک سال است خریداری میکند.

٦- مدیرعامل بانک کیست و چگونه انتخاب میشود؟

مدیرعامل بالاترین مقام اداری و اجرائی بانک است که در بانکهای تخصصی با پشنهاد وزیر مربوط و در بانکهای تجاری با پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی بانکها انتخاب میگردد. مدیرعامل ریاست جلسات هیئت مدیره را بر عهده داشته و حکم او توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر و ابلاغ میگردد.

۷- کدام بانکها دولتی و کدام غیردولتی هستند؟

بانکهای دولتی: بانک ملی، بانک سپه، پست بانک، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن، بانک توسعه صادرات ایران.

بانکهای غیردولتی: بانک آینده، بانک انصار، بانک اقتصاد نوین، بانک پارسیان، بانک ایران زمین، بانک پاسارگاد، بانک دی، بانک خاورمیانه، بانک حکمت ایرانیان، بانک تجارت، بانک رفاه کارگران، بانک صادرات ایران، بانک ملت، بانک کارآفرین، بانک سامان، بانک گردشگری، بانک قوامین، بانک سرمایه، بانک سینا، بانک شهر، بانک قرضالحسنه رسالت، قرضالحسنه مهر ایران.

۸- انواع سیاستهای پولی را توضیح دهید؟

سیاست پولی انبساطی: به منظور مقابله با رکود و دستیابی به اشتغال کامل اتخاذ میشود. به طور مثال افزایش حجم پول باعث کاهش نرخ بهره و افزایش تقاضای کل شده، در شرایط ظرفیت خالی در اقتصاد وسیلهای برای نیل به اشتغال کامل است.

سیاست پولی انقباضی: به منظور مقابله با تورم و فشار قیمتها اتخاذ میشود. به طور مثال کاهش حجم پول از طریق کاهش تقاضای معاملاتی، درآمد ملی و اشتغال را کاهش داده جلوی فشارهای تورمی را سد میکند.

۹- تفاوت سود و ربا در چیست؟

تعیین ربا از قبل و در مقابل ارقام ثابتی انجام می پذیرد اما سود با توافق طرفین پیش بینی و به نسبتی مورد توافق تسهیم میگردد. پرداخت ربا الزامی است و حال آنکه سود قبل از تحقق حالت التزام داشته و بس از تحقق پرداخت آن الزامی است. ربا حاصل بهره برداری از دارائی های نقدی است بدون آنکه صاحب سرمایه در تحقق آن مشارکت مستقیم داشته باشد حال آنکه سود بازده حاصل از ترکیب عوامل تولید با یکدیگر و مشخصاً ترکیب عامل کار و عامل سرمایه است.

۱۰- اعتبار اسنادی (LC)چیست؟

اعتبار اسنادی تعهدی بانکی است که تضمین می‌کند پرداخت خریدار به فروشنده به‌موقع و کامل انجام شود. اگر خریدار نتواند مبلغ را بپردازد، بانک موظف است تمام یا بخشی از وجه معامله را پرداخت کند. این ابزار بیشتر در معاملات بین‌المللی برای اطمینان از وصول وجه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

❖ فصل پنجم: تجربیات داوطلبان در آزمون مصاحبه بانک ها

تجربه مصاحبه بانک مهر

سؤالاتی با ماهیت شخصی مطرح می‌شوند که پاسخ آن‌ها برای هر فرد متفاوت خواهد بود.

سؤالاتی در خصوص بانک مطرح می‌شود؛ از جمله اینکه چه اطلاعاتی درباره بانک دارید، همراه‌بانک‌های آن را نام ببرید، کدام یک را استفاده کرده‌اید و تفاوت آن‌ها با یکدیگر چیست.

سؤالاتی در زمینه انواع ریسک مطرح می‌شود و لازم است توضیح داده شود.

سؤالی در خصوص این‌که کدام بازار مالی رشد مناسبی داشته است، پرسیده می‌شود.

سؤالی در این باره مطرح می‌شود که اگر مبلغ مشخصی در اختیار داشتید، چه اقدامی انجام می‌دادید و در چه حوزه‌ای سرمایه‌گذاری می‌کردید.

در مورد نحوه برخورد با مشتری عصبانی پرسش مطرح می‌شود.

ممکن است سؤالات محاسباتی ساده مانند: «از عدد ۱۵۲ ۷ تا ۷ تا کم کنید» مطرح شود.

ضروری است مباحث مهم رشته تحصیلی خود را به‌ویژه در حوزه حسابداری مطالعه کرده باشید، زیرا در این زمینه معمولاً پرسش‌های بیشتری طرح می‌شود.

همچنین باید تلاش کنید استرس نداشته باشید، چرا که ممکن است در حین پاسخ‌گویی، پرسش دیگری مطرح شود یا اجازه تکمیل پاسخ داده نشود؛ بنابراین لازم است تمرکز خود را حفظ کنید.

تسلط بر خود در طول مصاحبه امری ضروری است.

تجربه مصاحبه بانک مسکن ۱

مصاحبه یک ساعت و نیم به طول انجامید.

سؤالات مطرح شده شامل موارد زیر بود:

- بیوگرافی شخصی و خانوادگی
- سوابق کاری
- تحصیلات و ادامه تحصیل
- نظر در خصوص فرهنگ در جامعه
- نظر درباره اشتغال بانوان
- نظر در خصوص حجاب و وضعیت حجاب و آرایش خود، مادر و خواهر
- علت انتخاب شغل در بانک و علت انتخاب این بانک خاص
- تعریف تهاجم فرهنگی و ارائه راهکار برای مقابله با آن
- وضعیت حجاب در جامعه

- نوع موسیقی مورد علاقه و آهنگ‌هایی که گوش داده می‌شود
- داشتن یا نداشتن ماهواره
- برنامه‌های تلویزیونی مورد علاقه
- منبع پیگیری اخبار و بخش خبری مورد علاقه در تلویزیون
- داشتن یا نداشتن اینترنت و نحوه استفاده از آن
- پرسش درباره نمازهای خوانده شده تاکنون
- تعداد رکعت‌های نمازهای یومیه در روز
- جایگاه تشهد و سلام در نماز و قرائت آن‌ها
- قرائت دعای قنوت و بیان آنچه در آن خوانده می‌شود
- توضیح درباره نماز آیات
- مرجع پرسش در زمینه مسائل دینی
- مرجع تقلید و نام بردن چند نفر از مراجع تقلید
- غسل‌های واجب، انواع غسل و روش غسل ترتیبی
- تفاوت میان تسبیحات اربعه و تسبیحات حضرت فاطمه (س)
- فعالیت‌های سیاسی، مذهبی، فرهنگی، آموزشی یا هنری
- شرکت در مراسم مذهبی
- نقاط ضعف و قوت فردی
- شاخص‌ها و ویژگی‌های متمایزکننده نسبت به دیگران
- نحوه اتصال به نماز جماعت در صورتی که فرد در قنوت رکعت دوم به امام جماعت برسد
- تعریف ولی فقیه
- راه‌های حمایت از ولی فقیه
- حضور یا عدم حضور در راهپیمایی‌ها
- بیان سؤالات، انتقادات یا پیشنهادات

تجربه مصاحبه بانک مسکن ۲

خودتان را معرفی کنید و در مدت ۵ دقیقه درباره سوابق شخصی و کاری خود توضیح دهید.

نقاط ضعف و قوت خود را بیان کنید.

سؤالات کلی درباره رشته تحصیلی: بورس چیست؟ فرابورس چیست؟ معادله حسابداری چیست؟ و ...

سؤالات کلی درباره بانکداری: انواع ضمانتنامه‌های بانکی، انواع قراردادهای بانکی، جعاله چیست، ساختار مدیریتی بانک چگونه است، آیا بانک مسکن دولتی است یا خیر.

گروه را تعریف کنید. آیا می‌توانید گروهی را رهبری کنید؟ آیا تاکنون تجربه کار در گروه داشته‌اید؟

اگر پدر شما برای انجام کار به بانک مراجعه کند، آیا کار او را زودتر از سایرین انجام می‌دهید؟

استاندار و امام جمعه شهر خود را معرفی کنید.

نظر شما درباره انتخابات چیست؟

در صورت بی‌احترامی مشتری در بانک، چه واکنشی نشان می‌دهید؟

رئیس کل بانک مرکزی چه کسی است؟

نرخ سود بانکی توسط چه نهادی تعیین می‌شود؟ حداقل و حداکثر سود بانکی چقدر است؟

چرا بانک مسکن را انتخاب کرده‌اید؟ آیا تاکنون تجربه فعالیت مالی داشته‌اید؟

مزایده چیست؟ مناقصه چیست؟ اوراق مشارکت چیست؟

به عملکرد خود در این مصاحبه چه نمره‌ای می‌دهید؟

تجربه مصاحبه بانک مسکن ۳

ابتدا بیوگرافی و معرفی شخصی پرسیده شد.

چند سؤال درباره شغل قبلی مطرح گردید.

درباره نحوه گذراندن اوقات فراغت سؤال شد.

زمینه‌های مطالعاتی و حوزه‌های مورد علاقه برای مطالعه بررسی شد.

نقاط قوت و ضعف فرد خواسته شد.

واکنش فرد در صورت بدرفتاری مشتری بانک مورد پرسش قرار گرفت.

این سؤال مطرح شد که چرا بانک باید او را استخدام کند.

ترکیب گروه‌های مصاحبه‌کننده:

گروه اول: ۴ مرد

گروه دوم: ۲ مرد و ۲ خانم

گروه سوم: ۳ مرد و ۱ خانم

تجربه مصاحبه بانک مسکن ٤

لطفاً خودتان را معرفی کنید و یک بیوگرافی مختصر از خود و خانواده‌تان ارائه دهید.

در صورتی که مشتری به شما بی‌احترامی کند، چه واکنشی نشان می‌دهید؟

اگر در صندوق بانک کسری یا مازاد وجه مشاهده کنید، چه اقدامی انجام می‌دهید؟

برخی از خصوصیات اخلاقی مثبت و منفی خود را بیان کنید.

اوقات فراغت خود را چگونه سپری می‌کنید؟

ایران عرضه
IRANARZE.IR
فروشگاه کالاهای دانلودی

❖ فصل ششم: درسنامه مصاحبه و گزینش استخدامی

➢ بخش اول: جلسه مصاحبه و گزینش استخدامی

پذیرفته شدگان محترم آزمون های استخدامی، قبولی شما در مرحله آزمون کتبی گواهی بر تعهد، دانش و توانمندی های شما در مسیر حرفه ای تان است. تیم ایران عرضه این موفقیت را صمیمانه به شما تبریک می گوید و امیدوار است که در مرحله مصاحبه و گزینش نیز با آرامش و اعتماد به نفس کامل، مهارت ها و تجربیات خود را به بهترین نحو به نمایش بگذارید. ما بر این باوریم که با پشتکار و تخصص خود، می توانید گامی مؤثر در جهت خدمت به جامعه و یاری رساندن به هم میهنان بردارید.

مصاحبه استخدامی گفتگویی بین متقاضی استخدام و نمایندگان کارفرما و یا مسئولین هسته های گزینش است که طی آن، ویژگی های فردی، اجتماعی و حرفه ای متقاضی مورد ارزیابی و سنجش قرار میگیرند و کارفرما بر این اساس در مورد استخدام آن فرد تصمیم گیری میکند. در آزمون های استخدامی پس از اینکه صلاحیت علمی فرد متقاضی، طی آزمون کتبی مورد تایید نسبی قرار گرفت، در مرحله مصاحبه از یک سو معیارهای علمی، مورد ارزیابی دقیق تر قرار میگیرند و از سوی دیگر سایر معیارها که در آزمون کتبی قابل بررسی نبودند مورد سنجش و قضاوت واقع میشوند.

موضوعات مورد سنجش در گزینش و مصاحبه آزمون های استخدامی به چندین بخش تقسیم میشود؛ مثلا گزینش شامل مصاحبه های عقیدتی، سیاسی و تحقیقات محلی و میدانی است. مصاحبه هم شامل مباحث روز دنیا و کشور، مطالب حیطه تخصصی شغل مورد پذیرش، روانشناسی، ارتباطی و ... می باشد.

باید توجه داشته باشید که تمامی سوالات مطرح شده در جلسات مصاحبه، محدود به بخشهایی که در بالا مطرح شد نمیشود و احتمال دارد مسئول گزینش سوالی را مطرح کند که چندین بعد از شما را سنجش کند.

پوشش

در مورد ظاهر داوطلب، نوع لباس و پوشش باید با فرهنگ کاری و ویژگی های شغلی محیط تطابق داشته باشد. پوشش فرد می تواند نشانگر شخصیت اجتماعی، حرفه ای و ویژگی های شخصیتی و اعتقادی او باشد. از طریق لباس و نحوه پوشش، می توان به ویژگی هایی همچون نظم، سلیقه شخصی، درک تناسبات زیبایی و حتی آگاهی از هنجارهای اجتماعی و اعتقادی پی برد. به همین دلیل، لباس شما می تواند پیش از هر کلمه ای که بگویید، اطلاعات زیادی را به مصاحبه کننده منتقل کند و در روند مصاحبه تأثیرگذار باشد. به طور کلی، بهتر است سطح استاندارد پوشش در محیط کاری خود را مد نظر قرار داده و برای مصاحبه از پوششی اندکی رسمی تر استفاده کنید. برای مثال پوشش مناسب برای بانوان میتواند چادر باشد.

در مورد پوشش آقایان در جلسه مصاحبه، همانطور که پیش تر اشاره شد، استفاده از لباس های تنگ و یا کوتاه با رنگ های زننده مناسب نیست و میتوان از کت و شلواری با رنگ خنثی و یا پیراهنی رسمی با شلوار مناسب استفاده کرد و بهتر است از استایل رسمی استفاده شود.

مکالمه (سخن گفتن و گوش دادن)

لحن و صدای شما هنگام صحبت، پیام‌های متعددی به شنونده منتقل می‌کند. انتخاب یک سرعت متعادل و صدای ملایم، تأثیرگذاری بیشتری در مصاحبه خواهد داشت. همچنین، داشتن لهجه محلی اشکالی ندارد، به شرط آنکه پیام شما برای مخاطب کاملاً قابل‌فهم باشد.

گوش دادن یکی از مهارت‌های مهم ارتباطی است که اهمیت ویژه‌ای در تعاملات بین فردی دارد. در یک مصاحبه شغلی، متقاضی باید این توانایی را به خوبی نشان دهد و از قطع کردن صحبت‌های مصاحبه‌کننده خودداری کند. در چنین موقعیتی، فرد باید تعادل را حفظ کرده و هم به درستی به صحبت‌های دیگران گوش دهد و هم در زمان مناسب و مورد نیاز، پاسخ دهد.

مرحله تحقیقات محلی

این مرحله شامل بررسی اطلاعات از محل سکونت، محل کار قبلی، دانشگاه و گاهی سایر جنبه‌های زندگی شما می‌شود. در این فرآیند، معمولاً دو یا سه نفر از محققین با حضور در محل سکونت یا محل کار پیشین شما، سوالاتی را درباره رفتار و پوشش شما، روابط خانوادگی و سایر موارد از همسایگان، دوستان و آشنایان می‌پرسند.

به داوطلبانی که در انتظار مصاحبه هستند توصیه می‌شود که از مسائل روز مرتبط با آن دوره، آگاهی کافی داشته باشند، زیرا احتمال دارد مصاحبه‌گر در این زمینه سؤالاتی مطرح کند یا نظر شما را جویا شود. همچنین، پیشنهاد می‌شود که نسبت به جدیدترین بیانات رهبر انقلاب در تاریخ نزدیک به مصاحبه اشراف داشته باشید تا در صورت لزوم، بتوانید در پاسخ‌های خود از آن‌ها بهره ببرید.

➢ بخش دوم: احکام شرعی

➢ تقلید و ولایت فقیه

ایمان مسلمان به اصول دین باید بر پایه استدلال و دلیل باشد و نمی تواند صرفاً از روی تقلید شکل بگیرد. اما در مسائل فقهی غیر ضروری، فرد باید یکی از سه روش را دنبال کند: اول، اگر مجتهد باشد، باید توانایی استنباط احکام از دلایل شرعی را داشته باشد؛ دوم، اگر مجتهد نباشد، باید از مجتهدی که در این زمینه تخصص دارد، تقلید کند و مطابق دستورات او عمل نماید؛ یا سوم، اگر امکان تقلید وجود ندارد، باید به گونه ای عمل کند که از روی احتیاط مطمئن شود که وظیفه شرعی خود را به درستی انجام داده است.

مجتهد کیست؟

مجتهد فردی است که با تلاش فراوان و تحمل دشواری‌ها، توانایی علمی لازم برای استخراج و استنباط احکام دینی از منابع و دلایل مرتبط را کسب کرده و می‌تواند احکام شرعی را از منابع آن استخراج نماید.

شناخت مجتهد و اعلم

برای شناسایی مجتهد و اعلم سه راه وجود دارد: اول آنکه فرد خود به یقین برسد. دوم آنکه دو عالم عادل که قادر به تشخیص مجتهد و اعلم هستند، تایید کنند که شخصی مجتهد یا اعلم است. سوم آنکه گروهی از اهل علم که توانایی تشخیص مجتهد و اعلم را دارند، تایید کنند که فردی مجتهد یا اعلم است و گفته آنها موجب اطمینان گردد.

ولایت فقیه

ولایت فقیه یعنی حکومت فقیه عادل و دین شناس. ولایت فقیه نظریه‌ای در فقه شیعه است که نظام سیاسی مشروع در دوران غیبت امامان معصوم را بیان میکند. نظام جمهوری اسلامی نیز بر اساس این نظریه تأسیس شده است. بر خلاف برخی همچون آیت الله منتظری که نظریه ولایت فقیه را انتخابی (انتخاب از طرف مردم) دانسته اند. ولایت فقیه امری انتصابی است که انتصاب آن از طرف خدا و الهی میباشد که در ادامه دلایل آن را خواهیم آورد.

در یک کلام مراد از ولایت مطلقه فقیه این است که ولی فقیه در تأمین مصالح لازم الاستیفای جامعه اسلامی کاملاً مبسوط الید بوده هیچ امری نمی تواند وی را از این مهم منع نماید.

ویژگی های ولی فقیه

مهم‌ترین شرایطی که برای ولی فقیه از سوی علما و فقها مورد تایید و اجماع قرار گرفته، به شرح زیر است: بلوغ، عقل، ایمان، عدالت، مرد بودن، مجتهد مطلق بودن، زنده بودن، حلال زاده بودن، اعلمیت، بی‌توجهی به دنیا و مال و ثروت، و داشتن پرهیزکاری و تقوا. این ویژگی‌ها شرایط اساسی برای رهبری هستند. هر فردی که یکی از این شرایط را نداشته باشد، نمی‌تواند مرجع تقلید یا رهبر شود و حق ولایت را به دست نخواهد آورد. این شرایط عبارتند از: بلوغ، عقل، ایمان، عدالت، مرد بودن، مجتهد مطلق بودن، حیات، حلال زادگی، اعلم بودن، عدم حرص به دنیا.

وظایف و اختیارات ولی فقیه در قانون اساسی

وظایف، اختیارات و مسئولیت رهبری، وظایف و اختیارات ولی فقیه براساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی عبارتند از:

۱- تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام.

۲- نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام.

۳- فرمان همه پرسی.

۴- فرماندهی کل نیروهای مسلح.

۵- اعلان جنگ و صلح و بسیج نیروها.

اصول دین

اصول دین، یا به عبارت دیگر، اصول اعتقادی در اسلام، به مجموعه‌ای از مباحث بنیادی گفته می‌شود که پایه و اساس عقاید و ایمان مسلمانان را تشکیل می‌دهند. این اصول برای شناخت صحیح از خدا، جهان، انسان، و اهداف آفرینش ضروری هستند و فهم آنها به مسلمانان کمک می‌کند تا درک صحیحی از دین و جهان داشته باشند. اصول دین معمولاً به پنج بخش

تقسیم می‌شوند: توحید (اعتقاد به یگانگی خدا)، عدل (اعتقاد به عدل الهی)، نبوت (اعتقاد به پیامبران)، معاد (اعتقاد به زندگی پس از مرگ)، امامت (اعتقاد به پیشوایان دینی)

فروع دین

فروع دین عبارتند از:

۱- خمس

موارد واجب شدن خمس

خمس در موارد زیر واجب است:

۱. درآمد: این شامل مال و ثروتی است که از فعالیت‌های اقتصادی به دست می‌آید، مانند تجارت یا خدمات. در این‌جا منظور از «مؤونه»، هزینه‌هایی است که فرد برای تأمین زندگی خود و خانواده‌اش صرف می‌کند، مانند هزینه‌های خوراک، پوشاک، مسکن، تحصیلات، وسیله نقلیه، مسافرت‌های معمولی، و صدقات.
۲. معدن و گنج: هرگونه استخراج فلزات یا گنج از زیر زمین.

۲- زکات

زکات یکی از واجبات مالی در دین اسلام است که بر اساس آن، مسلمانان باید درصد معینی از برخی اقلام کالا را به‌منظور کمک به فقرا و امور اجتماعی عمومی پرداخت کنند.

زکات به‌طور خاص بر نُه نوع مال واجب می‌شود: گندم، جو، خرما، کشمش، گاو، گوسفند، شتر، طلا و نقره.

۳- امر به معروف و نهی از منکر

امر به معروف و نهی از منکر به معنای دعوت مردم به انجام کارهای خوب و نهی از اعمال بد است. این دستور یکی از واجبات مهم و ضروری در دین اسلام به شمار می‌رود که برای حفظ احکام اسلامی و سلامت جامعه، لازم است. طبق اجماع فقهای اسلام، امر به معروف و نهی از منکر جزو واجبات و ضروریات دین محسوب می‌شود و با رعایت شرایط خاص، تکلیفی عمومی است که به عهده مسلمانان است.

۴- جهاد

جهاد به معنای تلاش و مبارزه‌ای است که برای دعوت به اسلام، گسترش آن یا دفاع در برابر تجاوزات دشمن صورت می‌گیرد.

جهاد یکی از مهم‌ترین اصول دین اسلام است و وجوب آن جزو ضروریات این دین به شمار می‌رود.

جهاد به طور کلی به دو دسته تقسیم می‌شود: جهاد ابتدایی و جهاد دفاعی.

۵- نماز

نماز یکی از مهم‌ترین عبادات در اسلام است که به صورت روزانه و در پنج وقت (صبح، ظهر، عصر، مغرب و عشاء) انجام می‌شود. این عبادت ارتباطی مستقیم و ویژه با خداوند متعال دارد و به عنوان یکی از ارکان دین اسلام شناخته می‌شود.

۶- روزه

روزه، یکی دیگر از عبادات مهم در اسلام است که در ماه رمضان انجام می‌شود. در این ماه، مسلمانان از اذان صبح تا اذان مغرب از خوردن و آشامیدن و انجام برخی از کارهای دیگر، خودداری می‌کنند.

۷- حج

حج، یکی از واجبات دینی در اسلام است که بر هر مسلمان بالغ و توانگر (اعم از مرد و زن) که بتواند از نظر مالی و جسمی به این سفر برود، واجب است. این عبادت به سفر مذهبی به مکه مکرمه گفته می‌شود که در ماه ذی الحجه انجام می‌گیرد.

۸- تولی

تولی به معنای "دوستی و محبت" و "پیروی" از ائمه معصومین (ع) و کسانی است که در راه خداوند قدم می‌زنند.

۹- تبری

تبری در مقابل تولی است و به معنای "بیزاری جستن" و "قطع ارتباط" با کسانی است که دشمنان خدا، پیامبران و اهل بیت (ع) هستند.

➢ طهارت

اسلام به طهارت و پاکیزگی توجه زیادی دارد. برخی از اعمال و واجبات شرعی تنها زمانی صحیح هستند که با طهارت انجام شوند، و در مقابل، برخی امور از دیدگاه شریعت اسلام ناپاک به شمار می‌آید و باید از آن‌ها در تمام مواقع یا در مواقع خاص پرهیز کرد.

نجاسات و ناپاکی ها عبارتند از:

۱- ادرار انسان و حیوان های حرام گوشت که خون جهنده دارند.

۲- مدفوع انسان و حیوان های حرام گوشت مانند گربه و موش که خون جهنده دارند.

۳- منی انسان و حیوانی که خون جهنده دارد.

۴- مردار حیوانی که خون جهنده دارد، اگر بدون ذبح شرعی بمیرد یا کشته شود، مردار و نجس است.

۵- خون انسان و حیوانی که خون جهنده دارد.

۶- سگی که در خشکی زندگی میکند ولی دریایی آن نجس نمیباشد.

۷- خوکی که در خشکی زندگی میکند، ولی دریایی آن (فک) نجس نمیباشد.

۸- مشروبات مست کننده (بنابر احتیاط واجب).

۹- کفاری که به دین آسمانی پایبند نیستند.

مطهرات و پاک کننده ها عبارتند از:

۱- آب: آب پاک کننده هر گونه حدث و خبثی است؛ به شرط آنکه مطلق باشد و پاک باشد و در اثر شستن نجاسات خود آب متنجس نشود؛ نجس شدن آب به این است که در اثر برخورد با یک نجس یا یک شیء متنجس (نجس شده) متغیر و منفعل شود.

۲- زمین: زمین به شرطی که خودش خشک و پاک باشد، اشیائی مانند کف پا و کف کفش نجس را پاک می‌کند.

۳- آفتاب: هرگاه آفتاب بر زمین، ساختمان، درب، پنجره و آنچه جزء زمین شمرده می‌شود و قابل انتقال نیست و همچنین بر گیاهان و درختان بتابد و آنها را خشک نماید، پاک می‌شوند.

۴- استحاله: یعنی از حالی به حالی دیگر درآمدن (استحاله) و نیز تغییر یک شیء از جنسی به جنس دیگر.

۵- انتقال: اگر خونی که نجس است (یعنی خون انسان یا حیوانی که دارای خون جهنده است) به بدن حیوانی که خون جهنده ندارد، منتقل شود و خون آن حیوان حساب گردد، پاک می‌شود؛ که به این امر انتقال گویند.

۶- اسلام: فرد کافر با اقرار به شهادتین و به محض مسلمان شدن و پذیرش اسلام، پاک می‌شود و بدن و آب دهان و بینی و عرق او پاک می‌گردد

۷- تبعیت: تبعیت آن است که چیز نجس به تبعیت از پاک شدن نجس دیگری، آن هم پاک شود مانند آنکه شراب سرکه شود.

۸- برطرف شدن نجاست: در برخی موارد با برطرف شدن عین نجاست، متنجس پاک می‌گردد.

۹- غایب شدن مسلمان: اگر بدن یا لباس یا سایر اشیائی که در اختیار مسلمان است، نجس شود و آن مسلمان غائب گردد، آن اشیاء پاک است.

۱۰- استبرای حیوان نجاست خوار: غائط حیوانی که به خوردن نجاست انسان عادت کرده نجس است و اگر بخواهند پاک شود باید استبراء کنند یعنی تا مدتی که بعد از آن مدت دیگر نجاست خوار به آن نگوید نگذارند نجاست بخورد.

احکام آب ها

انواع آب به دو دسته مطلق و مضاف تقسیم میشود. آب مضاف به آبی گفته می‌شود که از چیزی استخراج شده باشد، مانند آب هندوانه یا گلاب، یا اینکه با چیزی دیگر مخلوط شده باشد. آب مطلق، آبی است که به طور کلی تحت عنوان آب شناخته می‌شود و نمی‌توان آن را از حقیقت آب بودن خارج کرد. آب مطلق شامل پنج نوع مختلف است: آب کر، آب قلیل، آب جاری، آب باران و آب چاه.

آب کر: آب کر به آبی گفته می‌شود که در ظرفی با ابعاد سه وجب و نیم در هر یک از طول، عرض و عمق ریخته شود و آن را پر کند.

آب قلیل: آب قلیل آبی است که از زمین نجوشد و از کر کمتر باشد.

آب جاری: آب جاری به آبی اطلاق می‌شود که از دل زمین جوشیده و جریان پیدا می‌کند، مانند آب چشمه و قنات.

آب باران: آب باران اگر به چیزی که نجس شده است ببارد آن را پاک میکند.

آب چاه: آب چاهی که از زمین می جوشد اگر چه کمتر از کر باشد چنانچه نجاست به آن برسد، تا وقتی که بو یا رنگ و مزه به واسطه نجاست تغییر نکرده پاک است.

وضو

در وضو شستن صورت و دست ها و نیز مسح جلوی سر و روی پاها واجب است.

شرایط صحت وضو

۱- پاک بودن آب وضو یعنی آب وضو نباید نجس باشد.

۲- مطلق بودن آب وضو یعنی آب وضو نباید مضاف باشد.

۳- مباح بودن آب وضو یعنی آب وضو نباید غصبی باشد.

۴- مباح بودن ظرف آب وضو.

۵- ظرف آب وضو از جنس نقره و طلا نباشد.

۶- پاک بودن اعضای وضو هنگام شستن و مسح نمودن.

۷- کافی بودن وقت برای وضو و نماز.

۸- داشتن قصد قربت در وضو.

۹- رعایت ترتیب در افعال وضو.

۱۰- پشت سر هم انجام دادن افعال وضو.

۱۱- انجام افعال وضو توسط خود انسان.

۱۲- نبودن مانع در استفاده از آب.

۱۳- نبودن مانع از رسیدن آب در اعضای وضو.

مبطلات وضو

۱- خارج شدن بول و غائط

۲- استحاظه زنان

۳- کارهایی که باید برای آن غسل کرده، مانند جنابت

۴- چیزهایی که عقل را از بین میبرد مانند دیوانگی، مستی و بی هوشی.

۵- خوابیدنی که در اثر آن چشم نبیند و گوش نشود، اگر چشم ببیند و گوش بشنود وضو باطل نمی شود.

غسل

غسل به معنای شستن کامل بدن از سر تا پا با شرایط و روش‌های خاص است. این غسل به دو صورت قابل انجام است: ترتیبی و ارتماسی.

شک در غسل

۱- شک در انجام غسل (شک دارد که غسل کرده یا نه): در صورتی که برای عملی نیاز به غسل باشد، باید غسل را انجام دهد، ولی نمازهایی که قبلاً خوانده، صحیح است.

۲- شک در صحت غسل (پس از غسل، شک دارد که غسل صحیح بوده یا نه): به شک خود توجهی نکند و بر این اساس که غسل صحیح بوده است عمل کند.

غسل های واجب

غسل هایی که اصالتا در شرع واجب‌اند عبارتند از: غسل جنابت، غسل حیض، غسل نفاس، غسل استحاضه، و غسل مس انسان مرده (غسل مس میت) و غسل میت. گاهی غسل با نذر، عهد یا قسم نیز واجب می‌شود، مانند کسی که نذر کرده برای زیارت غسل کند. وجوب غسل در این گونه موارد عارضی است نه اصلی.

جنابت

جنب شدن انسان دو عامل دارد. اول جماع کردن و دوم بیرون آمدن منی، چه در خواب و چه در بیداری، چه کم و چه زیاد با شهوت و بی شهوت، اختیار یا بی اختیار.

حیض

خون حیض، خونی است که معمولاً هر ماه به مدت چند روز به صورت طبیعی از رحم بانوان خارج می‌شود و در زمان تشکیل نطفه، نقش تغذیه فرزند را ایفا می‌کند.

زمان یائسگی

بانوان سیده بعد از تمام شدن ۶۰ سال قمری یائسه میشوند، یعنی دیگر خون حیض نمی بینند. بانوان غیر سیده بعد از تمام شدن ۵۰ سال قمری یائسه میشوند

نفاس (خون زایمان)

از لحظه‌ای که کودک از مادر جدا می‌شود، یعنی زمانی که اولین قسمت بدن نوزاد از شکم مادر خارج می‌شود، هر خونی که مادر ببیند، اگر پیش از ده روز یا در روز دهم متوقف شود، به آن خون نفاس گفته می‌شود.

استحاضه

هر خونی که زن قبل از رسیدن به سن بلوغ یا پس از یائسه شدن، یا به مدت کمتر از سه روز ببیند و این خون مربوط به دمل، زخم یا نفاس نباشد، به عنوان خون استحاضه شناخته می‌شود.

غسل مس میت

اگر کسی بدن یک انسان مرده که سرد شده و غسل میت به آن داده نشده است را لمس کند (یعنی قسمتی از بدن خود را با آن تماس دهد)، باید غسل مس میت انجام دهد (چه در حالت خواب یا بیداری، اختیاری یا غیر اختیاری).

تیمم

به طور کلی دو نوع تیمم وجود دارد. تیممی که به جای وضو انجام می‌شود. (تیمم بدل از وضو)، تیممی که به جای غسل انجام می‌شود. (تیمم بدل از غسل).

➢ نماز

نماز مهم‌ترین عبادت دینی است که در صورت پذیرش درگاه الهی، سایر عبادات نیز پذیرفته می‌شوند و اگر نماز قبول نشود، دیگر اعمال نیز مورد پذیرش قرار نمی‌گیرند.

نمازهای واجب و مستحب

نمازهای واجب	نمازهای هر روز (یومیه)
	نماز آیات، که در هنگام پدید آمدن خورشید و ماه گرفتگی و زلزله و امثال آنها خوانده میشود.
	نماز طواف خانه خدا
	نماز میت، که بر مسلمانی که از دنیا رفته خوانده میشود.
	نماز قضای پدر (و بنابر احتیاط واجب مادر) که بر پسر بزرگتر واجب است.
	نمازی که به واسطه نذر و عهد و قسم یا به واسطه اجاره واجب شده است.

واجبات نماز

واجبات نماز شامل یازده مورد است که برخی از آن‌ها رکن (جزء اصلی) و برخی غیررکن (جزء غیر اصلی) هستند. ارکان نماز اجزای اساسی به شمار می‌آیند و اگر یکی از آن‌ها به درستی انجام نشود یا افزوده شود، حتی اگر به سبب فراموشی باشد، نماز باطل می‌شود. انجام سایر واجبات (غیررکنی) نیز ضروری است. در صورتی که به‌طور عمدی کم یا زیاد شوند، نماز باطل می‌شود، اما اگر به‌طور سهوی تغییراتی در آن‌ها ایجاد شود، نماز صحیح خواهد بود. برای مثال، قرائت.

قیام

قیام در نماز به معنای ایستادن به‌طور مستقیم و با کمر راست است. در هنگام قیام، فرد باید ایستاده باشد و بدن باید از حالت خمیدگی خارج باشد.

قرائت

در رکعت سوم و چهارم، نماز باید آهسته خوانده شود؛ ولی حکم حمد و سوره در رکعت اول و دوم نماز به شرح زیر می باشد:

نماز ظهر و عصر: مرد و زن باید آهسته بخوانند.

نماز مغرب، عشا و صبح: مرد باید بلند بخواند، زن اگر نامحرم صدای او را نمی شنود میتواند بلند بخواند و اگر می شند، بهتر است آهسته بخواند.

رکوع

رکوع نه تنها یک حرکت فیزیکی است، بلکه دارای ابعاد روحی و معنوی عمیقی نیز است. در هنگام رکوع، نمازگزار به‌طور نمادین در برابر خداوند به پایین خم می‌شود تا نشانه‌ای از تواضع، عبودیت و پذیرش قدرت بی‌پایان خداوند باشد. این عمل نشان‌دهنده این است که فرد تمام وجود خود را در اختیار خداوند قرار داده و در برابر عظمت و جلال او تسلیم است.

سجود

سجود به معنای قرار دادن پیشانی، دست‌ها، زانوها و انگشتان پا بر زمین است. این عمل در نماز به‌طور نمادین نمایانگر تسلیم و عبادت کامل فرد در برابر خداوند است. سجده به عنوان پایین‌ترین حالت فیزیکی نماز، نشان‌دهنده بالاترین درجه از فروتنی و انکسار در برابر خالق است.

تشهد

تشهد به معنای شهادت دادن یا گواهی دادن است. در نماز، فرد مسلمان در حالی که در حالت نشسته قرار دارد، با گفتن عباراتی مشخص (که به آن "تشهد" گفته می‌شود) شهادت می‌دهد به یگانگی خداوند و رسالت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله وسلم). تشهد در نماز دو بار صورت می‌گیرد: یکبار در رکعت دوم و یکبار در رکعت چهارم نمازهای واجب مانند نماز ظهر، عصر، عشاء و در رکعت آخر نمازهای واجب مانند نماز مغرب.

ترتیب

ترتیب در نماز به معنای رعایت زمانی خاص برای انجام افعال و اذکار نماز است. نمازگزار باید از یک عمل به عمل دیگر به طور مرتب و بدون تغییر یا افراط و تفریط عبور کند. ترتیب صحیح، فاصله زمانی معقولی میان افعال و اذکار ایجاد می‌کند که این امر در نهایت باعث صحت نماز می‌شود.

موالات

موالات در لغت به معنای پیوستگی و تداوم است. در فقه نماز، موالات به این معناست که افعال و اذکار نماز به طور متوالی و بدون فاصله زیاد انجام شوند. برای مثال، بین قیام و رکوع، یا بین رکوع و سجده نباید وقفه طولانی بیفتد.

قبله در زبان عربی به معنای «جهت» یا «سمت» است و در اصطلاح فقهی به معنای سمت و جهت خانه کعبه در مکه است که مسلمانان در هنگام نماز باید به آن رو کنند. در نماز، یکی از ارکان اساسی و واجب، رکوع، سجده، قیام و دیگر افعال نماز است که باید به سمت قبله انجام شود. رو به قبله بودن، از مهم‌ترین شرایط صحت نماز است و اگر نمازگزار در هنگام نماز از قبله منحرف شود، نماز او باطل خواهد شد.

مبطلات نماز

مبطلات نماز به مجموعه‌ای از اعمال و کارهایی گفته می‌شود که در صورتی که در نماز انجام شوند، نماز را باطل می‌کنند. این مبطلات شامل کارهایی هستند که از نظر فقهی با ویژگی‌های نماز سازگار نبوده و موجب باطل شدن آن می‌شوند. در اینجا توضیحاتی در مورد مبطلات نماز آورده شده است.

- از بین رفتن هر یک از شرایط ضروری نماز، مانند پوشش واجب یا غصبی نبودن مکان نماز.
- باطل شدن وضو، غسل یا تیمم.
- روگرداندن از قبله به صورت عمدی
- سخن گفتن عمدی، حتی اگر تنها یک کلمه باشد.

نمازهای یومیه

نمازهای یومیه یا روزانه به نمازهایی که در طول روز خوانده میشود، اطلاق میگردد.

اقسام نمازهای روزانه عبارتند از: **نماز صبح (۲ رکعت)، نماز ظهر (۴ رکعت)، نماز عصر (۴ رکعت)، نماز مغرب (۳ رکعت)، نماز عشاء (۴ رکعت)**

نماز احتیاط

وقتی که نماز احتیاط واجب می‌شود، مانند شک بین سه و چهار رکعت، نمازگزار باید پس از سلام نماز، بدون اینکه ترتیب نماز را به هم بزند یا عملی که نماز را باطل می‌کند، انجام دهد، برخیزد و بدون اذان و اقامه تکبیر بگوید و نماز احتیاط را به‌جا آورد.

نماز جمعه

نماز جمعه که در روزهای جمعه به‌جای نماز ظهر خوانده می‌شود، در زمان غیبت امام (عج) به صورت واجب تخییری است. معنای واجب تخییری این است که فرد می‌تواند در روز جمعه، به‌جای نماز ظهر، نماز جمعه را بخواند، یا نماز ظهر را به جا آورد، و این انتخاب به عهده فرد است. وقت نماز جمعه از شروع زوال خورشید (شروع وقت نماز ظهر) آغاز می‌شود.

نماز جماعت

نماز جماعت از مهم‌ترین مستحبات و بزرگ‌ترین شعایر اسلامی است و حداقل با حضور دو نفر (یک امام و یک مأموم) برگزار می‌شود. اگر امام جماعت بدون قصد امامت نماز بخواند، نماز او صحیح است و مأمومین می‌توانند به او اقتدا کنند. به عبارت دیگر، در تحقق جماعت، تنها کافی است که مأموم نیت اقتداء داشته باشد و نیازی به نیت امامت برای امام جماعت نیست.

روزه

روزه آن است که انسان برای انجام فرمان خداوند عالم از اذان صبح تا مغرب، از چیزهایی که روزه را باطل میکند، خودداری نماید. روزه بر چهار حالت است. روزه واجب مثل روزه ماه مبارک رمضان، روزه مستحب مثل روزه ماه رجب، روزه مکروه مثل روزه روز عرفه و روزه حرام مثل روزه عید فطر.

	روزه ماه مبارک رمضان
	روزه قضا
	روزه کفاره
	روزه روز سوم از ایام اعتکاف

روزه های واجب	روز بدل از قربانی در حج تمتع
	روزه مستحبی که به واسطه نذر و عهد و قسم واجب شده است.
	روزه قضای پدر که بر پسر بزرگ واجب است.

مبطلات روزه

مبطلات روزه، اعمالی هستند که اگر فرد روزه‌دار از اذان صبح تا اذان مغرب مرتکب آن‌ها شود، روزه‌اش باطل می‌شود. مبطلات روزه عبارتند از: خوردن و آشامیدن، جماع، استمناء، دروغ بستن به خدا، پیامبر (ص) و ائمه (ع)، فروبردن عمدی غبار غلیظ یا دود، فروبردن عمدی مایعات یا مواد غذایی از راه بینی، باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح، قی کردن (استفراغ عمدی)، تزریق مواد مغذی به بدن، اماله با مواد مایع، فروبردن سر در آب (اختلاف‌نظر بین مراجع) و بی‌هوشی عمدی.

احکام قضای روزه

- اگر فردی در ایام رمضان به‌مدت یک یا چند روز دچار بی‌هوشی یا اغما شده و سپس فوت کند، لازم نیست قضای روزهای روزه‌اش را به جا آورد.
- زنانی که به‌دلیل عادت ماهیانه یا زایمان در ماه رمضان روزه نگرفته‌اند، باید پس از اتمام رمضان آن روزها را قضا کنند.
- فردی که روزه قضای رمضان را می‌گیرد می‌تواند روزه‌اش را پیش از ظهر افطار کند، مشروط به اینکه زمان برای قضا کردن روزه‌ها کافی باشد. در صورتی که زمان محدود باشد (یعنی فقط تا ماه رمضان بعدی فرصت داشته باشد)، احتیاط آن است که روزه را حتی پیش از ظهر باطل نکند.

احکام روزه مسافر

فرد مسافر باید نمازهای ۴ رکعتی را در سفر ۲ رکعتی بخواند و نباید روزه بگیرد. اما مسافری که نماز خود را تمام می خواند (مثل کسی که شغل او مسافرت یا سفر است) باید در سفر روزه بگیرد.

سفر در ماه مبارک رمضان برای فرار از روزه کراهت دارد ولی در حالت کل مسافرت در ماه مبارک رمضان اشکالی ندارد. مسافر می تواند برای خواستن حاجت، سه روز در مدینه طیبه روزه مستحبی بگیرد.

کسی که نمیداند روزه مسافر باطل است، اگر در سفر روزه بگیرد چنانچه در بین روز، مسئله را بفهمد روزه اش باطل می شود. اما اگر تا مغرب مساله را نفهمد، روزه اش صحیح است.

اگر روزه دار بعد از ظهر مسافرت کند، باید روزه خود را تمام کند. فرد اگر پیش از ظهر سفر کند وقتی که به حد ترخص برسد باید روزه خود را باطل کند و اگر پیش از آن روزه را باطل کند بنابر احتیاط کفاره نیز بر او واجب است.

اگر مسافر پیش از ظهر به وطن برسد یا به جایی برسد که میخواهد ۱۰ روز در آنجا بماند، چنانچه کاری که روزه را باطل میکند انجام نداده باید آن روز را روزه بگیرد. ولی اگر انجام داده روزه آن بر او واجب نیست.

اگر مسافر بعد از ظهر به وطن برسد یا به جایی برسد که میخواهد ۱۰ روز در آن جا بماند، نباید آن روز را روزه بگیرد.

➢ سایر احکام شرعی

احکام معاملات، ربا، رشوه، قمار، قرض و وام

۱- معاملات

معاملات انواع مختلفی دارند که در اینجا به طور مختصر برخی از احکام آن را بیان می‌کنیم:

الف) خرید و فروش عین نجس: معامله بعضی از نجاسات، مانند شراب، قطعاً حرام و باطل است.

ب) ترقه و مواد قابل انفجار: استفاده از ترقه و مواد قابل انفجار و همچنین ساخت، خرید و فروش آن‌ها در صورتی که موجب اذیت و آزار دیگران شود، اسراف به حساب آید یا خلاف قوانین جمهوری اسلامی ایران باشد، جایز نیست.

ج) خرید و فروش اجناس قاچاق: خرید و فروش اجناس قاچاق مغایر با قوانین جمهوری اسلامی ایران است و جایز نیست.

د) فروش آرد یارانه‌ای: فروش آرد یارانه‌ای که از طرف دولت به نانوایی‌ها داده می‌شود، در صورتی که نانوایان مجاز به فروش آن نباشند، جایز نیست.

۲- رشوه

رشوه به مال یا شبه مالی گفته می‌شود که در ازای انجام یا ترک کاری داده می‌شود. به عنوان مثال، گاهی برای صدور حکم یا کسب مقام رشوه داده می‌شود و گاهی برای سکوت و عدم فاش کردن حقیقت. به عبارت دیگر، رشوه نوعی معاوضه است که در ازای انجام یا ترک کاری صورت می‌گیرد.

۳- قمار

بازی با هر چیزی که جزو آلات قمار باشد یا در آن شرطبندی انجام شود، به هیچ عنوان جایز نیست. اما بازی با وسایلی که جزء آلات قمار نیستند، اگر بدون شرطبندی باشد، مشکلی ندارد.

۴- قرض و وام و ربا

سوال: گرفتن کارمزد در صندوق‌های قرض‌الحسنه چه حکمی دارد؟

کارمزد برای پوشش هزینه‌های جاری صندوق‌ها، از جمله هزینه‌های آب، برق و حقوق کارکنان، گرفته می‌شود. بنابراین، مسئولان صندوق باید کارمزد را به گونه‌ای محاسبه کنند که فقط هزینه‌های جاری را پوشش دهد. اگر مبلغی اضافی حاصل شد، مصرف آن بستگی به نظر مسئولان صندوق دارد.

سوال: آیا معاملات بانک‌های جمهوری اسلامی ایران صحیح است؟

به طور کلی، معاملات بانکی که مطابق با قوانین مجلس شورای اسلامی و تایید شورای نگهبان انجام می‌شوند، صحیح و مشروع هستند. بنابراین، اگر خرید مسکن و مشابه آن با استفاده از پول قرضی بانک‌ها انجام شود و آن قرض تحت عنوان عقود شرعی باشد، هیچ اشکالی ندارد. اما اگر قرض به صورت ربوی باشد، هرچند حکم تکلیفی آن حرام است، اما از نظر وضعی، قرض صحیح است و ملک قرض‌گیرنده می‌شود.

موسیقی و غنا

هر نوع موسیقی که به نظر عرفی، مناسب مجالس خوش‌گذرانی، عیش و نوش، گناه و فسق باشد، حرام محسوب می‌شود. این حکم شامل تمامی انواع موسیقی‌ها می‌شود، چه کلاسیک باشد، چه غیرکلاسیک.

➢ بخش سوم: معارف اسلامی

➢ تاریخ اسلام، امامان و انبیاء

پیش از ظهور اسلام، شبه‌جزیره عربستان به لحاظ سیاسی، اجتماعی و مذهبی شرایط خاصی داشت:

سیاسی: عربستان فاقد حکومت مرکزی بود و بیشتر به صورت قبیله‌ای اداره می‌شد.

اجتماعی: جامعه عربی به دو دسته اصلی تقسیم می‌شد، بدوی‌ها (کوچ‌نشینان) و شهرنشینان.

اقتصادی: اقتصاد عمدتاً مبتنی بر تجارت، دامداری و کاروان‌های تجاری بود.

مذهبی: مردم عربستان عمدتاً بت‌پرست بودند و قبایل مختلف، خدایان و بت‌های خاص خود را داشتند.

تولد و زندگی حضرت محمد (ص)

حضرت محمد (ص) در سال ۵۷۰ میلادی (عام الفیل) در شهر مکه به دنیا آمد. او از خاندان بنی هاشم، قبیله قریش بود. پدر او عبدالله پیش از تولد محمد (ص) درگذشت و مادرش آمنه نیز در کودکی او را از دست داد. در سن ۴۰ سالگی، حضرت محمد (ص) در غار حراء، طی تجربه ای روحانی نخستین وحی را از سوی جبرئیل دریافت کرد.

دوران بعد از پیامبر اسلام (ص) و حاکمیت امامان اهل‌بیت (ع)

پس از رحلت پیامبر اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وآله، دوران جدیدی در تاریخ اسلام آغاز شد. این دوران، که به نوعی با اختلافات سیاسی و مذهبی همراه بود، شامل تحولات عظیمی در جهان اسلام شد. به ویژه در مورد حاکمیت امامان اهل بیت (ع)، که به عنوان پیشوایان حقیقی مسلمانان شناخته می شوند، اتفاقات تاریخی بسیار مهمی رخ داد. این تحولات و چالش ها تا دوران غیبت امام دوازدهم (ع) و حتی پس از آن، در تاریخ تشیع و تاریخ جهان اسلام تأثیرات زیادی گذاشته است.

اطلاعات تکمیلی معصومان

مقام	نام	پدر	مادر	تاریخ ولادت	تاریخ وفات	القاب	نحوه رحلت	قاتل	محل دفن
خاتم الانبیا	حضرت محمد	عبدالله	آمنه	۱۷ ربیع‌الاول	۲۸ صفر	مصطفی، خاتم الأنبیا	بیماری در مدینه	-	مسجد النبی، مدینه
امام اول	امام علی	ابوطالب	فاطمه بنت اسد	۱۳ رجب	۲۱ رمضان	امیرالمؤمنین، ولی الله	ضربت شمشیر ابن ملجم	ابن ملجم (از خوارج)	نجف، عراق

-	حضرت فاطمه	حضرت محمد	حضرت خدیجه	۲۰ جمادی الثانی	۳ جمادی الثانی	زهرا، سیدة نساء العالمین	فشارهای جسمی و روحی (پس از وفات پیامبر)	-	بقیع، مدینه (محل دقیق مشخص نیست)
امام دوم	امام حسن	حضرت علی	حضرت فاطمه	۱۵ رمضان	۲۸ صفر	سید شباب اهل الجنة، مجتبی	مسمومیت توسط همسرش جعده	جعده بنت اشعث	بقیع، مدینه
امام سوم	امام حسین	حضرت علی	حضرت فاطمه	۳ شعبان سال ۶۲۶ میلادی	۱۰ محرم سال ۶۱ هجری	سید الشهداء، زکی	شهادت در کربلا (عاشورا)	شمربن ذی الجوشن	کربلا
امام چهارم	امام زین العابدین	حضرت حسین	شهربانو	۵ شعبان	۲۵ محرم	زین العابدین، امام سجاد	مسمومیت (توسط هشام بن عبدالملک)	هشام بن عبدالملک	بقیع، مدینه
امام پنجم	امام محمدباقر	حضرت علی زین العابدین	فاطمه	اول رجب یا ۲ صفر	۷ ذی الحجه سال	باقرالعلوم	مسمومیت (توسط منصور دوانیقی)	منصور دوانیقی	بقیع، مدینه
امام ششم	امام جعفرصادق	حضرت محمد باقر	ام فروه	۱۷ ربیع الاول سال	۲۵ شوال سال ۷۶۵ میلادی	صادق الائمه	مسمومیت (توسط منصور دوانیقی)	منصور دوانیقی	بقیع، مدینه
امام هفتم	امام موسی کاظم	حضرت جعفر صادق	حمیده	۷ صفر	۲۵ رجب	کاظم	مسمومیت (توسط هارون الرشید)	هارون الرشید	کاظمین، بغداد
امام هشتم	امام رضا	موسی	نجمه	۱۱ ذی القعده	آخر صفر	رضا	مسمومیت	مامون	مشهد
امام نهم	امام محمدتقی	امام رضا	سکینه	۱۰ رجب	آخر دی القعده	تقی، جواد	مسمومیت	معتصم	کاظمین
امام دهم	امام علی نقی	محمد	سمانه	۱۵ ذی الحجه سال	۳ رجب	هادی، نقی	مسمومیت (توسط متوکل عباسی)	متوکل عباسی	سامرا، عراق

امام یازدهم	امام حسن عسگری	حضرت علی نقی	حدیث	۸ ربیع الاول سال ۸۷۴ میلادی	۸ ربیع الاول سال ۸۷۴ میلادی	عسگری، الزکی	مسمومیت	معتمد عباسی	سامرا، عراق
امام دوازدهم	حضرت مهدی	حضرت حسن عسگری	نرجس	۱۵ شعبان سال ۸۶۸ میلادی	غیبت بزرگ از سال ۲۶۰ هجری	امام مهدی، امام عجل الله تعالی فرجه	-	-	-

پیامبران اولوالعزم

پیامبران اولوالعزم به پیامبرانی اطلاق می شود که در مقابل سختی ها و مقاومت های شدید مردم، با عزم و اراده ای قوی به دعوت خود ادامه دادند. در قرآن و روایات، این پیامبران به دلیل ایستادگی و شجاعت در برابر مشکلات و فراز و نشیب های دعوت خود، "اولوالعزم" نامیده شده اند. تعداد این پیامبران به پنج نفر می رسد که عبارتند از: حضرت نوح (ع)، حضرت ابراهیم (ع)، حضرت موسی (ع)، حضرت عیسی (ع)، حضرت محمد (ص).

قیام های مهم دوره خلافت اسلامی

قیام های مهم دوران خلافت اسلامی هر کدام به نوعی واکنشی به ظلم و فساد حکام، فساد داخلی و اختلافات سیاسی بودند. در ادامه توضیحاتی درباره برخی از قیام های معروف این دوره می دهیم:

۱- قیام حره (قیام مدینه) - ۶۳ هجری

این قیام در سال ۶۳ هجری، زمانی که یزید بن معاویه برای بیعت گرفتن از مسلمانان به مدینه رفت، رخ داد. مردم مدینه، که به شدت از یزید و حکومت او ناراضی بودند، در مقابل نیروهای یزید مقاومت کردند.

۲- قیام توابین - ۶۶ هجری

قیام توابین بعد از واقعه کربلا و شهادت امام حسین (ع) در سال ۶۱ هجری شکل گرفت. گروهی از یاران امام حسین (ع)، که به دلیل عدم توانایی در کمک به امام در کربلا احساس گناه و عذاب می کردند، تصمیم گرفتند که از یزید انتقام بگیرند.

۳- قیام مختار - ۶۶-۶۷ هجری

مختار ثقفی یکی از شخصیت‌های مهم در تاریخ اسلام است که پس از واقعه کربلا و شهادت امام حسین (ع) تصمیم گرفت انتقام خون امام حسین (ع) و یارانش را بگیرد.

اسلام در ایران

تاریخ اسلام در ایران و دوران حکومت اعراب بر ایران (حدود دو قرن پس از فتوحات اسلامی) یک دوره پیچیده و تأثیرگذار است که تحولات عظیمی در فرهنگ، سیاست، اقتصاد و جامعه ایران به وجود آورد. در این مدت، ایران که پیش از اسلام تحت سلطه سلسله های مختلف ایرانی مانند ساسانیان بود، دستخوش تغییرات عمیقی شد.

فتح ایران توسط اعراب

فتح ایران توسط اعراب مسلمان در دوران خلافت خلفای راشدین (به ویژه عمر بن خطاب) آغاز شد. ایران در آن زمان تحت حکومت ساسانیان قرار داشت که یکی از بزرگ ترین و قدرتمندترین امپراتوری های جهان در آن دوره بود. امپراتوری ساسانی به دلیل جنگ های پی درپی با رومیان (بیزانس) و ضعف داخلی به تدریج ضعیف شده بود و زمینه برای گسترش اسلام فراهم بود.

فتح‌های اصلی

- نبرد قادسیه (۱۵ هـ / ۶۳۶م): این نبرد در شمال بین النهرین (عراق امروزی) صورت گرفت و یکی از مهم ترین پیروزی های مسلمانان علیه ساسانیان بود. این پیروزی راه را برای فتح ایران هموار کرد.
- فتح مدائن (۱۶ هـ / ۶۳۷م): پس از نبرد قادسیه، سپاه مسلمانان وارد پایتخت ساسانیان (مدائن) شد و شاه یزدگرد سوم مجبور به فرار شد.
- فتح نهاوند (۲۱ هـ / ۶۴۲م): این نبرد که به «فتح الفتوح» (فتح بزرگ) معروف است، در نزدیکی نهاوند (در ایران امروزی) رخ داد و آخرین مقاومت های ساسانیان به پایان رسید.

روند تبدیل دین به اسلام در ایران

با اینکه حکومت اسلامی به سرعت بر ایران تسلط پیدا کرد، پذیرش اسلام در ایران روندی تدریجی و طولانی بود. عوامل مختلفی باعث شد که ایرانیان به تدریج دین اسلام را پذیرفتند و تغییرات فرهنگی عمیقی در این کشور ایجاد شد.

عوامل پذیرش اسلام در ایران عبارتند از:

همگرایی فرهنگی: یکی از مهم ترین عوامل پذیرش اسلام، هم گرایی فرهنگی میان اسلام و تمدن ایران باستان بود. بسیاری از مفاهیم و ارزش های اجتماعی و فلسفی ایرانیان با مفاهیم اسلامی هم راستا بودند.

زوال و ضعف سیستم ساسانی: فساد و ضعف داخلی ساسانیان باعث شد که مردم به دنبال یک سیستم جدید و قدرتی باشند که وعده ای از عدالت و رفاه بدهد.

حکام اموی و عباسی در ایران

بعد از فتح ایران، اعراب مسلمان در قالب حکومت‌های مختلف، از جمله خلافت اموی و عباسی، بر ایران حاکم شدند.

حکومت امویان

خلافت اموی در ابتدا بر مناطق وسیعی از جهان اسلام حکمفرما بود، اما در ایران به دلیل عدم توجه به نیازهای فرهنگی و مذهبی ایرانیان و همچنین فساد و بی عدالتی های موجود، مقاومت هایی شکل گرفت.

حکومت عباسیان

عباسیان در سال ۷۵۰ میلادی با سرنگون کردن خلافت اموی، حکومت خود را آغاز کردند. آنان مرکز خلافت را به بغداد منتقل کردند و تلاش کردند تا مشکلات و نارضایتی های امویان را اصلاح کنند.

احادیث و کتب اسلامی

احادیث اسلامی بخش مهمی از منابع دینی اسلام را تشکیل می دهند و پس از قرآن کریم، اصلی ترین مرجع برای استنباط احکام و معارف دینی هستند. احادیث شامل گفتار، رفتار، و تأییدات پیامبر اکرم (ص) و در برخی موارد امامان معصوم (ع) است.

حدیث در لغت به معنای «سخن» و «خبر» است و در اصطلاح اسلامی به مجموعه سخنان، اعمال و تأییدات پیامبر اسلام (ص) و در شیعه، امامان معصوم (ع) گفته می شود. حدیث به عنوان یکی از منابع مهم فقه، اخلاق، عقاید، و علوم اسلامی شناخته می شود.

دوره‌های تدوین حدیث

۱- دوره پیامبر (ص): برخی صحابه مانند عبدالله بن عمرو بن العاص، احادیث را ثبت می کردند.

۲- دوره خلفا: تدوین رسمی حدیث با محدودیت هایی روبه رو شد.

۳- دوره امامان معصوم (ع): در شیعه، تدوین حدیث توسط شاگردان ائمه (ع) مانند زرارة بن اعین انجام شد.

۴- دوره تدوین رسمی: در قرن دوم و سوم هجری، کتاب های حدیثی مهمی نگاشته شد.

کتب مهم

۱- کتب حدیثی اهل سنت: صحیح بخاری، صحیح مسلم، سنن ابی داوود، سنن ترمذی، سنن نسائی و سنن ابن ماجه (از صحاح سته)

۲- کتب حدیثی شیعه: الکافی، من لا یحضره الفقیه، تهذیب الاحکام و الاستبصار

۳- کتب حدیثی متأخر: بحارالانوار، وسائل الشیعه، مستدرک الوسائل

۴- کتاب تفسیر المیزان

۵- کتاب مفاتیح الجنان

۶- کتاب الغدیر

۷- کتاب صحیفه سجادیه

۸- نهج البلاغه

مهم ترین احادیث اسلامی

۱- حدیث ثقلین: این حدیث، یکی از مهم‌ترین احادیث نبوی است که به پیوستگی قرآن و اهل بیت (ع) در هدایت مردم اشاره دارد. این روایت، تأکید دارد که برای رستگاری، مسلمانان باید هم به قرآن و هم به اهل بیت پیامبر (ص) تمسک جویند.

۲- حدیث غدیر: این حدیث در روز غدیر خم بیان شد و به ولایت و امامت حضرت علی (ع) اشاره دارد. این حدیث از مستندات مهم شیعه برای اثبات جانشینی علی (ع) پس از پیامبر (ص) است.

۳- حدیث منزلت: در این حدیث، پیامبر اکرم (ص) جایگاه حضرت علی (ع) را همچون هارون نسبت به موسی دانسته اند که نشان دهنده نقش کلیدی علی (ع) در اسلام است.

۴- حدیث سفینه: این حدیث اشاره به جایگاه اهل بیت (ع) به عنوان راهنمایان حقیقی امت دارد و بر لزوم پیروی از ایشان تأکید دارد

۵- حدیث حق و علی: این حدیث بر عصمت و حقانیت حضرت علی (ع) تأکید دارد و نشان می‌دهد که او همواره در مسیر درست قرار دارد.

۶- حدیث مؤاخات: این حدیث بیانگر رابطه ویژه پیامبر (ص) با حضرت علی (ع) است که نشان‌دهنده محبت و پیوند عمیق میان آن دو است.

۷- حدیث طینت اهل بیت: این حدیث به برتری ذاتی و مقام ویژه اهل بیت (ع) در میان مردم اشاره دارد.

۸- حدیث محبت علی: این حدیث یکی از نشانه‌های ایمان را محبت به حضرت علی (ع) می‌داند.

دعاها

در جلسه مصاحبه گاهی درباره دعاها سوالاتی مطرح می‌شود؛ به عنوان مثال، ممکن است بپرسند با کدام دعا انس بیشتری دارید یا از شما بخواهند بخشی از آن را قرائت کنید. بنابراین، بهتر است اطلاعاتی درباره انواع دعاها و زیارت‌ها مانند دعای توسل، کمیل، عهد، جوشن کبیر، زیارت عاشورا، مجیر، ندبه، دعای فرج، آیةالکرسی و موارد مشابه داشته باشید.

دعای توسل دعایی است برای شیعیان که معمولا شبهای چهارشنبه آن را میخوانند.

زیارت عاشورا زیارتنامه ای است که شیعیان برای زیارت (از دور و نزدیک) امام حسین (ع) و یارانش و یادآوری واقعه عاشورا میخوانند.

دعای کمیل: این دعا با نام خداوند آغاز میشود و سپس در چند فقره، خداوند را به رحمت، قوت، جبروت، عزت، عظمت، سلطنت، ذات، اسماء، علم و نور الهی، قسم میدهد.

دعای ندبه: ندبه به معنی فراخوانی و نیز گریه و ناله است و این دعا مشتمل بر استغاثه و استمداد از امام زمان (عج) و تاسف بر غیبت و گریه از فراق ایشان است.

جوشن کبیر: دعای جوشن کبیر در یکی از غزوات صدر اسلام از جانب جبرئیل برای پیامبر اسلام آورده شده است. این دعا صد بند دارد و هر بند حاوی ده "اسم" از اسمای خداست، به جز بند ۵۵ که یازده اسم باریتعالی در آن آمده است.

دعای مجیر: مجیر به معنای پناهنده و یکی از اسماء الهی است. دعای مجیر هشتاد و هشت بند دارد که در هر بند عبارت "أَجِرْنا مِنَ النَّارِ یَامُجِیرُ" تکرار شده است.

➢ بخش چهارم: اطلاعات عمومی

➢ تاریخ ایران

تاریخ پیش از اسلام در ایران را می‌توان به سه بخش عمده تقسیم کرد: ایران پیش از آریایی‌ها، مهاجرت آریایی‌ها به ایران، و ایران باستان.

تاریخ ایران قبل از آریایی‌ها

پیش از مهاجرت آریایی ها به فلات ایران، اقوام مختلفی در نقاط مختلف این سرزمین سکونت داشتند. در این دوران، تمدن هایی در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. از جمله مهم ترین این تمدن ها می توان به تمدن شهر سوخته (در سیستان)، تمدن ایلام (در شمال خوزستان)، تمدن جیرفت (در کرمان)، تمدن ساکنان تپه سیلک (در کاشان)، تمدن اورارتو (در آذربایجان)، تپه گیان (در نهاوند)، تمدن کاسی ها (در کرمانشاه و لرستان) و تپورها در تبرستان (مازندران) اشاره کرد. این تمدن ها نشانه هایی از رشد و پیشرفت فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در ایران باستان را در خود دارند.

مهاجرت آریایی‌ها به ایران

آریایی ها یکی از شعبات گسترده نژاد سفید بودند که احتمالاً سرزمین اولیه آن ها از شمال دریای سیاه و دریای خزر تا نواحی رودخانه های سیحون و جیحون در آسیای میانه گسترده بوده است.

تاریخ ایران باستان

تاریخ ایران باستان از دوران تأسیس دولت ماد تا پایان حکومت ساسانیان و حمله اعراب به ایران را دربر می گیرد.

مادها: مادها در بخش غربی فلات ایران ساکن شدند و سرزمین آذربایجان در شمال غرب ایران را "ماد کوچک" و نواحی دیگر زاگرس را "ماد بزرگ" می نامیدند.

هخامنشان: هخامنش، جد خاندان هخامنشی، قبایل پارسی را زیر فرمان خود درآورد. کوروش، نواده هخامنش، پس از شکست دادن دولت ماد، سلسله هخامنشیان را بنیان گذاری کرد.

سلوکیان: پس از مرگ اسکندر مقدونی، فتوحات او میان سردارانش تقسیم شد. سرزمین های آسیایی، از جمله ایران، به سلوکوس اول رسید و بدین ترتیب ایران تحت سلطه سلوکیان قرار گرفت.

اشکانیان: سلسله اشکانیان از تمدن یونانی سلوکیان تأثیر پذیرفته بود. در دوره اشکانیان، مجلس مشورتی به نام "مهستان" تشکیل شد که از دو بخش اشراف و دانایان و مغان تشکیل شده بود.

ساسانیان: سلسله اشکانیان در نهایت توسط اردشیر اول ساسانی از بین رفت. شاهنشاهان ساسانی که اصالتاً از استان پارس بودند.

دوره‌های تاریخی ایران بعد از اسلام

طاهریان: طاهریان نخستین حکومت ایرانی تبار و مستقل پس از حمله اعراب به ایران بودند.

صفاریان: صفاریان یک دودمان ایرانی بودند که بر بخش‌هایی از ایران، افغانستان، تاجیکستان و پاکستان کنونی حکومت می‌کردند.

سامانیان: سامانیان یکی از مهم ترین حکومت های ایرانی بودند که در قرون سوم و چهارم هجری در منطقه خراسان و فرارود (ماوراءالنهر) قدرت داشتند.

زیاریان: زیاریان یا آل زیار یکی از خاندان های کوچک اسلامی بودند که در نواحی پیرامون دریای خزر، به ویژه در گیلان و طبرستان، حکمرانی می کردند.

آل بویه: آل بویه، یک سلسله شیعی ایرانی بودند که پس از فتح شیراز و تأسیس حکومت خود، به بغداد حمله کردند و آن را تصرف نمودند.

غزنویان: غزنویان یک سلسله ترک تبار، پارسی گوی و مسلمان بودند که در بخش های شرقی ایران و منطقه فرارود و خراسان حکمرانی می کردند.

سلجوقیان: سلجوقیان با پیروزی بر غزنویان، حکومت خود را تأسیس کردند و توانستند بخش های بزرگی از ایران و آسیای صغیر را تحت سیطره درآورند.

خوارزمشاهیان: حکومت خوارزمشاهیان در دوران خود با حملات مغول ها مواجه شد. این تهاجم موجب انقراض این حکومت شد و به غارت شهرها و کشتار مردم ایران منتهی گردید.

ایلخانیان: ایلخانان یا ایلخانیان سلسله ای مغولی بود که هلاکوخان تأسیس شد. پس از انقراض حکومت خوارزمشاهیان، ایلخانان به ویژه در دوره های اول خود موفق به بازسازی ایران و گسترش علم و فرهنگ شدند.

تیموریان: پس از حمله مغول ها، تیموریان به خاک ایران هجوم آوردند و بار دیگر سرزمین ایران را عرصه تاخت و تاز قرار دادند.

صفویان: صفویان، یکی از بزرگ ترین سلسله های ایرانی بودند که در قرن شانزدهم میلادی در ایران به قدرت رسیدند.

افشاریان: افشاریان توسط نادرشاه افشار تأسیس شد که توانست با سرنگونی آخرین شاه صفوی، حکومت خود را در ایران برقرار کند.

زندیان: زندیان یا زندیه، یکی از سلسله های ایرانی بودند که پس از سقوط افشاریان به رهبری کریم خان زند در ایران به قدرت رسیدند.

قاجار: دودمان قاجار یا قاجاریه، یک سلسله ترک تبار بود. بنیان گذار این سلسله، آقامحمدخان قاجار بود.

پهلوی: سلسله پهلوی آخرین دودمان پادشاهی ایران بود که پس از سقوط دودمان قاجار، در ایران حکومت کرد. رضا شاه پهلوی، بنیان‌گذار این سلسله بود.

جمهوری اسلامی ایران: جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ پس از انقلاب اسلامی شکل گرفت.

تاریخ ایران از سقوط صفویه تا پایان حکومت زندیه

دوران تاریخی ایران پس از سقوط صفویه تا پایان حکومت زندیه، شاهد ناآرامی ها، تغییرات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی گسترده ای بود که به ویژه شامل حکومت های متعددی می شود که در تلاش برای حفظ و احیای کشور در شرایط بحرانی بوده اند. در این دوران، ایران از سقوط دولت صفوی به سلطنت افشاریه، زندیه و سپس به پایان رسیدن آن، تغییرات بسیاری را تجربه کرد.

ایران در جنگ جهانی اول

جنگ جهانی اول، که از سال ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۸ ادامه یافت، تأثیرات عمیقی بر بسیاری از کشورهای جهان داشت و ایران نیز از این قاعده مستثنی نبود. ایران در جنگ جهانی اول نه تنها در موقعیتی استراتژیک قرار داشت، بلکه تحولات داخلی و خارجی این دوره بر آینده سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور تأثیرات بزرگی گذاشت.

ایران در جنگ جهانی دوم

در جنگ جهانی دوم (۱۹۳۹-۱۹۴۵)، ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی اش و اهمیت استراتژیک، نقشی کلیدی در تحولات این جنگ داشت. ایران به طور مستقیم درگیر نبردهای نظامی نبود، اما به دلیل موقعیت ویژه اش به عنوان راهی برای تأمین منابع و ارتباطات، در خط مقدم رقابت های جهانی قرار گرفت. در این دوران، ایران به ویژه به دلیل منابع نفتی اش و مسیرهای ترانزیتی برای متفقین از اهمیت بالایی برخوردار بود.

شروع مبارزات امام خمینی

در دهه های آخر حکومت شاهنشاهی محمدرضا پهلوی، ایران تحت سلطه ی غرب به ویژه ایالات متحده قرار داشت و تحولات سیاسی در کشور به سرعت در حال پیشرفت بود. رژیم پهلوی با کمک های خارجی، به ویژه ایالات متحده، در تلاش بود تا ایران را به عنوان یک قدرت بزرگ منطقه ای و اقتصادی معرفی کند. با این حال، در این مسیر، بسیاری از آزادی ها و حقوق مردم ایران سرکوب شد و فقر، فساد و تبعیض اجتماعی گسترده شد.

انقلاب سفید و واکنش امام خمینی

در سال ۱۳۴۲، رژیم پهلوی با معرفی انقلاب سفید سعی داشت به ظاهر اصلاحات اجتماعی و اقتصادی گسترده ای را در کشور پیاده کند. این اصلاحات شامل گسترش تحصیلات، صنعتی سازی، اصلاحات ارضی و ... بود. اما در واقع این برنامه ها در جهت تحکیم سلطنت شاه و سلطه غرب در ایران بود و بسیاری از ایده های اسلامی و ایرانی را کنار می گذاشت.

امام خمینی به شدت با این برنامه ها مخالفت کرد و از آن به عنوان "انقلاب سفید" یاد کرد و آن را تهدیدی جدی علیه هویت اسلامی و دینی ایران می دانست. امام خمینی در خرداد ۱۳۴۲ بازداشت شد و در آبان ۱۳۴۳ پس از اعتراض به قانون کاپیتولاسیون به ترکیه تبعید گردید.

ایران شناسی

ایران با وسعت ۱,۶۴۸,۱۹۵ کیلومتر مربع در جنوب غربی آسیا و منطقه خاورمیانه قرار دارد. ایران در جنوب منطقه معتدله نیم کره شمالی زمین قرار گرفته است.

کشورهای هم‌جوار ایران

ایران با هفت کشور افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و عراق مرز زمینی دارد. در ادامه، مهم ترین نکات درباره هر یک از این کشورها آورده شده است:

۱- ارمنستان (پایتخت: ایروان): ارمنستان با ایران کوتاه ترین مرز مشترک را دارد.

۲- جمهوری آذربایجان (پایتخت: باکو): جمهوری آذربایجان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی استقلال یافته است. آذربایجان یک کشور سکولار است.

۳- ترکیه (پایتخت: آنکارا): مرز ایران و ترکیه یکی از قدیمی ترین خطوط مرزی جهان است.

۴- ترکمنستان (پایتخت: عشق آباد): مرتفع ترین قله این کشور، کوه آیری بابا می باشد.

۵- افغانستان (پایتخت: کابل): افغانستان کشوری محصور در خشکی است که رشته‌کوه هندوکش از آن عبور می‌کند.

۶- پاکستان (پایتخت: اسلام آباد): پاکستان دارای مرزهای پرمناقشه ای است که مهم ترین مناقشه آن با هند بر سر ناحیه کشمیر است. این کشور در جنوب شرقی ایران قرار دارد.

۷- عراق (پایتخت: بغداد): عراق با ایران طولانی‌ترین مرز مشترک را دارد.

جغرافیای طبیعی و تاریخی استانهای ایران

جغرافیای طبیعی و تاریخی استانهای ایران

یزد (دارالعباد)

جاذبه های طبیعی	جاذبه های تاریخی	صنایع مهم
۱- کویر یزد: بیابان هایی که می توان در آن ها به گردش و فعالیت های کویری پرداخت. ۲- دریاچه های نمک: در اطراف یزد، به ویژه در منطقه های خشک و بیابانی، دریاچه های نمکی وجود دارند.	۱- مسجد جامع یزد: یکی از زیباترین مساجد ایران با معماری منحصر به فرد. ۲- برج خاموشان: برج‌هایی که در گذشته برای نگهداری اجساد طبق آیین زرتشتی مورد استفاده قرار می‌گرفتند. ۳- آتشکده یزد: یکی از قدیمی ترین آتشکده های زرتشتیان که هنوز فعال است. ۴- بازار یزد: بازاری تاریخی با معماری سنتی که در آن می توان انواع کالاهای سنتی و صنایع دستی را یافت. ۵- میدان امیر چخماق: میدان تاریخی و زیبا با معماری چشم نواز.	۱- قالی بافی: تولید فرش های دستباف با طرح های خاص یزدی. ۲- سرامیک و کاشی کاری: صنایع دستی و کاشی کاری های رنگارنگ و منحصر به فرد. ۳- سفالگری: سفال سازی و تولید ظروف سفالی سنتی یزد. ۴- پته دوزی: هنر دوخت و تزئین پارچه با استفاده از نخ های رنگی برای ساخت لباس های سنتی. ۵- چاپ دستی: صنایع دستی مربوط به چاپ روی پارچه و کاغذ با استفاده از کلیشه های چوبی.

همدان

جاذبه های طبیعی	جاذبه های تاریخی	صنایع مهم
۱- کوهستان الوند: کوهی بلند با مناظری زیبا که برای کوهنوردی و طبیعت گردی مناسب است. ۲- غار علیصدر: یکی از بزرگ ترین و زیباترین غارهای آبی ایران که در نزدیکی همدان قرار دارد. ۳- پارک ملت همدان: یک پارک طبیعی بزرگ با فضاهای سبز و امکانات تفریحی که به مکانی برای استراحت و تفریح تبدیل شده است.	۱- گنبد علویان: یکی از آثار تاریخی مهم همدان که به دوران هخامنشیان مربوط می شود. ۲- آرامگاه باباطاهر: مقبره شاعر مشهور ایرانی باباطاهر عریان که در همدان قرار دارد. ۳- موزه تاریخ طبیعی همدان: موزه ای که به نمایش آثار طبیعی و تاریخی منطقه همدان می پردازد.	۱- قالی بافی: تولید فرش های دستباف با طرح های خاص که از صنایع دستی برجسته همدان به شمار می رود. ۲- شیرینی سنتی: تولید شیرینی های مخصوص همدان مانند کماج و انگشت پیچ. ۳- سنگ تراشی و مرمرکاری: تولید مصنوعات سنگی از جمله مجسمه ها و تزیینات سنگی. ۴- پتو بافی: یکی از صنایع دستی قدیمی همدان که شامل تولید پتوهای سنتی و بافتنی است.

استان آذربایجان شرقی (تبریز)

جاذبه های طبیعی	جاذبه های تاریخی	صنایع مهم
۱- جنگل های ارسباران: از مهم ترین مناطق حفاظت شده ایران با گونه های کمیاب. ۲- سد ارس: محلی مناسب برای تفریح و ماهیگیری. ۳- کوه سهند: از مناطق کوهستانی سرسبز با طبیعت چشم نواز. ۴- آبشار آسیاب خرابه: آبشاری زیبا در نزدیکی جلفا.	۱- بازار تاریخی تبریز: بزرگ ترین بازار سرپوشیده جهان، ثبت جهانی یونسکو. ۲- ارگ تبریز (ارگ علیشاه): از آثار تاریخی مهم دوره ایلخانی. ۳- کلیسای سنت استپانوس: کلیسایی تاریخی در نزدیکی جلفا، ثبت جهانی. ۴- مسجد کبود: معروف به فیروزه اسلام.	۱- صنایع خودروسازی: ماشین سازی تبریز و تراکتورسازی. ۲- صنایع غذایی: تولید لبنیات، شیرینی و شکلات. ۳- صنایع دستی: فرش دستبافت تبریز، کفش دوزی سنتی، سفال گری. ۴- کشاورزی و دامداری: تولید سیب، انگور، گردو، عسل و لبنیات.

شعرا و نویسندگان ایرانی در تاریخ ایران

ایران، با تاریخ و فرهنگی غنی، همواره محل تولد شاعران و نویسندگان برجسته ای بوده است که آثارشان نه تنها در کشور خود بلکه در سطح جهانی تاثیرگذار بوده است. این آثار همواره به عنوان یکی از ارکان مهم تمدن ایرانی در نظر گرفته می شوند. در اینجا، به برخی از مهم ترین شاعران و نویسندگان ایرانی که در تاریخ ایران نقش مهمی ایفا کرده اند، پرداخته می شود.

۱- فردوسی (قرن ۱۰ میلادی – قرن ٤ هجری): ابوالقاسم فردوسی یکی از بزرگ ترین شاعران ایران و بنیان گذار شعر حماسی در ادب فارسی است. مهم ترین اثر او شاهنامه نام دارد که داستان های اساطیری، تاریخی و حماسی ایران را از دوران پیش از تاریخ تا پایان دوره ساسانی روایت می کند.

۲- حافظ شیرازی (قرن ١٤ میلادی – قرن ۸ هجری): حافظ شیرازی، یکی از بزرگ ترین شاعران ایران و جهان، در قرن ۱۴ میلادی و در نیمه دوم قرن ۸ هجری زندگی می کرد.

۳- مولانا جلال‌الدین بلخی (قرن ۱۳ میلادی – قرن ۷ هجری): مولانا جلال‌الدین بلخی، عارف و شاعر بزرگ ایرانی در قرن ۱۳ میلادی (قرن ۷ هجری) می‌زیست.

۴- سعدی شیرازی (قرن ۱۳ میلادی – قرن ۷ هجری): سعدی شیرازی، یکی از بزرگ‌ترین شاعران ایران، در قرن ۱۳ میلادی (قرن ۷ هجری) زندگی می‌کرد.

رویدادهای مهم تقویم شمسی و قمری

رویدادهای مهم تقویم شمسی

فروردین

۱۹: شهادت آیت الله سید محمد باقر صدر و خواهر ایشان بنت الهدی توسط رژیم بعث عراق (۱۳۵۹)

۲۹: روز ارتش جمهوری اسلامی ایران

اردیبهشت

۲: تاسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (۱۳۵۸) – سالروز انقلاب فرهنگی (۱۳۵۹) – روز زمین پاک.

۱۰: آغاز عملیات بیت المقدس (۱۳۶۱)

۲۶: شهادت سید ابراهیم رئیسی (رئیس جمهور ایران سال ۱۴۰۳) و شهدای بالگرد

خرداد

۳: فتح خرمشهر در عملیات بیت المقدس (۱۳۶۱) و روز مقاومت و پیروزی

۱۴: رحلت حضرت امام خمینی (ره) رهبر کبیر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران(۱۳۶۸) – انتخاب حضرت آیت الله خامنه ای به رهبری (۱۳۶۸)

۱۵: قیام خونین ۱۵ خرداد (۱۳۴۲)

تیر

۱: سالروز صدور فرمان حضرت امام خمینی (ره) مبنی بر تاسیس سازمان تبلیغات اسلامی(۱۳۶۰) – روز اصناف

۷: شهادت مظلومانه آیت الله دکتر بهشتی و ۷۲ تن از یاران امام خمینی (ره) با انفجار بمب به دست منافقین در دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی (۱۳۶۰) – روز قوه قضاییه

مرداد

۵: سالروز عملیات غرور آفرین مرصاد (۱۳۶۷)

۶: روز ترویج آموزش های فنی و حرفه ای

شهریور

۲: آغاز هفته دولت

۳۱: آغاز جنگ تحمیلی (۱۳۵۹) – آغاز هفته دفاع مقدس

مهر

۵: شکست حصر آبادان در عملیات ثامن الائمه (ع) (۱۳۶۰)

۶: روز جهانی جهانگردی – شهادت سید حسن نصرالله (۲۷ سپتامبر ۲۰۲۴)

آبان

۴: اعتراض و افشاگری حضرت امام خمینی (ره) علیه پذیرش کاپیتولاسیون (۱۳۴۳)

۸: شهادت محمد حسین فهمیده (بسیجی ۱۳ ساله) – روز نوجوان – روز بسیج دانش آموزی

۲۲: روز جهانی قدس

آذر

۵: روز بسیج مستضعفین، تشکیل بسیج مستضعفین به فرمان امام خمینی (ره) (۱۳۵۸)

۱۰: شهادت آیت الله سید حسن مدرس (۱۳۱۶) – روز مجلس

دی

۷: شهادت آیت الله حسین غفاری توسط رژیم ستم شاهی پهلوی (۱۳۵۲) – سالروز تشکیل نهضت سواد آموزی به فرمان حضرت امام خمینی (ره) (۱۳۵۸)

۱۳: شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی (سال ۱۳۹۸)

بهمن

۱۲: بازگشت حضرت امام خمینی (ره) (۱۳۵۷)

۲۲: پیروزی انقلاب اسلامی ایران و سقوط نظام شاهنشاهی (۱۳۵۷)

اسفند

۱۴: روز احسان و نیکوکاری

۱۵: روز درختکاری

رویدادهای مهم تقویم قمری

محرم

۹: تاسوعای حسینی

۱۰: عاشورای حسینی- انفجار در حرم امام رضا (ع) توسط ایادی آمریکا (۱۴۱۵ هجری قمری) برابر با ۳۰ خرداد ۱۳۷۳

صفر

۲۰: اربعین حسینی

ربیع الاول

۱: هجرت رسول مکرم اسلام (ص) از مکه به مدینه (مبدا تاریخ هجری)

ربیع الثانی

۸: ولادت حضرت امام حسن عسگری (ع) (۲۳۲ هجری قمری)

جمادی الاول

۵: ولادت حضرت زینب سلام الله علیها (۵ هجری قمری) – روز پرستار و بهورز

جمادی الثانی

۳: شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها (۱۱هجری قمری)

رجب

۱: ولادت حضرت امام محمد باقر (ع) (۵۷ هجری قمری)

شعبان

۳: حضرت امام حسین (ع) (۴ هجری قمری)- روز پاسدار

۴: ولادت حضرت ابوالفضل (ع) (۲۶ هجری قمری) – روز جانباز

رمضان

۱۸: شب قدر

۱۹: ضربت خوردن حضرت امیرالمومنین امام علی (ع) (۴۰ هجری قمری)

شوال

۱: عید سعید فطر

ذی القعده

۱: ولادت حضرت معصومه (س)

ذی الحجه

۱۰: عید سعید قربان

۱۸: عید سعید غدیرخم

سازمان های مهم بین المللی

در دنیای امروز، سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای نقش کلیدی در مدیریت روابط بین‌المللی، حل منازعات، توسعه اقتصادی و حفظ صلح و امنیت جهانی دارند. این نهادها با همکاری کشورها سعی در ایجاد یک نظم پایدار جهانی دارند. در ادامه، مهم‌ترین سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای معرفی و بررسی خواهند شد.

۱- سازمان ملل متحد: تأسیس: ۱۹۴۵/ دفتر مرکزی: نیویورک، ایالات متحده

۲- سازمان تجارت جهانی: تأسیس: ۱۹۹۵/ دفتر مرکزی: ژنو، سوئیس

۳- صندوق بین‌المللی پول: تأسیس: ۱۹۴۴/ دفتر مرکزی: واشنگتن دی‌سی، آمریکا

۴- بانک جهانی: تأسیس: ۱۹۴۴/ دفتر مرکزی: واشنگتن دی‌سی، آمریکا

۵- سازمان همکاری اقتصادی و توسعه: تأسیس: ۱۹۶۱/ دفتر مرکزی: پاریس، فرانسه

۶- اتحادیه اروپا: تأسیس: ۱۹۵۷ / دفتر مرکزی: بروکسل، بلژیک

۷- سازمان پیمان آتلانتیک: تأسیس: ۱۹۴۹/ دفتر مرکزی: بروکسل، بلژیک

۸- اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا: تأسیس: ۱۹۶۷/ دفتر مرکزی: جاکارتا، اندونزی

۹- اتحادیه آفریقا: تأسیس: ۲۰۰۱/ دفتر مرکزی: آدیس آبابا، اتیوپی

۱۰- شورای همکاری خلیج فارس: تأسیس: ۱۹۸۱/ دفتر مرکزی: ریاض، عربستان سعودی

➢ جنگ ها و عهدنامه های مهم

در طول تاریخ، جنگ ها و عهدنامه ها نقش بسیار مهمی در شکل گیری روابط بین الملل و تعیین سرنوشت ملت ها داشته اند. جنگ ها می توانند بر سر منافع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ارضی باشند و به دنبال آن، عهدنامه ها و توافقات بین المللی به منظور حل منازعات و تعیین شرایط جدید برای کشورهای درگیر در جنگ ها امضاء می شوند.

جنگ‌های مهم بین‌المللی

۱- جنگ جهانی اول (۱۹۱۸-۱۹۱۴): جنگ جهانی اول یکی از بزرگ‌ترین و خونین‌ترین جنگ‌ها در تاریخ بشر بود که بیش از ۳۰ کشور در آن درگیر شدند.

۲- جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵-۱۹۳۹): جنگ جهانی دوم به‌دلیل عواقب غیرقابل پیش‌بینی و تحقیرآمیز پیمان ورسای و همچنین تلاش آلمان نازی برای گسترش قدرت خود، آغاز شد.

۳- جنگ سرد (۱۹۹۱-۱۹۴۷): جنگ سرد جنگی غیرمستقیم و ایدئولوژیک بین ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی بود که به‌طور عمده از طریق رقابت‌های نظامی، اطلاعاتی و اقتصادی در سراسر جهان صورت می‌گرفت.

۴- جنگ ایران و عراق (۱۹۸۸-۱۹۸۰): جنگ ایران و عراق که به مدت هشت سال ادامه داشت، یکی از خونین‌ترین جنگ‌های قرن بیستم بود.

عهدنامه‌های بین‌المللی مهم

۱- پیمان ورسای (۱۹۱۹): پیمان ورسای پس از پایان جنگ جهانی اول امضاء شد و هدف آن تحمیل شرایط سخت به آلمان به‌منظور جلوگیری از هرگونه تهدید نظامی در آینده بود.

۲- پیمان ناتو (۱۹۴۹): پیمان ناتو (NATO) یا سازمان پیمان آتلانتیک شمالی، در دوران جنگ سرد به منظور دفاع جمعی در برابر تهدیدات شوروی و کشورهای بلوک شرق تشکیل شد.

۳- کنفرانس تهران (۱۹۴۳): این عهدنامه که در خلال جنگ جهانی دوم بین رهبران سه کشور متفقین (آمریکا، بریتانیا و شوروی) در تهران امضاء شد، به ویژه بر مسائل مربوط به جنگ و همکاری های پس از آن تأکید داشت.

عهدنامه‌های مهم ایران

۱- عهدنامه ترکمنچای (۱۸۲۸ میلادی)

۲- عهدنامه گلستان (۱۸۱۳ میلادی)

۳- عهدنامه قصر شیرین (۱۶۳۹ میلادی)

۴- عهدنامه ۱۹۱۹ ایران و بریتانیا

➢ جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل

جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل

جنگ ایران و رژیم صهیونیستی یا جنگ ۱۲ روزه، درگیری مسلحانه‌ای بود که از ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ آغاز شد و تا ۳ تیر ۱۴۰۴ ادامه یافت. این جنگ با حملات غافلگیرانه و غیرقانونی رژیم صهیونیستی علیه ایران آغاز شد و با پاسخ کوبنده جمهوری اسلامی و پشتیبانی جبهه مقاومت به یک نبرد منطقه‌ای تبدیل گردید. رژیم صهیونیستی در نخستین ساعات با حمله به چند مرکز نظامی و هسته‌ای ایران، شماری از فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و دانشمندان هسته‌ای را به شهادت رساند. این حملات به زیرساخت‌های عمومی از جمله بیمارستان و مراکز غیرنظامی نیز آسیب زد.

ایران در واکنش، صدها موشک و پهپاد به سمت پایگاه‌های نظامی و شهرهای صهیونیستی شلیک کرد. هم‌زمان، نیروهای مقاومت یمن (انصارالله) نیز موشک‌هایی را به سمت سرزمین‌های اشغالی پرتاب کردند. این حملات موجب وارد شدن خسارت جدی به زیرساخت‌های امنیتی و نظامی رژیم صهیونیستی شد.

بنیاد شهید و امور ایثارگران گزارش داد که در طول جنگ ۱۲ روزه، دست کم ۱۰۶۲ نفر از پرسنل نظامی و غیرنظامی به شهادت رسیدند و بیش از ۵۰۰۰ نفر نیز مجروح شدند. بیشترین تلفات نظامی در استان تهران با ۲۹۵ مورد و پس از آن در استان های کرمانشاه، آذربایجان شرقی، قم، اصفهان، لرستان و البرز گزارش شده است.

فرماندهان شهید

- شهید سرلشکر پاسدار محمد باقری: رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
- شهید سرلشکر پاسدار حسین سلامی: فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- شهید سرلشکر غلامعلی رشید: فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم الانبیاء
- شهید سردار امیرعلی حاجی زاده: فرمانده نیروی هوافضای سپاه پاسداران
- شهید خسرو حسنی: جانشین اطلاعات نیروی هوافضای سپاه
- شهید داوود شیخیان: فرمانده پدافند هوایی نیروی هوافضای سپاه پاسداران
- شهید مسعود شانه‌ئی: رئیس ستاد فرماندهی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- شهید محمد باقر طاهرپور: فرمانده یگان پهپادی سپاه پاسداران
- شهید محمد آقاجعفری: سرتیپ سپاه پاسداران

- شهید جواد جورسرا: سرتیپ سپاه پاسداران

- شهید مسعود طیب: سرتیپ سپاه پاسداران

- شهید منصور صفرپور: سرتیپ سپاه پاسداران

- شهید غلامرضا محرابی: معاون اطلاعات و امنیت ستاد کل نیروهای مسلح

- شهید مهدی ربانی: معاون عملیات ستاد کل نیروهای مسلح

اساتید و دانشمندان شهید

- شهید دکتر اکبر مطلبی زاده: عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی و مدرس فیزیک دانشگاه آزاد اسلامی یزد

- شهید دکتر علی باکویی کتریمی: عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس و مدیر گروه فیزیک اتمی و مولکولی

- شهید دکتر سعید برجی: دکترای مکانیک و عضو هیئت علمی دانشگاه مالک اشتر

- شهید دکتر منصور عسگری: استاد فیزیک و عضو هیئت علمی دانشگاه جامع امام حسین

- شهید غلامرضا کمانی: مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی استان تهران

- شهیده فاطمه صالحی: مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی استان البرز

- شهید دکتر علی بکایی کریمی: محقق حوزه علوم مهندسی

- شهید دکتر محمدرضا صدیقی صابر: عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی مالک اشتر

- شهیده دکتر زهره رسولی: متخصص زنان و زایمان و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

- شهید دکتر محمدحسین عزیزی: عضو هیئت علمی فرهنگستان علوم پزشکی و پزشک متخصص گوش، حلق و بینی

- شهیده دکتر مرضیه عسگری: استادیار طب نوزادی دانشگاه علوم پزشکی تهران

- شهید دکتر سید ایثار طباطبایی قمشه: دکترای مهندسی هسته ای دانشگاه شریف

- شهید دکتر سید مصطفی ساداتی ارمکی: دکترای فیزیک دانشگاه شهید بهشتی

شهدای جنگ ۱۲ روزه اصفهان

شهید حاج احمدرضا جهانبخش، شهید علی اصغر صفری، شهید حاج امیرحسین بهرامی، شهید سید علی سیدان، شهید حامد صفاریان، شهید عمران رفیعی، شهید وحید حجازی زاده، شهید محمدامین صدری.

پایگاه های اسرائیل که هدف حملات ایران قرار گرفت

مجموعه کریا معروف به «پنتاگون اسرائیل»

بخش‌های وزارت داخلی مسئول هماهنگی نظامی

مراکز فرماندهی ارتش و موساد در تل‌آویو و حیفا

پالایشگاه بازان در حیفا، قلب تامین سوخت اسرائیل

نیروگاه اشدود، که انفجار و قطعی برق به دنبال داشت

بیانات رهبری در مورد جنگ ۱۲ روزه

- حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، در دیدار با مسئولان قوه قضائیه فرمودند: «ملت ایران در این جنگ تحمیلی کار بزرگی انجام داد و این کار بزرگ از جنس عملیات نبود بلکه از جنس اراده بود. ملت ایران از دشمن نمی‌ترسد بلکه او را می‌ترساند. اینکه یک ملت در خودش این اعتماد به نفس را برای مبارزه با قدرت آمریکا و سگ زنجیری در منطقه (رژیم صهیونیستی) فراهم کند، نفس این اراده یک ارزش بزرگ است. ملت ایران مستقیم و سینه به سینه این قدرت می‌ایستد، از او نمی‌ترسد بلکه او را می‌ترساند.

- رهبر انقلاب در مراسم بزرگداشت شهدای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه فرمودند: «ملت ما به توفیق الهی راه تقویت ایمان و گسترش دانش‌های گوناگون را رها نخواهد کرد و به کوری دشمن خواهیم توانست ایران را به اوج ترقی و افتخار برسانیم. ملت ایران علاوه بر افتخارات بزرگی که در این ۱۲ روز کسب کرد و امروز همه دنیا به آن اعتراف می‌کنند، توانست قدرت، استقامت، عزم، و اراده و دستِ‌پُر خود را به دنیا نشان دهد به طوری که همه قدرت جمهوری اسلامی را از نزدیک احساس کردند. این حوادث برای ما بی سابقه نبود و جمهوری اسلامی در طول ۴۶ سال گذشته علاوه بر جنگ تحمیلی هشت‌ساله، بارها در مقابل حوادثی همچون کودتا، فتنه‌های گوناگون نظامی، سیاسی و امنیتی و وادار کردن افراد سست عنصر به اقدام در مقابل ملت قرار گرفته و همه توطئه‌های دشمن را خنثی کرده بود. بنای جمهوری اسلامی بر دو پایه «دین» و «دانش» می باشد. مردم و جوانان ایران با تکیه بر این دو پایه دشمن را در میدان‌های مختلف به عقب‌نشینی وادار کردند و از این پس نیز همین‌گونه عمل خواهند کرد. علت اصلی مخالفت استکبار جهانی و در رأس آن آمریکای جنایتکار با جمهوری اسلامی دین و دانش و اتحاد ایرانیان زیر سایه قرآن و اسلام است. آنچه آنها به عنوان هسته‌ای، غنی‌سازی و حقوق بشر مطرح می‌کنند بهانه است و علت اصلی ناراحتی و مخالفت آنها به میدان آمدن سخن نو و توانایی‌های جمهوری اسلامی در عرصه‌های گوناگون علمی و دانش‌های انسانی، فنی و دینی است. ما در راه تقویت دین و گسترش و تعمیق دانش‌های گوناگون خود قدم‌های بلندی برخواهیم داشت و به کوری دشمن خواهیم توانست ایران را به اوج ترقی و افتخار برسانیم.»

قدرت تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران در جنگ ۱۲ روزه

با در نظر گرفتن ایام جنگ ۱۲ روزه، تسلیحات «اسرائیل زن» ایران را می‌توان در ۳ حوزه کلی «موشک‌های کروز»، «موشک‌های بالستیک» و «پهپادهای میان‌برد و دوربرد» دسته‌بندی کرد. در ادامه به برخی از نمونه‌های شاخص این تسلیحات، اشاره می‌شود.

موشک‌های کروز

۱- ابومهدی

۲- هویزه

۳- سومار

موشک های بالستیک

۱- خیبرشکن

۲- فتاح ۲

۳- قدر (سه گانه)

۴- عماد

۵- سجیل

پهپادها

۱- مهاجر ۶

۲- آرش ۲

۳- کرار

۴- شاهد ۱۳۶

۵- شاهد ۱۹۱

۶- غزه (شاهد ۱۴۹)

➢ جنگ رمضان

جنگ رمضان (جنگ تحمیلی سوم) یا جنگ چهل روزه با حملات خصمانه هوایی و موشکی گسترده و مشترک اسرائیل و ایالات متحده در اسفند ماه سال ۱۴۰۴ علیه اهدافی در داخل ایران آغاز شد. اهداف اصلی این حملات عبارت بودند از:

- تأسیسات هسته‌ای و زیرساخت‌های برنامه موشک‌های بالستیک.
- مراکز فرماندهی ارشد و سیستم‌های پدافند هوایی.
- پایگاه‌های تولیدات نظامی.

در موج اول حملات رژیم صهیونیستی علیه ایران، مناطق حساس حاکمیتی در تهران مورد هدف قرار گرفتند. این حملات با هدف ایجاد اختلال در سلسله مراتب نظامی انجام شد. در تهران نواحی اطراف خیابان پاستور و مراکز فرماندهی عالی جزو اهداف اصلی بودند تا توان هماهنگی میان قوای مسلح کاهش یابد. زیرساخت های ارتباطی سپاه پاسداران و ارتش برای قطع ارتباط میان مرکز و پایگاه‌های عملیاتی هدف حملات موشکی قرار گرفتند.

در روز ۹ اسفند ۱۴۰۴، در نخستین ساعات جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، دبستان و پیش دبستانی غیرانتفاعی دخترانه و پسرانه شجره طیبه در میناب مورد حمله قرار گرفت. دادستان شهرستان میناب با محکومیت حمله آمریکا و رژیم صهیونیستی به مدرسه شجره طیبه، اعلام کرد که بعد از بررسی‌های دقیق انجام شده، آمار نهایی شهدای این حادثه ۱۵۶ نفر تعیین شده است. در میان این شهدا ۱۲۰ دانش‌آموز شامل ۷۳ پسر و ۴۷ دختر، ۲۶ معلم که همگی از بانوان بودند، هفت نفر از اولیای

دانش‌آموزان شامل چهار مرد و سه زن، یک راننده سرویس مدرسه، یک تکنسین داروخانه درمانگاه مجاور مدرسه و یک جنین شش‌ماهه حضور داشتند.

شهادت قائد امت و رهبر ملت ایران

روح بلند پیشوای ملّت بزرگ ایران و پیش قراول امّت اسلامی، حضرت امام خامنه‌ای با نوشیدن شهد گوارای شهادت در ماه مبارک رمضان به ملکوت اعلی پیوست. در جریان موج دوم حملات سنگین هوایی اسرائیل که در تاریخ ۹ اسفند ۱۴۰۴ (۱ مارس ۲۰۲۶) صورت گرفت، یکی از مراکز حساس فرماندهی و استقرار عالی رتبه در تهران هدف موشک‌های نقطه زن قرار گرفت. در این حمله خصمانه حضرت امام سید علی خامنه‌ای (ره)، رهبر جمهوری اسلامی ایران، به شهادت رسیدند و خبر شهادت ایشان در ۱۰ اسفند ۱۴۰۴ اعلام شد. این واقعه در زمانی رخ داد که درگیری‌ها در مرزها و جبهه‌های هوایی به اوج خود رسیده بود. بلافاصله پس از این واقعه سوگوار، طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی، شورای موقت رهبری تشکیل گردید تا از خلأ قدرت جلوگیری کند. این اتفاق منجر به واکنش‌های شدیدتر و موج جدیدی از حملات تلافی جویانه موشکی از سوی نیروهای نظامی ایران به سمت پایگاه های منطقه‌ای شد که به «نبرد انتقام» شهرت یافت.

نگاهی بر زندگینامه حضرت آیت‌الله‌العظمی شهید سیدعلی حسینی خامنه‌ای

سید علی حسینی خامنه‌ای فرزند مرحوم حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سید جواد حسینی خامنه‌ای، در فروردین ماه سال ۱۳۱۸ شمسی برابر با ۱۳۵۸ قمری در مشهد مقدس چشم به جهان گشود. او دومین پسر خانواده بود و زندگی مرحوم سید جواد خامنه‌ای هم مانند بیشتر روحانیون و مدرسان علوم دینی، بسیار ساده: «پدرم روحانی معروفی بود، اما خیلی پارسا و گوشه‌گیر ... زندگی ما به سختی میگذشت. من یادم هست شب‌هایی اتفاق می‌افتاد که در منزل ما شام نبود. مادرم با زحمت برای ما شام تهیه میکرد. آن شام هم نان و کشمش بود.»

خانه‌ای که خانواده‌ی سید جواد در آن زندگی میکردند در یکی از محله‌های فقیرنشین مشهد بود: «منزل پدری من که در آن متولد شده‌ام، تا چهار پنج سالگی من، یک خانه‌ی ۶۰ ـ ۷۰ متری در محله‌ی فقیرنشین مشهد بود که فقط یک اتاق داشت و یک زیرزمین تاریک و خفه‌ای! هنگامی که برای پدرم میهمان میآمد و معمولاً پدر بنا بر این که روحانی و محل مراجعه مردم بود، میهمان داشت همه‌ی ما باید به زیرزمین میرفتیم تا مهمان برود. بعد عده‌ای که به پدر ارادتی داشتند، زمین کوچکی را کنار این منزل خریده به آن اضافه کردند و ما دارای سه اتاق شدیم.»

دوران رهبری

در ۱۴ خرداد ۱۳۶۸، در حالی که مردم و مسئولان آماده‌ی تشییع و تدفین پیکر پاک امام خمینی (ره) بودند در جلسه‌ای با حضور مسؤولان کشوری و لشکری، آیت‌الله خامنه‌ای، رئیس جمهور، وصیت‌نامه‌ی سیاسی ـ الهی امام خمینی (ره) را قرائت کرد. مجلس خبرگان رهبری عصر همان روز تشکیل جلسه داد تا رهبر یا شورای رهبری جدید برای نظام جمهوری اسلامی را انتخاب کند. مطابق اصل ۱۰۷ قانون اساسی مصوب سال ۱۳۵۸، انتخاب رهبری بر عهده نمایندگان مجلس خبرگان قرار دارد. در بحث رهبری شورایی یا فردی، اکثریت اعضای مجلس خبرگان به رهبری شورایی رأی نداد و آنگاه که بحث از مصداق رهبری

برای رأی‌گیری به میان آمد و نام آیت‌الله خامنه‌ای مطرح شد. برخی از نمایندگان که از نظر امام خمینی مبنی بر صلاحیت آیت‌الله خامنه‌ای برای رهبری نظام پس از رحلت امام که در جلسات متعددی در حضور سران قوا و نخست‌وزیر و حاج سید احمد خمینی ابراز کرده بودند اطلاع اجمالی داشتند خواستار توضیح شاهدان آن شدند. دو نفر از شاهدان نقل امام خمینی که خود عضو مجلس خبرگان بودند استناد این نظر به امام را تأیید کردند. همچنین گفته دیگری از امام مبنی بر شایستگی آیت‌الله خامنه‌ای برای رهبری که در جریان سفر اخیر ایشان به چین و کره شمالی ابراز کرده بودند نیز در آن جلسه با واسطه نقل شد. در پی آن رأی‌گیری به عمل آمد و اکثریت قاطع نمایندگان مجلس خبرگان با توجه به نظر امام راحل و صلاحیت‌های دینی، علمی و سیاسی آیت‌الله خامنه‌ای، معظم‌له را به رهبری نظام جمهوری اسلامی انتخاب کردند. آیت‌الله خامنه‌ای خود به این موضوع اشاره کرده، می‌گویند تا زمانی که موضوع انتخاب را متعَین ندانستم از پذیرش آن مقام امتناع می‌کردم. پس از بازنگری در قانون اساسی و انجام همه‌پرسی، مجلس خبرگان رهبری یک بار دیگر براسا قانون اساسی جدید در مورد رهبری معظم‌له رأی‌گیری کرد و اکثریت قاطع مجدداً معظم‌له را به رهبری نظام انتخاب کردند.

نگاهی بر زندگی نامه حضرت آیت الله مجتبی خامنه ای

سید مجتبی حسینی خامنه‌ای در سال ۱۳۴۸ در مشهد مقدس دیده به جهان گشود؛ دورانی که پدر ایشان، آیت‌الله سید علی خامنه‌ای، در صف مقدم مبارزه با رژیم پهلوی قرار داشت و تحت نظارت شدید ساواک بود. او در خانواده‌ای رشد یافت که زهد، علم و مبارزه سه رکن اصلی آن محسوب می‌شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با آغاز جنگ تحمیلی، وی در حالی که هنوز در سنین نوجوانی بود، به صفوف رزمندگان پیوست.

حضور او در جبهه‌ها صرفاً یک حضور نمادین نبود؛ بلکه به عنوان یک نیروی بسیجی در گردان حبیب بن مظاهر از لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص) در عملیات‌های مهمی شرکت کرد. همرزمان او از روحیه متواضع و حضور بی‌تکلف وی در کنار سایر سربازان یاد می‌کنند. این دوران، سنگ محکی برای شکل‌گیری شخصیت سیاسی و نظامی او بود و پیوندی عمیق میان وی و آرمان‌های دفاع مقدس ایجاد کرد. پس از اتمام جنگ، وی مسیر تحصیل را با جدیتی مضاعف دنبال کرد و با انتخاب مسیر علوم دینی، نشان داد که به تاسی از سنت خانوادگی، به دنبال تعمیق دانش فقهی و اصول است.

اولین پیام حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر معظّم انقلاب اسلامی

در آغاز کلام باید به سرورم (عجّل اللّه تعالی فرجه) به مناسبت شهادت جانسوز رهبر عظیم‌الشّأن انقلاب، خامنه‌ای عزیز حکیم تسلیت عرض کنم و از آن حضرت دعای خیر برای یکایک ملّت بزرگ ایران و بلکه همه‌ی مسلمین جهان و همه‌ی خدمتگزاران اسلام و انقلاب و ایثارگران و بازماندگان شهدای نهضت اسلامی و بخصوص جنگ اخیر و برای خود حقیرم را تقاضا نمایم.

قسمت دوّم کلام من، با ملّت بزرگ ایران است. ابتدائاً باید وضع و موقف خود در باب رأی مجلس محترم خبرگان را مختصراً بیان نمایم. این خادم شما سیّدمجتبی حسینی خامنه‌ای همزمان با شما و از طریق سیمای جمهوری اسلامی از نتیجه‌ی رأی مجلس محترم خبرگان مطّلع شدم. برای بنده تکیه زدن بر جایی که محلّ جلوس دو پیشوای عظیم‌الشّأن، خمینی کبیر و

خامنه‌ای شهید بوده، کاری سخت است؛ زیرا این کرسی سابقه‌ی جلوس کسی را دارا است که بعد از بیش از شصت سال مجاهدت در راه خدا و گذشتن از انواع لذایذ و راحتی‌ها، به گوهری تابناک و چهره‌ای ممتاز، نه فقط در عصر حاضر، بلکه در طول تاریخ حکمرانان این کشور بدل شده است. هم حیات و هم نوع مرگ او عجین با شُکوه و عزّتی ناشی از تکیه به حق بود. من این توفیق را داشتم که پیکر ایشان را بعد از شهادت زیارت کنم؛ آنچه دیدم کوهی از صلابت بود؛ و شنیدم که مشت دست سالمش را گره کرده بود. در مورد وجوه مختلف شخصیّت ایشان اهل اطّلاع باید مدّتها چیزها بگویند. در این مجال اکتفا به همین مجمل نموده، تفاصیل را واگذار به موقعیّتهای مناسب دیگری میکنم. این است علّت سختیِ تکیه بر کرسی رهبری بعد از چنین کسی. تتمیم این فاصله تنها با استعانت از حضرت حق و یاری شما مردم ممکن است.

در ادامه لازم است نکته‌ای را که ربط مستقیمی به اصل کلام بنده دارد، مورد تأکید قرار دهم؛ آن نکته این است که از جمله هنرهای رهبر شهید و سَلف کبیر ایشان، وارد کردن مردم در همه‌ی عرصه‌ها و بصیرت و آگاهی دادن مستمر به ایشان، و در مقام عمل تکیه بر نیروی آنان بود. ایشان این‌طور معنای حقیقی جمهور و جمهوریّت را فعلیّت بخشیدند و از عمق جان هم به آن معتقد بودند. اثر واضح این مطلب در این چند روزی که کشور بدون رهبر و بدون فرمانده کلّ قوا بود، دیده شد. بصیرت و هوشمندی ملّت بزرگ ایران در واقعه‌ی اخیر و پایمردی و شجاعت و حضورش، دوست را به تحسین و دشمن را به حیرت واداشت. این شما مردم بودید که کشور را رهبری و اقتدار آن را ضمانت کردید.

آیه‌ای که در صدر این نوشتار آوردم، به این معنی است که هیچ آیتی از آیات الهی نیست که یا مهلتش تمام شود یا به فراموشی سپرده شود، مگر اینکه از ناحیه‌ی حضرت حق (جلّ و علا)، مثل یا برتر از آن به جایش داده شود. مناسبتِ استفاده از این آیه‌ی شریفه این نیست که این بنده در حدّ رهبر شهید باشم؛ چه رسد به اینکه بخواهم برتر از ایشان فرض شوم؛ بلکه جهت ذکر آیه‌ی مبارکه، توجّه دادن به نقش بجا و پُررنگ شما ملّت عزیز است. اگر آن نعمت عظمیٰ از ما سلب شد، به جایش بار دیگر حضور عمّارگونه‌ی ملّت ایران به این نظام اعطا گشت. این را بدانید: اگر قدرت شما در صحنه ظاهر نشود، نه رهبری و نه هیچ یک از دستگاه‌های مختلف که شأن واقعی آنها خدمت به مردم است، کارایی لازم را نخواهند داشت.

برای اینکه این معنا بهتر صورت تحقّق پیدا کند، اوّلاً باید به یاد خداوند تبارک و تعالی و توکّل بر حضرتشان و توسّل به انوار طیّبه‌ی معصومین (صلوات اللّه علیهم اجمعین)، چون اکسیر اعظم و کبریت احمری نگریسته شود که تضمین‌کننده‌ی انواع گشایشها و ظفر قطعی بر دشمن است. این مزیّت عظیمی است که شما واجد آن و دشمنانتان فاقد آن هستند.

ثانیاً؛ باید بر وحدت بین آحاد و اقشار ملّت که معمولاً در مواقع مضیقه نمود خاصّی پیدا میکند، خدشه‌ای وارد نشود. این امر با صرف‌نظر کردن از نقاط مورد اختلاف تحصیل خواهد شد.

ثالثاً؛ باید حضور مؤثّر در صحنه حفظ شود؛ چه به صورتی که در این روزها و شبهای جنگ از خود نشان دادید، و چه به صورت انواع نقش‌آفرینی‌های مؤثّر در عرصه‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، تربیتی، فرهنگی و حتّی امنیّتی. مهم این است که نقش صحیح، بدون خدشه به وحدت اجتماعی، بخوبی درک و تا حدّ ممکن به اجرا گذاشته شود. یکی از وظایف رهبری و

بعضی مسئولین دیگر گوشزد کردن بعضی از این نقشها به آحاد یا اقشار جامعه است. از این رو اهمّیّت حضور در مراسم روز قدس ۱۴۴۷ را یادآور میشوم که باید عنصر دشمن‌شکنی در آن مورد توجّه همگان باشد.

رابعاً؛ از کمک و یاری به یکدیگر فروگذار نکنید. بحمداللّه خصلت همیشگی بیشتر ایرانیان جز این نبوده و انتظار میرود که در این روزهای خاص که طبعاً بر بعضی از آحاد ملّت سخت‌تر از بقیّه میگذرد، این مطلب جلوه‌ی بیشتری داشته باشد. در همین مجال از دستگاه‌های خدماتی میخواهم که در این جهت از هر گونه یاری و اعانت به آن آحاد عزیز ملّت و به ساختارهای مردمی امدادی دریغ ننمایند.

اگر این جهات مراعات شود، راه وصول شما ملّت عزیز به روزهای عظمت و شکوه هموار خواهد بود. نزدیک‌ترین مصداق آن میتواند باذن‌اللّه ظفر بر دشمن در جنگ فعلی باشد.

شهدای جنگ رمضان

- حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای (رهبر جمهوری اسلامی) : ایشان در تاریخ ۱۰ اسفند ۱۴۰۴ در جریان حمله هوایی سنگین و استفاده از بمب‌های هدایت‌شونده به مقر فرماندهی در تهران به شهادت رسیدند. این واقعه حساس‌ترین لحظه تاریخ سیاسی ایران پس از انقلاب محسوب می‌شود.
- امیر دریابان علی شمخانی، دبیر شورای عالی دفاع
- سرلشکر پاسدار محمد پاکپور، فرمانده کل سپاه
- عبدالرحیم موسوی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح
- امیر سرلشکر عبدالله جلالی‌نسب، معاون اطلاعات نیروی زمینی ارتش
- سلحشوران نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی در ناو دنا
- سردار غلامرضا سلیمانی، رئیس سازمان بسیج مستضعفین
- دکتر علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی

ادوات و تسلیحات جنگی ایران در جنگ تحمیلی سوم

در جریان جنگ رمضان، ایران از طیف گسترده‌ای از تسلیحات بومی برای پاسخ به حملات رژیم کودک کش صهونیستی استفاده کرد. راهبرد ایران بر پایه «اشباع سیستم‌های پدافندی» از طریق شلیک انبوه پهپادها و موشک‌های بالستیک استوار بود. در اینجا لیست ادوات و موشک‌های کلیدی مورد استفاده ایران در این نبرد آورده شده است:

موشک خرمشهر (خیبر)، موشک حاج قاسم، موشک هویزه، موشک نور و ...

طرفین نبرد ایران و متخاصمین

در این نبرد، آرایش نظامی و سیاسی جهان به شکلی بی‌سابقه تغییر کرد. در یک سو جمهوری اسلامی ایران به همراه متحدان منطقه‌ای خود (محور مقاومت) قرار داشت و در سوی دیگر، ائتلافی گسترده از قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای تحت عنوان «ائتلاف ثبات» شکل گرفت.

تلفات دشمنان ایران در جنگ تحمیلی سوم

در طول این نبرد، پدافند هوایی و نیروی هوایی ایران با استفاده از سامانه‌های بومی و تاکتیک‌های جنگ الکترونیک، موفق به ساقط کردن تعدادی از پیشرفته‌ترین ادوات هوایی ائتلاف شدند. با وجود برتری تکنولوژیک دشمن، حجم بالای آتش پدافندی ایران تلفات قابل توجهی به بخش پرنده‌های بدون سرنشین و برخی جنگنده‌های سرنشین‌دار ائتلاف وارد کرد. در ادامه لیست ادوات ساقط شده دشمن توسط نیروهای غیور ایران ذکر شده است:

۱. پرنده‌های بدون سرنشین (پهپادهای استراتژیک)

۲. جنگنده‌های سرنشین‌دار

واکنش های بین المللی به جنگ رمضان

واکنش‌های بین‌المللی به جنگ اسفند ۱۴۰۴، بازتاب‌دهنده یکی از عمیق‌ترین شکاف‌های دیپلماتیک در قرن بیست و یکم بود. با آغاز تهاجم ائتلاف، جهان به سه قطب اصلی تقسیم شد: حامیان ائتلاف، جبهه مخالفان تهاجم (به رهبری قدرت‌های شرقی) و افکار عمومی جهانی که بزرگترین موج اعتراضات ضدجنگ را پس از جنگ عراق در سال ۲۰۰۳ رقم زدند. شورای امنیت سازمان ملل متحد در هفته‌های اول نبرد به دلیل وتوهای پیاپی میان آمریکا از یک سو و چین و روسیه از سوی دیگر، عملاً فلج شد و نتوانست هیچ قطعنامه بازدارنده‌ای صادر کند.

آتش بس دو هفته ای و نقض آن از سمت ترامپ

توافق آتش‌بس که در ۱۹ فروردین ۱۴۰۵ (۸ آوریل ۲۰۲۶) حاصل شد، قرار بود پایانی بر چهل روز نبرد ویرانگر باشد، اما این توافق به دلیل مواضع و اقدامات دونالد ترامپ و جریان‌های سیاسی حامی او در آمریکا، با چالش‌های جدی و نقض‌های مکرر روبرو شد.

پس از میانجی‌گری‌های فشرده کشورهایی مانند پاکستان، عمان و ... طرفین بر سر یک آتش‌بس موقت به توافق رسیدند.

براساس متن بیانیه شورای عالی امنیت ملی ایران، در پیشنهاد ۱۰ ماده ای ایران به این موارد اشاره شده است:

- عبور کنترل شده از تنگه هرمز با هماهنگی نیروهای مسلح ایران
- ضرورت پایان جنگ علیه همه اجزاء محور مقاومت {گسترش آتش بس به لبنان و عراق و یمن}
- بیرون رفتن نیروهای رزمی امریکا از تمامی پایگاه ها و نقاط استقرار در منطقه
- ایجاد یک پروتکل عبور و مرور امن در تنگه هرمز به گونه ای که تضمین کننده تسلط ایران طبق پروتکل توافق شده باشد
- پرداخت کامل خسارت ایران مطابق برآوردها
- رفع همه تحریم های اولیه و ثانویه و قطعنامه های شورای حکام و شورای امنیت
- آزاد شدن کلیه اموال و دارایی های بلوکه شده ایران در خارج از کشور
- تصویب همه این موارد در یک قطعنامه الزام آور شورای امنیت

میدان داری مردم ایران در طول جنگ تحمیلی سوم

حماسه حضور مردم ایران در جریان نبرد جنگ رمضان روزه اسفند ۱۴۰۴ تا سال ۱۴۰۵، فصلی زرین در تاریخ پایداری ملی رقم زد. در حالی که آسمان شهرها شاهد عبور موشک‌ها و غرش جنگنده‌ها بود، خیابان‌های ایران به میدان نمایش اقتدار و وفاداری تبدیل گشت. مردم با حضور مستمر در میادین اصلی شهرها، پیامی صریح به اتاق‌های فکر آمریکا و اسرائیل مخابره کردند: «اراده یک ملت، شکست‌ناپذیرتر از تسلیحات جنگی است». این راهپیمایی‌های خودجوش، نه تنها خلأهای روانی ناشی از جنگ را پر کرد، بلکه به ستون فقرات پایداری نظام تبدیل شد و نشان داد که محاسبات دشمن در ایجاد شکاف میان ملت و حاکمیت، بار دیگر به بن‌بست رسیده است.

اوج این تجلی اراده در واقعه جانسوز ۹ اسفند و شهادت رهبر معظم انقلاب نمود یافت. برخلاف تصور دشمن که گمان می‌کرد با این ترور، شیرازه امور از هم می‌پاشد، ملت ایران با تجمعات میلیونی و شعار «ما همه سرباز توایم»، بیعتی دوباره با آرمان‌های انقلاب و نظام اسلامی بستند. این حضور حماسی ثابت کرد که پیوند میان مردم و رهبری، پیوندی قلبی و ریشه‌دار است که در تلاطم بحران‌ها مستحکم‌تر می‌شود. مردم با فریادهای رسا اعلام کردند که خاک ایران خط قرمز آن‌هاست و هرگونه دست‌اندازی به تمامیت ارضی کشور با پاسخ سخت و کوبنده فرزندان غیور این مرز و بوم روبرو خواهد شد.

این حضور بی‌وقفه در صحنه، عملاً راهبرد «فشار از پایین» دشمن را به شکست کشانید؛ چرا که ائتلاف تصور می‌کرد با بمباران زیرساخت‌ها و ایجاد سختی‌های معیشتی، مردم را در برابر حکومت قرار می‌دهد. اما ملت ایران با میدان‌داری در خیابان‌ها و تقویت حلقه‌های حمایتی در محلات، نشان دادند که نه تنها پشت رهبری و نظام را خالی نمی‌کنند، بلکه در اوج بحران‌ها، همبستگی اجتماعی خود را به رخ جهانیان می‌کشند. این نمایش قدرت مردمی ثابت کرد که «مردم» اصلی‌ترین مؤلفه قدرت هست و هیچ تکنولوژی نظامی قادر نیست ملتی را که آگاهانه راه مقاومت را برگزیده و تا پای جان بر سر پیمان خود ایستاده است، به زانو درآورد.

در این میان، ظهور «پویش جهانی جان‌فدا» به عنوان بزرگترین بسیج مردمی قرن، لرزه بر اندام دشمن انداخت. ثبت‌نام بیش از چند ده میلیون نفر از پیر و جوان، زن و مرد، برای اعزام به جبهه‌های نبرد و مقابله مستقیم با ائتلاف، نشان دهنده عمق آمادگی رزمی و معنوی جامعه بود. این پویش تنها یک نام‌نویسی ساده نبود، بلکه رفراندومی بزرگ برای تایید حقانیت مسیر مقاومت محسوب می‌شد. روحیه «جان فدایی» که در رگ‌های این ملت جاری گشت، به دشمن فهماند که در صورت هرگونه حماقت برای تهاجم زمینی، با لشکری از داوطلبان روبرو خواهد شد که مرگ در راه وطن و عقیده را بزرگترین افتخار خود می‌دانند. همین پشتوانه مردمی بود که دیپلمات‌های ایران را در میز مذاکرات فروردین ۱۴۰۵ با دستی پر و موضعی مقتدرانه قرار داد تا آتش بس را با عزت به سرانجام برسانند.

امضای تفاهم نامه بین روسای جمهور ایران و آمریکا (تفاهم اسلام‌آباد)

در بامداد ۲۸ خرداد ۱۴۰۵ و پس از سه ماه گفت و گو، یک یادداشت تفاهم ۱۴ بندی با نام «تفاهم‌نامه اسلام‌آباد» میان ایران و ایالات متحده آمریکا به امضا رسید. این توافق با حضور رئیس جمهور ایران، رئیس جمهور آمریکا و نخست وزیر پاکستان به عنوان میانجی انجام شد.

طبق این سند که متن آن در ۲۵ خرداد نهایی شده بود، طرفین اعلام کردند که همه درگیری‌ها در مناطق مختلف، از جمله لبنان، فوراً متوقف شود. همچنین دو کشور متعهد شدند هیچ گونه اقدام نظامی یا آغاز جنگ علیه یکدیگر نداشته باشند و به حاکمیت و تمامیت ارضی لبنان احترام بگذارند.

تشییع و تدفین رهبر شهید انقلاب، آیت‌الله سید علی خامنه‌ای

تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی از ۱۳ تا ۱۸ تیرماه ۱۴۰۵ در شهرهای تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد برگزار گردید. پیکر ایشان در حرم مطهر امام رضا (ع) در شهر مشهد به خاک سپرده شد.

برای این مراسم، عنوان «بدرقه آقای شهید ایران» انتخاب شده و شعار محوری آن «باید برخاست» و نشان رسمی آن «مشت گره کرده» رهبری می باشد.

آیت‌الله خامنه‌ای در تاریخ ۹ اسفند ۱۴۰۴، در جریان حملات مشترک آمریکا و اسرائیل به بیت رهبری به شهادت رسید. با توجه به شرایط جنگی و به منظور حفظ امنیت و سلامت مردم، برگزاری مراسم تشییع و تدفین تا تیرماه ۱۴۰۵ به تعویق افتاد. بر اساس اطلاعیه ستاد بزرگداشت رهبر جمهوری اسلامی ایران، مراسم وداع با پیکر ایشان در روزهای ۱۳ و ۱۴ تیرماه (۱۹ و ۲۰ محرم) در مصلای امام خمینی برگزار شد. سپس در روز دوشنبه ۱۵ تیر (۲۱ محرم)، آیین تشییع در تهران برگزار گردید. این مراسم در ۱۶ تیر (۲۲ محرم) در شهر قم ادامه یافت و در نهایت، روز پنجشنبه ۱۸ تیر (۲۴ محرم) در مشهد برگزار شد.

در پی درخواستهای مردمی و همچنین تقاضای شماری از شخصیتهای سیاسی و مذهبی عراق، پیکر آیت‌الله خامنه‌ای در روز ۱۷ تیرماه در شهرهای نجف و کربلا نیز تشییع شد. همچنین در تمامی شهرهایی که مراسم تشییع برگزار شد، نماز میت نیز بر پیکر ایشان اقامه گردید.

در این مراسم، پیکر چهار تن از اعضای خانواده رهبر شهید نیز تشییع و تدفین شد. این افراد عبارت بودند از: بشری حسینی خامنه‌ای (دختر رهبر شهید)، مصباح‌الهدی باقری کنی (داماد رهبر شهید)، زهرا حداد عادل (عروس رهبر شهید و همسر رهبر ملت ایران، آیت الله مجتبی خامنه ای) و زهرا محمدی گلپایگانی (نوه رهبر شهید).

پیکر مطهر قائد شهید انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی سید علی حسینی خامنه‌ای پس از مراسم وداع و تشییع با حضور ده‌ها میلیون دلداده ولایت، سحرگاه جمعه ۱۹ تیرماه ۱۴۰۵ پس از طواف گرد مضجع مبارک حضرت علی ابن موسی‌الرضا علیه‌السلام، در دارالذکر حرم منور رضوی (ع) به خاک سپرده شد.

نوه رهبر شهید انقلاب اسلامی، شهیده زهرا محمدی گلپایگانی همراه پدربزرگ خود، حضرت آیت‌الله العظمی شهید سیّدعلی خامنه‌ای در یک مزار به خاک سپرده شده است. پیکرهای پاک شهیدان سیده بشری حسینی خامنه‌ای، مصباح‌الهدی باقری کنی و زهرا حداد عادل نیز در جوار مزار مطهر امام شهید امت خاکسپاری شدند.

مراسم ترحیم امام مجاهد شهید از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای شامگاه جمعه ۱۹ تیر پس از نماز مغرب و عشاء در شبستان امام خمینی (ره) حرم حضرت معصومه (س) برگزار شد.

شعار و نشان مراسم تشییع آیت‌الله خامنه‌ای

ستاد بزرگداشت رهبر جمهوری اسلامی ایران، عنوان «بدرقه آقای شهید ایران» را برای مراسم تشیع و تدفین آیت‌الله خامنه‌ای برگزید و شعار محوری این آیین را «باید برخاست» اعلام کرد. در اطلاعیه این ستاد تأکید شد که این شعار بیانگر آن است که خون رهبر شهید ایران، ملت را به حرکت، پایداری و ادامه راه فرا می‌خواند و اجازه سکون و خاموشی در برابر دشمنان را نمی‌دهد. همچنین عنوان شد که پیمانی که ملت ایران با خون او بسته است، تا پای جان استمرار خواهد داشت.

برای استفاده در عرصه بین المللی، به ویژه در میان جوامع عرب زبان، شعار «قوموالله» به عنوان شعار رسمی این مراسم انتخاب شد. همچنین «مشت گره کرده» به عنوان نشان رسمی مراسم معرفی گردید. این انتخاب با نخستین پیام سید مجتبی خامنه ای پس از برگزیده شدن به رهبری ایران نیز ارتباط داشت؛ جایی که درباره پیکر پدرشان فرمودند: «شنیدم که مشت دست سالمش را گره کرده بود.»

➢ بخش پنجم: دانش سیاسی

➢ قانون اساسی

ا- اصل ۱: حکومت ایران، جمهوری اسلامی است که ملت ایران، بر اساس اعتقاد دیرینه اش به حکومت حق و عدل قرآن، در پی انقلاب اسلامی پیروزمند خود به رهبری مرجع عالیقدر تقلید آیت الله العظمی امام خمینی، در همه پرسی دهم و یازدهم فروردین ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و هشت هجری شمسی برابر با اول و دوم جمادی الاولی سال یکهزار و سیصد و نود و نه هجری قمری با اکثریت ۹۸/۲ درصد کلیه کسانی که حق رأی داشتند، به آن رأی مثبت داد.

۲- اصل ۵: (۱) در زمان غیب حضرت ولی عصر "عجل الله تعالی فرجه" در جمهوری اسلامی ایران و ولایت امر و امامت امت بر عهده فقیه عادل و با تقوی، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است که طبق اصل یکصد و هفتم عهده دار آن میگردد. (اصل سابق: در زمان غیبت حضرت ولی عصر، عجل‌الله تعالی فرجه، در جمهوری اسلامی ایران ولایت امر و امامت امت بر عهده فقیه عادل و با تقوی، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است، که اکثریت مردم او را به رهبری شناخته و پذیرفته باشند و در صورتی که هیچ فقیهی دارای چنین اکثریتی نباشد رهبر یا شورای رهبری مرکب از فقهای واجد شرایط بالا طبق اصل یکصد و هفتم عهده دار آن میگردد.)

۳- اصل ۷: طبق دستور قرآن کریم: "و امرهم شوری بینهم" و "شاورهم فیالامر" شوراها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم گیری و اداره امور کشورند. موارد، طرز تشکیل و حدود اختیارات و وظایف شوراها را این قانون و قوانین ناشی از آن معین میکند.

۴- اصل ۱۱: به حکم آیه کریمه "ان هذه امتکم امه واحده و اناربکم فاعبدون" همه مسلمانان یک امت اند و دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را بر پایه إتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد و کوشش به عمل آورد تا وحدت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام را تحقق بخشد.

۵- اصل ۱۲: دین رسمی ایران، اسلام و مذهب جعفری اثنی عشری است و این اصل الی‌الابد غیر قابل تغییر است و مذاهب دیگر اسلامی اعم از حنفی، شافعی، مالکی، حنبلی و زیدی دارای احترام کامل میباشند و پیروان این مذاهب در انجام مراسم مذهبی، طبق فقه خودشان آزادند و در تعلیم و تربیت دینی و احوال شخصیه (ازدواج، طلاق، ارث و وصیت) و دعاوی مربوط به آن در دادگاه ها رسمیت دارند و در هر منطقه ای که پیروان هر یک از این مذاهب اکثریت داشته باشند، مقررات محلی در حدود اختیارات شوراها بر طبق آن مذهب خواهد بود، با حفظ حقوق پیروان سایر مذاهب.

۶- اصل ۱۳: ایرانیان زرتشتی، کلیمی و مسیحی تنها اقلیتهای دینی شناخته می شوند که در حدود قانون در انجام مراسم دینی خود آزادند و در احوال شخصیه و تعلیمات دینی بر طبق آیین خود عمل میکنند.

۷- اصل ۱۴: به حکم آیه شریفه "لاینهاکم‌الله عن‌الدین لم یقاتلوکم فیالدین و لم‌یخرجوکم من دیارکم ان تبروهم و تقسطواالیهم ان‌الله یحب المقسطین" دولت جمهوری اسلامی ایران و مسلمانان موظفند نسبت به افراد غیر مسلمان با اخلاق حسنه و قسط و عدل اسلامی عمل نمایند و حقوق انسانی آنان را رعایت کنند. این اصل در حق کسانی اعتبار دارد که بر ضد اسلام و جمهوری اسلامی ایران توطئه و اقدام نکنند.

۸- اصل ۱۷: مبداء تاریخ رسمی کشور هجرت پیامبر اسلامی (صلیالله علیه و آله وسلم) است و تاریخ هجری شمسی و هجری قمری هر دو معتبر است، اما مبنای کار ادارات دولتی هجری شمسی است. تطعیل رسمی هفتگی روز جمعه است.

۹- اصل ۲۱: دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:

۱ - ایجاد زمینه های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیا حقوق مادی و معنوی او.

۲ - حمایت مادران، بالخصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند، و حمایت از کودکان بی سرپرست.

۳ - ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده.

۴ - ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست.

۵ - اعطای قیمومت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی.

۱۰- اصل ۲۳ :تفتیش عقاید ممنوع است و هیچکس را نمیتوان به صرف داشتن عقیده ای مورد تعرض و مواخذه قرار دارد.

اصل ۲۴: نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آن که مخل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشد تفصیل آن را قانون معین میکند.

۱۱- اصل ۲۹: برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره، حقی است همگانی.

دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت های مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تأمین کند.

۱۲- اصل ۳۲: هیچکس را نمیتوان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین میکند در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتبا به متهم ابلاغ و تفهیم شود و حداکثر ظرف مدت بیست و چهار ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال و مقدمات محاکمه، در اسرع وقت فراهم گردد. مختلف از این اصل طبق قانون مجازات میشود.

۱۳- اصل ۳۶: حکم به مجازات و اجراء آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد.

اصل ۳۷ : اصل، برائت است و هیچکس از نظر قانون مجرم شناخته نمیشود، مگر این که جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد.

۱۴- اصل ۳۹: هتک حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر، بازداشت، زندانی یا تبعید شده، به هر صورت که باشد ممنوع و موجب مجازات است.

۱۵- اصل ۴۱: تابعیت کشور ایران حق مسلم هر فرد ایرانی است و دولت نمیتواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت کند، مگر به درخواست خود او یا در صورتی که به تابعیت کشور دیگری درآید.

۱۶- اصل ۴۲: اتباع خارجه میتوانند در حدود قوانین به تابعیت ایران در آیند و سلب تابعیت اینگونه اشخاص در صورتی ممکن است که دولت دیگری تابعیت آنها را بپذیرد یا خود آنها درخواست کنند.

۱۷- اصل ۴۴: نظام اقتصادی جمهور اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات میشود که مکمل فعالیتهای اقتصادی دولتی و تعاونی است.

مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است.

تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین میکند.

۱۸- اصل ۴۵: انفال و ثروت های عمومی از قبیل زمینهای موات یا رها شده، معادن، دریاها، دریاچه، رودخانه ها و سایر آبهای عمومی، کوه ها، دره ها، جنگلها، نیزار ها، بیشه های طبیعی، مراتعی که حریم نیست، ارث بدون وارث، و اموال

مجهول المالک و اموال عمومی که از غاصبین مسترد میشود. در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید. تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین میکند.

۱۹- اصل ۴۹: دولت موظف است ثروت های ناشی از ربا، غصب، رشوه، اختلاس، سرقت، قمار، سوءاستفاده از موقوفات، سوءاستفاده از مقاطعه کاری ها و معاملات دولتی، فروش زمین های موات و مباحات اصلی، دایر کردن اماکن فساد و سایر موارد غیر مشروع را گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت معلوم نبودن او به بیت المال بدهد. این حکم باید با رسیدگی و تحقیق و ثبوت شرعی به وسیله دولت اجرا شود.

۲۰- اصل ۵۱: هیچ نوع مالیات وضع نمیشود مگر به موجب قانون. موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون مشخص میشود.

۲۱- اصل ۵۴: دیوان محاسبات کشور مستقیما زیر نظر مجلس شورای اسلامی میباشد. سازمان و اداره امور آن در تهران و مراکز استانها به موجب قانون تعیین خواهد شد.

۲۲- اصل ۵۵: دیوان محاسبات به کلیه حساب های وزارتخانه ها، موسسات، شرکتهای دولتی و سایر دستگاه هایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده میکنند به ترتیبی که قانون مقرر میدارد رسیدگی یا حساب رسی مینماید که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد. دیوان محاسبات، حساب ها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع آوری و گزارش تفریق بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم مینماید. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

۲۳- اصل ۵۷: (۱) قوای حاکم در جمهور اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضاییه که زیر نظر ولایت مطلقه امر و امامت امت بر طبق اصول آینده این قانون اعمال میگردند. این قوا مستقل از یکدیگرند.

اصل سابق: اصل پنجاه و هفتم: قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضاییه که زیر نظر ولایت امر و امامت امت، بر طبق اصول آینده این قانون اعمال می گردند. این قوا مستقل از یکدیگرند و ارتباط میان آنها به وسیله رییس جمهور برقرار میگردد.

۲۴- اصل ۵۸: اعمال قوه مقننه از طریق مجلس شورای اسلامی است که از نمایندگان منتخب مردم تشکیل می‌شود و مصوبات آن پس از طی مراحلی که در اصول بعد میآید برای اجرا به قوه مجریه و قضاییه ابلاغ میگردد.

۲۵- اصل ۵۹: در مسائل بسیار مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن است اعمال قوه مقننه از راه همه پرسی و مراجعه مستقیم به آراء مردم صورت گیرد. در خواست مراجعه به آراء عمومی باید به تصویب دو سوم مجموع نمایندگان مجلس برسد.

۲۶- اصل ۶۰: (۱) اعمال قوه مجریه جز در اموری که در این قانون مستقیما بر عهده رهبری گذارده شده، از طریق رییس جمهور و وزراء است.

اصل سابق: اصل شصتم: اعمال قوه مجریه جز در اموری که در این قانون مستقیما بر عهده رهبری گذارده شده، از طریق رییس جمهور و نخست‌وزیر و وزراء است.

۲۷- اصل ۶۲: مجلس شورای اسلامی از نمایندگان ملت که به طور مستقیم و با رأی مخفی انتخاب میشوند تشکیل میگردد. شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان و کیفیت انتخابات را قانون معین خواهد کرد.

۲۸- اصل ۶۳: دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی چهار سال است. انتخابات هر دوره باید پیش از پایان دوره قبل برگزار شود به طوری که کشور در هیچ زمان بدون مجلس نباشد.

۲۹- اصل ۶۴: (۱) عده نمایندگان مجلس شورای اسلامی دویست و هفتاد نفر است و از تاریخ همه پرسی سال یک هزار و سیصد و شصت و هشت هجری شمسی پس از هر ده سال، با در نظر گرفتن عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها حداکثر بیست نفر نماینده میتواند اضافه شود. زرتشتیان و کلیمیان هر کدام یک نماینده و مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعا یک نمایند و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هر کدام یک نماینده انتخاب میکنند. محدوده حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان را قانون معین میکند.

اصل سابق: اصل شصت و چهارم: عده نمایندگان مجلس شورای ملی دویست و هفتاد نفر است و پس از هر ده سال در صورت زیاد شدن جمعیت شکور در هر حوزه انتخابی به نسبت هر یکصد و پنجاه هزار نفر یک نماینده اضافه میشود. زرتشتیان و کلیمیان هر کدام یک نمانده و مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعا یک نمایند و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هر کدام یک نماینده انتخاب میکنند و در صورت افزایش جمعیت هر یک از اقلیت ها پس از هر ده سال به ازای هر یکصد و پنجاه هزار نفر اضافی یک نماینده اضافی خواهند داشت مقررات مربوط به انتخابات را قانون معین میکند.

۳۰- اصل ۶۶: ترتیب انتخاب رییس و هیات رئیسه مجلس و تعداد کمیسیونها و دوره تصدی آنها و امور مربوط به مذاکرات و انتظامات مجلس به وسیله آیین نامه داخلی مجلس معین میگردد.

۳۱- اصل ۶۷: نمایندگان باید در نخستین جلسه مجلس به ترتیب زیر سوگند یاد کنند و متن قسم نامه را امضاء نمایند.

بسم‌الله الرحمن الرحیم

"من در برابر قرآن مجید، به خدای قادر متعال سوگند یاد میکنم و با تکیه بر شرف انسانی خویش تعهد می نمایم که پاسدار حریم اسلام و نگاهبان دستاوردهای انقلاب اسلامی ملت ایران و مبانی جمهوری اسلامی باشم، ودیعه ای را که ملت به ما سپرده به عنوان امینی عادل پاسداری کنم و در انجام وظایف وکالت، امانت و تقوی را رعایت نمایم و همواره به استقلال و اعتلای کشور و حفظ حقوق ملت و خدمت به مردم پایبند باشم، از قانون اساسی دفاع کنم و در گفته ها و نوشته ها و اظهار نظرها، استقلال کشور و آزادی مردم و تأمین مصالح آنها را مد نظر داشته باشم."

نمایندگان اقلیتهای دینی این سوگند را با ذکر کتاب آسمانی خود یاد خواهند کرد.

نمایندگانی که در جلسه نخست شرکت ندارند باید در اولین جلسه ای که حضور پیدا میکنند مراسم سوگند را به جای آوردند.

۳۲- اصل ۶۸: در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور به پیشنهاد رئیس جمهور و تصویب سه چهارم مجموع نمایندگان و تایید شورای نگهبان، انتخابات نقاط اشغال شده یا تمامی مملکت برای مدت معینی متوقف می شود و در صورت عدم تشکیل مجلس جدید، مجلس سابق همچنان به کار خود ادامه خواهد داد.

۳۳- اصل ۶۹: مذاکرات مجلس شورای اسلامی باید علنی باشد و گزارش کامل آن از طریق رادیو و روزنامه رسمی برای اطلاع عموم منتشر شود. در شرایط اضطراری، در صورتی که رعایت امنیت کشور ایجاب کند، به تقاضای رئیس جمهور یا یکی از وزراء یا ده نفر از نمایندگان، جلسه غیر علنی تشکیل می شود. مصوبات جلسه غیرعلنی در صورتی معتبر است که با حضور شورای نگهبان به تصویب سه چهارم مجموع نمایندگان برسد. گزارش و مصوبات این جلسات باید پس از برطرف شدن شرایط اضطراری برای اطلاع عموم (طراحی شده توسط ایران عرضه)منتشر گردد.

۳۴- اصل ۷۱: مجلس شورای اسلامی در عموم مسایل در حدود مقرر در قانون اساسی می تواند قانون وضع کند.

۳۵- اصل ۷۲: مجلس شورای اسلامی نمی‌تواند قوانینی وضع کند که با اصول و احکام مذهب رسمی کشور یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد. تشخیص این امر به ترتیبی که در اصل نود و ششم آمده بر عهده شورای نگهبان است.

۳۶- اصل ۷۴: لوایح قانونی پس از تصویب هیئت وزیران به مجلس تقدیم می شود و طرحهای قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان، در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است.

۳۷- اصل ۷۷: عهدنامه ها، مقاوله نامه ها، قرارداد ها و موافقت نامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

۳۸- اصل ۷۹: برقراری حکومت نظامی ممنوع است. در حالت جنگ و شرایط اضطراری نظیر آن، دولت حق دارد با تصویب مجلس شورای اسلامی موقتاً محدودیتهای ضروری را برقرار نماید، ولی مدت آن به هر حال نمی تواند بیش از سی روز باشد و در صورتی که ضرورت همچنان باقی باشد دولت موظف است مجدداً از مجلس کسب مجوز کند.

۳۹- اصل ۸۰: گرفتن و دادن وام یا کمک های بدون عوض داخلی و خارجی از طرف دولت باید با تصویب مجلس شورای اسلامی باشد.

۴۰- اصل ۸۲: استخدام کارشناسان خارجی از طرف دولت ممنوع است مگر در موارد ضرورت با تصویب مجلس شورای اسلامی.

۴۱- اصل ۸۵: سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیاتی واگذار کند ولی در موارد ضروری می تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون های داخلی خود تفویض کند، در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می نماید به صورت آزمایشی اجرا می شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود. همچنین مجلس شورای اسلامی می تواند تصویب دائمی اساسنامه سازمانها، شرکتها، موسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیونهای ذیربط واگذار کند و یا اجازه تصویب آنها را به دولت بدهد. در این صورت مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد، تشخیص این امر به ترتیب مذکور در اصل نود و ششم با شورای نگهبان است. علاوه بر این،

مصوبات دولت نباید مخالفت قوانین و مقررات عمومی کشور باشد و به منظور بررسی و اعلام عدم مغایرت آنها با قوانین مزبور باید ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی برسد.

۴۲- اصل ۸۷: رئیس جمهور برای هیئت وزیران پس از تشکیل و پیش از هر اقدام دیگر باید از مجلس رأی اعتماد بگیرد. در دوران تصدی نیز در مورد مسایل مهم و مورد اختلاف می تواند از مجلس برای هیئت وزیران تقاضای رأی اعتماد کند.

۴۳- اصل ۸۸: در هر مورد که حداقل یک چهارم کل نمایندگان مجلس شورای اسلامی از رئیس جمهور و یا هر یک از نمایندگان از وزیر مسئول، درباره یکی از وظایف آنان سؤال کنند، رئیس جمهور یا وزیر موظف است در مجلس حاضر شود و به سؤال جواب دهد و این جواب نباید در مورد رئیس جمهور بیش از یک ماه و در مورد وزیر بیش از ده روز به تأخیر افتاد مگر با عذر موجه به تشخیص مجلس شورای اسلامی

۴۴- اصل ۸۹: ۱) نمایندگان مجلس شورای اسلامی می توانند در مواردی که لازم می دانند هیئت وزیران یا هر یک از وزراء را استیضاح کنند، استیضاح وقتی قابل طرح در مجلس است که با امضای حداقل ده نفر از نمایندگان به مجلس تقدیم شود. هیئت وزیران یا وزیر مورد استیضاح باید ظرف مدت ده روز پس از طرح آن در مجلس حاضر شود و به آن پاسخ گوید و از مجلس رأی اعتماد بخواهد. در صورت عدم حضور هیئت وزیران یا وزیر برای پاسخ، نمایندگان مزبور درباره استیضاح خود توضیحات لازم را می دهند و در صورتی که مجلس مقتضی بداند اعلام رأی عدم اعتماد خواهد کرد. اگر مجلس رأی اعتماد نداد هیئت وزیران یا وزیران یا وزیر مورد استیضاح عزل می شود. در هر دو صورت وزرای مورد استیضاح نمی توانند در هیئت وزیرانی که بلافاصله بعد از آن تشکیل می شود عضویت پیدا کنند.

۲) در صورتی که حداقل یک سوم از نمایندگان مجلس شورای اسلامی رئیس جمهور را در مقام اجرای وظایف مدیریت قوه مجریه و اداره امور اجرایی کشور مورد استیضاح قرار دهند، رئیس جمهور باید ظرف مدت یک ماه پس از طرح آن در مجلس حاضر شود و در خصوص مسایل مطرح شده توضیحات کافی بدهد. در صورتی که پس از بیانات نمایندگان مخالف و موافق و پاسخ رئیس جمهور، اکثریت دو سوم کل نمایندگان به عدم کفایت رئیس جمهور رأی دادند مراتب جهت اجرای بند ده اصل یکصد و دهم به اطلاع مقام رهبری می رسد.

۴۵- اصل ۹۰: هر کس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضاییه داشته باشد، می تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایات رسیدگی کند و پاسخ کافی دهد و در مواردی که شکایت به قوه مجریه و یا قوه قضاییه مربوط است رسیدگی و پاسخ کافی از آنها بخواهد و در مدت متناسب نتیجه را اعلام نماید و در موردی که مربوط به عموم باشد به اطلاع عامه برساند.

۴۶- اصل ۹۱: به منظور پاسداری از احکام اسلام و قانون اساسی از نظر عدم مغایرت مصوبات، مجلس شورای اسلامی با آنها، شورایی به نام شورای نگهبان با ترکیب زیر تشکیل می شود.

۱) شش نفر از فقهای عادل و آگاه به مقتضیات زمان و مسایل روز انتخاب این عده با مقام رهبری است.

۲) شش نفر حقوقدان، در رشته های مختلف حقوقی، از میان حقوقدانان مسلما

۴۷- اصل ۹۲: اعضای شورای نگهبان برای مدت شش سال انتخاب می شوند ولی در نخستین دوره پس از گذشتن سه سال، نیمی از اعضای هر گروه به قید قرعه تغییر می یابند و اعضای تازه‌ای به جای آنها انتخاب می شوند.

۴۸- اصل ۹۳: مجلس شورای اسلامی بدون وجود شورای نگهبان اعتبار قانونی ندارد مگر در مورد تصویب اعتبار نامه نمایندگان و انتخاب شش نفر حقوقدان اعضای شورای نگهبان.

۴۹- اصل ۹۴: کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی باید به شورای نگهبان فرستاده شود. شورای نگهبان موظف است آن را حداکثر ظرف ده روز از تاریخ وصول از نظر انطباق بر موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار دهد و بیانیه آن را مغایر ببیند برای تجدید نظر به مجلس باز گرداند. در غیر این صورت مصوبه قابل اجرا است.

۵۰- اصل ۹۵: در مواردی که شورای نگهبان مدت ده روز را برای رسیدگی و اظهار نظر نهایی کافی نداند، می تواند از مجلس شورای اسلامی حداکثر برای ده روز دیگر با ذکر دلیل خواستار تمدید وقت شود.

۵۱- اصل ۹۶: تشخیص عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با احکام اسلام با اکثریت فقهای شورای نگهبان و تشخیص عدم تعارض آنها با قانون اساسی بر عهده اکثریت همه اعضای شورای نگهبان است.

۵۲- اصل ۹۷: اعضای شورای نگهبان به منظور تسریع در کار می توانند هنگام مذاکره درباره لایحه یا طرح قانونی در مجلس حاضر شوند و مذاکرات را استماع کنند. اما وقتی طرح یا لایحه ای فوری در دستور کار مجلس قرار گیرد، اعضای شورای نگهبان باید در مجلس حاضر شوند و نظر خود را اظهار نمایند.

۵۳- اصل ۹۸: تفسیر قانون اساسی به عهده شورای نگهبان است که با تصویب سه چهارم آنان انجام می شود.

۵۴- اصل ۹۹: شورای نگهبان نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مراجعه به آراء عمومی و همه پرسی را بر عهده دارد.

۵۵- اصل ۱۰۲: شورای عالی استان ها حق دارد در حدود وظایف خود طرح هایی تهیه و مستقیماً یا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد کند. این طرح ها باید در مجلس مورد بررسی قرار گیرد.

۵۶- اصل ۱۰۶: انحلال شوراها جز در صورت انحراف از وظایف قانونی ممکن نیست. مرجع تشخیص انحراف و ترتیب انحلال شوراها و طرز تشکیل مجدد آن ها را قانون معین می کند. شورا در صورت اعتراض به انحلال حق دارد به دادگاه صالح شکایت کند و دادگاه موظف است خارج از نوبت به آن رسیدگی کند.

۵۷- اصل ۱۰۷: پس از مرجع عالیقدر تقلید و رهبر کبیر انقلاب جهانی اسلام و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت آیت الله العظمی امام خمینی «قدس سره الشریف» که از طرف اکثریت قاطع مردم به مرجعیت و رهبری شناخته و پذیرفته شدند، تعیین رهبر به عهده خبرگان منتخب مردم است. خبرگان رهبری درباره همه فقهاء واجد شرایط مذکور در اصول پنجم و یکصد و نهم بررسی و مشورت می کنند هر گاه یکی از آنان را اعلم به احکام و موضوعات فقهی یا مسائل سیاسی و اجتماعی یا دارای مقبولیت عامه یا واجد برجستگی خاص در یکی از صفات مذکور در اصل یکصد و نهم تشخیص دهند او را به رهبری

انتخاب میکنند و در غیر این صورت یکی از آنان را به عنوان رهبر انتخاب و معرفی می نمایند. رهبر منتخب خبرگان، ولایت امر و همه مسوولیت های ناشی از آن را بر عهده خواهد داشت. رهبر در برابر قوانین با سایر افراد کشور مساوی است.

۵۸- اصل ۱۰۸: قانون مربوط به تعداد و شرایط خبرگان کیفیت انتخاب آنها و آئین نامه داخلی جلسات آنان برای نخستین دوره باید به وسیله فقهای اولین شورای نگهبان تهیه و با اکثریت آرا آنان تصویب شود و به تصویب نهائی رهبر انقلاب برسد. از آن پس هر گونه تغییر و تجدید نظر در این قانون و تصویب سایر مقررات مربوط به وظایف خبرگان در صلاحیت خود آنان است.

۵۹- اصل ۱۰۹ قانون اساسی: شرایط و صفات رهبر:۱- صلاحیت علمی لازم برای افتاء در ابواب مختلف فقه.۲- عدالت و تقوای لازم برای رهبری امت اسلام.۳- بینش صحیح سیاسی و اجتماعی، تدبیر، شجاعت، مدیریت و قدرت کافی برای رهبری. در صورت تعدد واجدین شرایط فوق، شخصی که دارای بینش فقهی و سیاسی قوی تر باشد مقدم است.

۶۰- اصل ۱۱۰: وظایف و اختیارات رهبر:

۱- تعیین سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام

۲- نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام

۳- فرمان همه پرسی

۴- فرماندهی کل نیروهای مسلح

۵- اعلام جنگ و صلح و بسیج نیروها

۶- نصب و عزل و قبول استعفای:

الف) فقهای شورای نگهبان

ب) عالی ترین مقام قوه قضاییه

ج) رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

د) رئیس ستاد مشترک

ه) فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

و) فرماندهان عالی نیروهای نظامی و انتظامی

۷- حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه

۸- حل معضلات نظام که از طرق عادی قابل حل نیست، از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام

۹- امضاء حکم ریاست جمهوری پس از انتخاب مردم. صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری از جهت دارا بودن شرایطی که در این قانون می آید، باید قبل از انتخابات به تایید شورای نگهبان و در دوره اول به تایید رهبری برسد،

۱۰- عزل رئیس جمهور با در نظر گرفتن مصالح کشور پس از حکم دیوان عالی کشور به تخلف وی از وظایف قانونی، یا رای مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت وی بر اساس اصل هشتاد و نهم.

۱۱- عفو یا تخفیف مجازات محکومین در حدود موازین اسلامی پس از پیشنهاد رئیس قوه قضاییه.

رهبر می تواند بعضی از وظایف و اختیارات خود را به شخص دیگری تفویض کند.

۶۱- اصل ۱۱۲: مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تشخیص مصلحت در مواردی که مصوبه مجلس شورای اسلامی را شورای نگهبان خلاف موازین شرع یا قانون اساسی بداند و مجلس با در نظر گرفتن مصلحت نظام نظر شورای نگهبان را تأمین نکند و مشاوره در اموری که رهبری به آنان ارجاع می دهد و سایر وظایفی که در این قانون ذکر شده است به دستور رهبری تشکیل می شود. اعضاء ثابت و متغیر این مجمع را مقام رهبری تعیین می نماید. مقررات مربوط به مجمع توسط خود اعضاء تهیه و تصویب و به تأیید مقام رهبری خواهد رسید.

۶۲- اصل ۱۱۴: رئیس جمهور برای مدت چهار سال با رای مستقیم مردم انتخاب می شود و انتخاب مجدد او به صورت متوالی تنها برای یک دوره بلامانع است.

۶۳- اصل ۱۱۷: رییس جمهور با اکثریت مطلق آراء شرکت کنندگان انتخاب می شود، ولی هر گاه در دوره نخست هیچیک از نامزدها چنین اکثریتی بدست نیاورد، روز جمعه هفته بعد برای بار دوم رأی گرفته میشود. در دور دوم تنها دو نفر از نامزدها که در دور نخست آراء بیشتری داشته اند شرکت میکنند، ولی اگر بعضی از نامزدهای دارنده آراء بیشتر، از شرکت در انتخابات منصرف شوند، از میان بقیه، دو نفر که در دور نخست بیش از دیگران رأی داشته اند برای انتخاب مجدد معرفی میشوند.

۶۴- اصل ۱۱۸: مسئولیت نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری طبق اصل نود و نهم بر عهده شورای نگهبان است ولی قبل از تشکیل نخستین شورای نگهبان بر عهده انجمن نظارتی است که قانون تعیین میکند.

۶۵- اصل ۱۱۹: انتخاب رییس جمهور جدید باید حداقل یک ماه پیش از پایان دوره ریاست جمهوری قبلی انجام شده باشد و در فاصله انتخاب رییس جمهور جدید و پایان دوره ریاست جمهوری سابق، رییس جمهور پیشین وظایف رییس جمهوری را انجام میدهد.

۶۶- اصل ۱۲۰: هر گاه در فاصله ده روز پیش از رأی گیری یکی از نامزدهایی که صلاحیت او طبق این قانون احراز شده فوت کند، انتخابات به مدت دو هفته به تأخیر میافتد. اگر در فاصله دور نخست و دور دوم نیز یکی از دو نفر حائز اکثریت دور نخست فوت کند، مهلت انتخابات برای دو هفته تمدید میشود.

۶۷- اصل ۱۲۳: رییس جمهور موظف است مصوبات مجلس یا نتیجه همه پرسی را پس از طی مراحل قانونی و ابلاغ به وی امضاء کند و برای اجرا در اختیار مسئولان بگذارد.

اصل ۱۲۴: (۱) رییس جمهور میتواند برای انجام وظایف قانونی خود معاونانی داشته باشد.

۶۸- اصل ۱۲۵: امضای عهدنامه ها، مقاوله نامه ها، موافقت نامه ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولتها و همچنین امضای پیمان های مربوط به اتحادیه های بین المللی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی با رییس جمهور یا نماینده قانونی او است.

۶۹- اصل ۱۲۶: (۱) رییس جمهور مسئولیت امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور را مستقیما بر عهده دارد و میتواند اداره آنها را به عهده دیگری بگذارد.

۷۰- اصل ۱۲۸: (۱) سفیران به پیشنهاد وزیر امور خارجه و تصویب رییس جمهور تعیین میشوند. رییس جمهور استوارنامه سفیران را امضاء میکند و استوارنامه سفیران کشورهای دیگر را میپذیرد.

۱- اصل سابق: اصل یکصد و بیست و هشتم : رییس جمهور استوار نامه سفیران را امضاء میکند و استوار نامه سفیران کشورهای دیگر را میپذیرد.

۷۱- اصل ۱۳۰: (۱) رییس جمهور استعفای خود را به رهبر تقدیم میکند و تا زمانی که استعفای او پذیرفته نشده است به انجام وظایف خود ادامه میدهد.

۱- اصل سابق: اصل ۱۳۰: در هنگام غیبت یا بیماری رییس جمهور شورایی به نام شورای موقت ریاست جمهوری مرکب از نخست وزیر، رییس مجلس شورای ملی و رییس دیوان عالی کشور وظایف او را انجام میدهد، مشروط بر این که عذر رییس جمهور بیش از دو ماه ادامه نیابد و نیز در مورد عزل رییس جمهور یا در مواردی که مدت ریاست جمهوری سابق پایان یافته و رییس جمهور جدید بر اثر موانعی هنوز انتخاب نشده، وظایف ریاست جمهوری بر عهده این شوری است.

۷۲- اصل ۱۳۱: (۱) در صورت فوت، عزل، استعفاء، غیبت یا بیماری بیش از دو ماه رییس جمهور و یا در موردی که مدت ریاست جمهوری پایان یافته و رییس جمهور جدید بر اثر موانعی هنوز انتخاب نشده و یا امور دیگری از این قبیل، معاون اول رییس جمهور یا موافقت رهبری اختیارات و مسئولیتهای وی را بر عهده میگیرد و شورایی متشکل از رییس مجلس و رییس قوه قضاییه و معاون اول رییس جمهور موظف است ترتیبی دهد که حداکثر ظرف مدت پنجاه روز رییس جمهور جدید انتخاب شود، در صورت فوت معاون اول و یا امور دیگری که مانع انجام وظایف وی گردد و نیز در صورتی که رییس جمهور معاون اول نداشته باشد مقام رهبری فرد دیگری را به جای او منصوب میکند.

۱ - اصل سابق: اصل یکصد و سی و یکم: در صورت فوت، کناره گیری یا بیماری بیش از دو ماه و عزل رییس جمهور، یا موجبات دیگری از این گونه، شورای موقت ریاست جمهوری موظف است ترتیبی دهد که حداکثر ظرف پنجاه روز رییس جمهور جدید انتخاب شود و در این مدت وظایف و اختیارات ریاست جمهوری را جز در امر همه پرسی بر عهده دارد.

۷۳- اصل ۱۳۴: (۱) ریاست هیأت وزیران با رییس جمهور است که بر کار وزیران نظارت دارد و با اتخاذ تدابیر لازم به هماهنگ ساختن تصمیم های وزیران و هیأت دولت میپردازد و با همکاری وزیران، برنامه و خط مشی دولت را تعیین و قوانین را اجرا میکند.

در موارد اختلاف نظر و یا تداخل در وظایف قانونی دستگاه های دولتی در صورتی که نیاز به تفسیر یا تغییر قانون نداشته باشد، تصمیم هیأت وزیران که به پیشنهاد رییس جمهور اتخاذ میشود لازم الاجرا است.

رییس جمهور در برابر مجلس مسئول اقدامات هیأت وزیران است.

۱ - اصل سابق: اصل یکصد و سی و چهارم : ریاست هیأت وزیران با نخست وزیر است که بر کار وزیران نظارت دارد و با اتخاذ تدابیر لازم به هماهنگ ساختن تصمیم های دولت میپردازد و با همکاری وزیران، برنامه و خط مشی دولت را تعیین و قوانین را اجرا میکند.

نخست وزیر در برابر مجلس مسئول اقدامات هیأت وزیران است.

۷۴- اصل ۱۴۱: (۱) رییس جمهور، معاونان رییس جمهور، وزیران و کارمندان دولت نمیتوانند بیش از یک شغل دولتی داشته باشند و داشتن هر نوع شغل دیگر در موسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت یا موسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی و وکالت دادگستری و مشاوره حقوقی و نیز ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع مختلف شرکتهای خصوصی، جز شرکتهای تعاونی ادارات و موسسات برای آنان ممنوع است.

سمت های آموزشی در دانشگاه ها و موسسات تحقیقاتی از این، حکم مستثنی است.

۱- اصل سابق: اصل یکصد و چهل و یکم : رییس جمهور، نخست وزیر، وزیران و کارمندان دولت نمیتوانند بیش از یک شغل دولتی داشته باشند و داشتن هر نوع شغل دیگر در موسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت یا موسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای ملی و وکالت دادگستری و مشاوره حقوقی و نیز ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع مختلف شرکتهای خصوصی، جز شرکتهای تعاونی ادارات و موسسات برای آنان ممنوع است.

سمت های آموزشی در دانشگاه ها و موسسات تحقیقاتی از این حکم مستثنی است.

نخست وزیر میتواند در موارد ضرورت به طور موقت تصدی برخی از وزارتخانه ها را بپذیرد.

۷۵- اصل ۱۵۷: (۱) به منظور انجام مسئولیت های قوه قضاییه در کلیه امور قضایی و اداری و اجرایی مقام رهبری یک نفر مجتهد عادل و آگاه به امور قضایی و مدیر و مدبر را برای مدت پنج سال به عنوان رییس قوه قضاییه تعیین مینماید که عالی ترین مقام قوه قضاییه است.

۱- اصل سابق: اصل یکصد و پنجاه و هفتم : به منظور انجام مسئولیت های قوه قضاییه شورایی به نام شورای عالی قضایی تشکیل میگردد که بالاترین مقام قوه قضاییه است و وظایف آن به شرح زیر میباشد:

۱ - ایجاد تشکیلات لازم در دادگستری به تناسب مسئولیت های اصل یکصد و پنجاه و ششم.

۲ - تهیه لوایح قضایی متناسب با جمهوری اسلامی.

۳- استخدام قضات عادل و شایسته و عزل و نصب آنها و تغییر محل مأموریت و تعیین مشاغل و ترفیع آنان و مانند اینها از امور اداری، طبق قانون.

۷۶- اصل ۱۷۷: (۱) بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، در موارد ضروری به ترتیب زیر انجام میگیرد.

مقام رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام طی حکمی خطاب به رییس جمهور موارد اصلاح یا تتمیم قانون اساسی را به شورای بازنگری قانون اساسی با ترکیب زیر پیشنهاد مینماید:

۱- اعضای شورای نگهبان.

۲- روسای قوای سه گانه.

۳- اعضای ثابت مجمع تشخیص مصلحت نظام.

۴- پنج نفر از اعضای مجلس خبرگان رهبری.

۵- ده نفر به انتخاب مقام رهبری.

۶- سه نفر از هیأت وزیران.

۷- سه نفر از قوه قضاییه.

۸- ده نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی.

۹- سه نفر از دانشگاهیان.

شیوه کار و کیفیت انتخاب و شرایط آن را قانون معین میکند.

مصوبات (تنظیم توسط ایران عرضه)شورا پس از تأیید و امضای مقام رهبری باید از طریق مراجعه به آراء عمومی به تصویب اکثریت مطلق شرکت کنندگان در همه پرسی برسد.

رعایت ذیل اصل پنجاه و نهم در مورد همه پرسی "بازنگری در قانون اساسی" لازم نیست.

محتوای اصول مربوط به اسلامی بودن نظام و ابتنای کلیه قوانین و مقررات بر اساس موازین اسلامی و پایه های ایمانی و اهداف جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بودن حکومت و ولایت امر و امامت امت و نیز اداره امور کشور با اتکاء به آراء عمومی و دین و مذهب رسمی ایران تغییر ناپذیر است.

۱ - اصل یکصد و هفتاد و هفتم به موجب اصلاحاتی که در سال ۱۳۶۸ نسبت به قانون اساسی صورت گرفته، به قانون اساسی الحاق شده است.

وصیت نامه امام خمینی

کتاب وصیت نامه الهی سیاسی حضرت امام خمینی (ره)

قالَ رسولُ الله (ص): وَإِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ، کتابَ الله و عترتی اهلَ بیتی فإِنَّهُما لَنْ يفْتَرِقا حَتّی يرِدَا عَلَیّ الْحَوضَ الحمدُلله و سُبحانَکَ؛ أللّهُمَّ صلّ علی محمدٍ و آلهِ مظاهر جمالِک و جلالک و خزائنِ أسرارِ کتابِکَ الذّی تجلّی فیه أألَحدیه بِجمیعِ أسمائکَ حَتّی المُسْتَأْثَرِ منها الّذی الیعْلَمُهُ غَیرک؛ و اللَّعنُ علی ظالِمیهم أصلِ الشَجَره الخَبیثه.

«حدیث ثقلین حجت قاطع است برجمیع بشر»

شاید جمله «لَنْ يَفْتَرِقا حتّی يَرِدا عَلَیَّ الْحَوض» اشاره باشد بر اینکه بعد از وجود مقدس رسول الله (ص) هرچه بر یکی از این دو گذشته است بر دیگری گذشته است و مهجوریت هر یک مهجوریت دیگری است، تا آنگاه که این دو مهجور بر رسول خدا در «حوض» وارد شوند. و آیا این «حوض» مقام اتصال کثرت به وحدت است و اضمحلال قطرات در دریا است، یا چیز دیگر که به عقل و عرفان بشر راهی ندارد. و باید گفت آن ستمی که از طاغوتیان بر این دو ودیعه رسول اکرم (ص) گذشته، بر امت مسلمان بلکه بر بشریت گذشته است که قلم از آن عاجز است.

بهره‌برداری از اسلام برای اهداف شیطانی

قدرت‌های شیطانی بزرگ از حکام منحرف اسلامی برای محو قرآن و تثبیت مقاصد شیطانی استفاده می‌کنند، مانند محمدرضا پهلوی و ملک فهد که با چاپ قرآن و تبلیغ مذهب‌های ضد قرآنی در پی تأمین منافع خود هستند و اسلام عزیز را به خطر می‌اندازند.

مفتخریم که پیرو مذهب جعفری هستیم

ما به پیروی از مذهب جعفری افتخار می‌کنیم که به دنبال معرفی حقایق قرآن و نجات بشر از قیود بردگی طاغوتیان است. همچنین به داشتن ائمه معصومین و ادعیه حیاتبخش همچون «صحیفه سجادیه» و «صحیفه فاطمیه» افتخار داریم.

دشمنان ملت‌های اسلامی و مستضعفان جهان

دشمنان ملت‌های اسلامی مانند آمریکا و اسرائیل در پی منافع شوم خود، جنایت‌هایی مرتکب می‌شوند. سایر کشورهای وابسته مانند اردن، مصر و عراق نیز به خیانت به ملت‌های خود و همکاری با آمریکا و اسرائیل متهم هستند.

راه مستقیم الهی نه به شرق وابسته است و نه به غرب

ملت‌های مسلمان باید از راه مستقیم الهی که نه به شرق ملحد و نه به غرب ستمگر وابسته است پیروی کنند. این راه باید با اراده‌ای استوار و پایدار طی شود و نباید تحت تأثیر تبلیغات دشمنان قرار گرفت. هرچند که رسانه‌های گروهی قدرت‌های شیطانی تبلیغات منفی دارند، خداوند آنها را مجازات خواهد کرد.

پیروی از ائمه و فقه اسلامی

از ملت‌های مسلمان خواسته می‌شود که از ائمه اطهار و فرهنگ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آنان پیروی کنند. همچنین تأکید بر عدم انحراف از فقه اسلامی به ویژه در احکام اولیه و ثانویه و اهمیت نماز جمعه به عنوان یکی از بزرگترین عنایات حق تعالی بر جمهوری اسلامی ایران است.

آنچه موجب وحدت بین مسلمین است این مراسم سیاسی است

و از آن جمله مراسم عزاداری ائمه اطهار و بویژه سید مظلومان و سرور شهیدان، حضرت ابی عبدالله الحسین (ع) هیچ گاه غفلت نکنند. و بدانند آنچه دستور ائمه - علیهم السلام - برای بزرگداشت این حماسه تاریخی اسلام است و آنچه لعن و نفرین بر ستمگران آل بیت است، تمام فریاد قهرمانانه ملتها است بر سردمداران ستم پیشه در طول تاریخ الی الابد. و می‌دانید که لعن و نفرین و فریاد از بیداد بنی امیه - لعنه الله علیهم - با آنکه آنان منقرض و به جهنم رهسپار شده‌اند، فریاد بر سر ستمگران جهان و زنده نگهداشتن این فریاد ستم شکن است.

تفاوت انقلاب اسلامی ایران با سایر انقلاب ها

انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب الهی بود که با کمک خداوند پیروز شد. با وجود تفرقه و تبلیغات ضد اسلامی، فساد در جامعه و نظام آموزشی غرب‌زده، این ملت توانستند با یکپارچگی و فداکاری‌های معجزه‌آسا، قدرت‌های داخلی و خارجی را کنار

زده و سرنوشت کشور را به دست بگیرند. این انقلاب با سایر انقلاب‌ها تفاوت دارد، زیرا پشتوانه آن تاییدات الهی و انگیزه‌های اسلامی بود.

اسلام و حکومت اسلامی، ودیعه‌ای الهی

اسلام به عنوان یک پدیده الهی، تمامی ابعاد زندگی فردی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی را در بر می‌گیرد و با اجرای آن، سعادت انسان‌ها در دنیا و آخرت تأمین می‌شود. جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک حکومت اسلامی بر مبنای اسلام و احکام مترقی آن استوار است. بر ملت ایران و مسلمانان است که این امانت الهی را حفظ کرده و در راه ایجاد شرایط پایدار برای آن تلاش کنند تا این نور الهی به سایر کشورهای اسلامی نیز تابیده و قدرت‌های ستمگر از سر مظلومان برداشته شوند. اینجانب که نفسهای آخر عمر را می‌کشم به حسب وظیفه، شطری از آنچه در حفظ و بقای این ودیعه الهی دخالت دارد و شطری از موانع و خطرهایی که آن را تهدید می‌کنند، برای نسل حاضر و نسلهای آینده عرض می‌کنم و توفیق و تأیید همگان را از درگاه پروردگار عالمیان خواهانم.

رمز بقای انقلاب اسلامی

الف. بی‌تردید رمز بقای انقلاب اسلامی همان رمز پیروزی است؛ و رمز پیروزی را ملت می‌داند و نسل‌های آینده در تاریخ خواهند خواند که دو رکن اصلی آن: انگیزه الهی و مقصد عالی حکومت اسلامی؛ و اجتماع ملت در سراسر کشور با وحدت کلمه برای همان انگیزه و مقصد.

امروز و در آتیه نیز آنچه برای ملت ایران و مسلمانان جهان باید مطرح باشد و اهمیت آن را در نظر گیرند، خنثی کردن تبلیغات تفرقه افکنِ خانه برانداز است. توصیه اینجانب به مسلمین و خصوص ایرانیان بویژه درعصر حاضر، آن است که در مقابل این توطئه‌ها عکس العمل نشان داده و به انسجام و وحدت خود، به هر راه ممکن افزایش دهند و کفار و منافقان را مأیوس نمایند.

ب. از توطئه‌های مهمی که در قرن اخیر، خصوصاً در دهه‌های معاصر، و بویژه پس از پیروزی انقلاب آشکارا به چشم می‌خورد، تبلیغات دامنه‌دار با ابعاد مختلف برای مأیوس نمودن ملتها و خصوص ملت فداکار ایران از اسلام است. گاهی ناشیانه و با صراحت به اینکه احکام اسلام که ۱۴۰۰ سال قبل وضع شده است نمی‌تواند در عصر حاضر کشورها را اداره کند، یا آنکه اسلام یک دین ارتجاعی است و با هر نوآوری و مظاهر تمدن مخالف است، و درعصر حاضر نمی‌شود کشورها از تمدن جهانی و مظاهر آن کناره گیرند، و امثال این تبلیغات ابلهانه و گاهی موذیانه و شیطنت‌آمیز به گونه طرفداری از قداست اسلام که اسلام و دیگر ادیان الهی سر و کار دارند با معنویات و تهذیب نفوس و تحذیر از مقامات دنیایی و دعوت به ترک دنیا و اشتغال به عبادات و اذکار و ادعیه که انسان را به خدای تعالی نزدیک و از دنیا دور می‌کند، و حکومت و سیاست و سررشته‌داری بر خلاف آن مقصد و مقصود بزرگ و معنوی است، چه اینها تمام برای تعمیر دنیا است و آن مخالف مسلک انبیای عظام است! و مع‌الأسف تبلیغ به وجه دوم در بعض از روحانیان ومتدینان بیخبر از اسلام تأثیر گذاشته که حتی دخالت در حکومت و سیاست را به مثابه یک گناه و فسق می‌دانستند و شاید بعضی بدانند! و این فاجعه بزرگی است که اسلام مبتلای به آن بود.

گروه اول کسانی هستند که یا از سیاست و قانون اطلاعی ندارند یا به عمد خود را به بی‌اطلاعی می‌زنند. آنها معتقدند اجرای قوانین بر مبنای عدالت و جلوگیری از فساد، آزادی و استقلال، و نظارت بر جامعه با عقل و عدل نباید با گذشت زمان تغییر کند. اتهام مخالف بودن اسلام با نوآوری‌ها و پیشرفت‌های علمی، ادعای نادرستی است، زیرا اسلام هیچ‌گاه با علم و صنعت مخالف نبوده است. همچنین، اگر منظور از تمدن آزادی در فساد و منکرات است، همه ادیان آسمانی و عقلای بشر با آن مخالفند.

گروه دوم کسانی هستند که سعی دارند اسلام را از سیاست و حکومت جدا کنند. این افراد نادانسته یا عمداً غفلت می‌کنند از اینکه قرآن و سنت پیامبر اسلام (ص) پر از احکام حکومتی و سیاسی است. پیامبر اسلام (ص) و خلفای اسلامی حکومت‌هایی تشکیل دادند که هدفشان بسط عدالت اجتماعی بود و تاریخ اسلام نشان می‌دهد که حکومت‌ها همواره بر مبنای اصول اسلامی بوده است.

اینجانب در این وصیتنامه با اشاره می‌گذرم، ولی امید آن دارم که نویسندگان و جامعه‌شناسان و تاریخ نویسان، مسلمانان را از این اشتباه بیرون آورند. و آنچه گفته شده و می‌شود که انبیا ـ علیهم السلام ـ به معنویات کار دارند و حکومت و سررشته‌داری دنیایی مطرود است و انبیا و اولیا و بزرگان از آن احتراز می‌کردند و ما نیز باید چنین کنیم، اشتباه تأسف‌آوری است که نتایج آن به تباهی کشیدن ملتهای اسلامی و بازکردن راه برای استعمارگران خونخوار است، زیرا آنچه مردود است حکومتهای شیطانی و دیکتاتوری و ستمگری است که برای سلطه‌جویی و انگیزه‌های منحرف و دنیایی که از آن تحذیر نموده‌اند؛ جمع آوری ثروت و مال و قدرت‌طلبی و طاغوت گرایی است و بالاخره دنیایی است که انسان را از حق تعالی غافل کند. و اما حکومت حق برای نفع مستضعفان و جلوگیری از ظلم و جور و اقامه عدالت اجتماعی، همان است که مثل سلیمان بن داوود و پیامبر عظیم الشأن اسلام ـ صلی الله علیه وآله ـ و اوصیای بزرگوارش برای آن کوشش می‌کردند؛ از بزرگترین واجبات و اقامه آن از والاترین عبادات است، چنانچه سیاست سالم که در این حکومتها بوده از امور لازمه است. باید ملت بیدار و هوشیار ایران با دید اسلامی این توطئه‌ها را خنثی نمایند. و گویندگان و نویسندگان متعهد به کمک ملت برخیزند و دست شیاطین توطئه‌گر را قطع نمایند.

کوشش برای اسلامی کردن این کشور

اینجانب هیچگاه نگفته و نمی‌گویم که امروز در این جمهوری به اسلام بزرگ با همه ابعادش عمل می‌شود و اشخاصی از روی جهالت و عقده و بی‌انضباطی بر خلاف مقررات اسلام عمل نمی‌کنند؛ لکن عرض می‌کنم که قوه مقننه و قضاییه و اجراییه با زحمات جانفرسا کوشش در اسلامی کردن این کشور می‌کنند و ملتِ دهها میلیونی نیز طرفدار و مددکار آنان هستند؛ و اگر این اقلیت اشکالتراش و کارشکن به کمک بشتابند، تحقق این آمال آسانتر و سریعتر خواهد بود. و اگر خدای نخواسته اینان به خود نیایند، چون توده میلیونی بیدار شده و متوجه مسائل است و در صحنه حاضر است، آمال انسانی ـ اسلامی به خواست خداوند متعال جامه عمل به طور چشمگیر خواهد پوشید و کجروان و اشکالتراشان در مقابل این سیل خروشان نخواهند توانست مقاومت کنند.

یک وصیت به مخالفان جمهوری اسلامی

ای جوانانی که به دلایل مختلف با جمهوری اسلامی مخالفید، بی‌طرفانه و با فکر آزاد قضاوت کنید. تبلیغات و رفتار کسانی را که می‌خواهند جمهوری اسلامی را ساقط کنند، حامیان داخلی و خارجی آنها، و عملکردشان را با دقت بررسی کنید. ببینید چه کسانی واقعاً حامی محرومان و مظلومان هستند.

من این سخنان را برای کسب قدرت یا مقام نمی‌گویم، بلکه از سر دلسوزی برای شما جوانان شایسته است. جوانی خود را در راه خدا و اسلام صرف کنید تا به سعادت دنیا و آخرت برسید. از خداوند هدایت و رحمت بخواهید، که او مهربان و راهنماست.

یک توصیه به ملتهای اسلامی

و اما به ملتهای اسلامی توصیه می کنم که از حکومت جمهوری اسلامی و از ملت مجاهد ایران الگو بگیرید و حکومتهای جائر خود را در صورتی که به خواست ملتها که خواست ملت ایران است سر فرود نیاوردند، با تمام قدرت به جای خود بنشانید، که مایه بدبختی مسلمانان، حکومتهای وابسته به شرق و غرب می‌باشند. و اکیداً توصیه می‌کنم که به بوقهای تبلیغاتی مخالفان اسلام و جمهوری اسلامی گوش فرا ندهید که همه کوشش دارند که اسلام را از صحنه بیرون کنند که منافع ابرقدرتها تأمین شود.

پیوند دانشگاهیان و روحانیان:

اکنون که ملت ایران با مجاهدت خود کشور را از سلطه بیگانگان نجات داده است، دانشگاهیان و جوانان باید پیوند دوستی و تفاهم خود را با روحانیان و طلاب مستحکم‌تر کنند. آنان باید هوشیار باشند و در برابر افرادی که قصد ایجاد نفاق دارند، ابتدا با ارشاد و نصیحت برخورد کنند و در صورت عدم تأثیر، آنان را به انزوا بکشانند. اساتید منحرف نیز باید شناسایی و از کلاس‌ها کنار گذاشته شوند. روحانیون و دانشجویان باید نسبت به توطئه‌های دشمنان، به ویژه در دانشگاه‌ها، هوشیار باشند.

قصه غم انگیز وابستگی به غرب و شرق

هـ. ازجمله نقشه‌ها که مع‌الأسف تأثیر بزرگی در کشورها و کشور عزیزمان گذاشت و آثار آن باز تا حد زیادی به جا مانده، بیگانه نمودن کشورهای استعمار زده از خویش، و غربزده و شرقزده نمودن آنان است به طوریکه خود را و فرهنگ و قدرت خود را به هیچ گرفتند و غرب و شرق، دو قطب قدرتمند را نژاد برتر و فرهنگ آنان را والاتر و آن دو قدرت را قبله گاه عالم دانستند و وابستگی به یکی از دو قطب را از فرائض غیرقابل اجتناب معرفی نمودند! و قصه این امر غم‌انگیز، طولانی و ضربه‌هایی که از آن خورده و اکنون نیز می خوریم کشنده و کوبنده است.

فرنگی‌مآبی و تقلید کورکورانه

کشورهای سلطه‌گر، ملت‌های مستعمره را به مصرف‌کننده‌هایی وابسته تبدیل کرده و آن‌ها را از پیشرفت بازداشته‌اند. این ترس از قدرت‌های خارجی موجب شده که ابتکار و خودباوری از بین برود و مردم کورکورانه از شرق و غرب تقلید کنند. فرهنگ و صنعت بومی به‌دست روشنفکران غرب‌زده تحقیر شده و جای خود را به رسوم بیگانه، حتی اگر مبتذل باشند، داده است. به‌کارگیری واژه‌های فرنگی نشانه تمدن و داشتن اسامی غربی مایه افتخار تلقی می‌شود، در حالی که سنت‌ها و ارزش‌های

خودی عقب‌ماندگی محسوب می‌گردند. این وابستگی در همه‌چیز، از نام خیابان‌ها تا درمان بیماری‌ها، دیده می‌شود و تعهد به مذهب و معنویات را نشانه کهنه‌پرستی می‌دانند.

جوان ها ثابت کردند که اگر بخواهیم می توانیم

اینجانب نمی‌گویم ما خود همه چیز داریم؛ معلوم است ما را در طول تاریخِ نه چندان دور خصوصاً، و در سده‌های اخیر از هر پیشرفتی محروم کرده‌اند و دولتمردان خائن و دودمان پهلوی خصوصاً، و مراکز تبلیغاتی علیه دستاوردهای خودی و نیز خودْ کوچک‌دیدنها و یا ناچیز دیدنها، ما را از هر فعالیتی برای پیشرفت محروم کرد. وارد کردن کالاها از هر قماش و سرگرم کردن بانوان و مردان خصوصاً طبقه جوان، به اقسام اجناس وارداتی از قبیل ابزار آرایش و تزئینات و تجملات و بازیهای کودکانه و به مسابقه کشاندن خانواده‌ها و مصرفی بارآوردن هر چه بیشتر، که خود داستانهای غم‌انگیز دارد، و سرگرم کردن و به تباهی کشاندن جوانها که عضو فعال هستند با فراهم آوردن مراکز فحشا و عشرتکده‌ها، و دهها از این مصائب حساب شده، برای عقب نگهداشتن کشورهاست. من وصیت دلسوزانه و خادمانه می‌کنم به ملت عزیز که اکنون که تا حدود بسیار چشمگیری از بسیاری از این دامها نجات یافته و نسل محروم حاضر به فعالیت و ابتکار برخاسته و دیدیم که بسیاری از کارخانه‌ها و وسایل پیشرفته مثل هواپیماها و دیگر چیزها که گمان نمی‌رفت متخصصینِ ایران قادر به راه انداختن کارخانه‌ها و امثال آن باشند و همه دستها را به سوی غرب یا شرق دراز کرده بودیم که متخصصین آنان اینها را به راه اندازند، در اثر محاصره اقتصادی و جنگ تحمیلی، خود جوانان عزیز ما قطعات محل احتیاج را ساخته و با قیمتهای ارزانتر عرضه کرده و رفع احتیاج نمودند و ثابت کردند که اگر بخواهیم می توانیم.

باید هوشیار و بیدار ومراقب باشید که سیاست‌بازان پیوسته به غرب و شرق با وسوسه‌های شیطانی شما را به سوی این چپاولگران بین‌المللی نکشند؛ و با اراده مصمم و فعالیت و پشتکار خود به رفع وابستگیها قیام کنید.

تعهد وکلای مجلس شورای اسلامی

ز. از مهمات امور، تعهد وکلای مجلس شورای اسلامی است. ما دیدیم که اسلام و کشور ایران چه صدمات بسیار غم‌انگیزی از مجلس شورای غیر صالح و منحرف، از بعد از مشروطه تا عصر رژیم جنایتکار پهلوی و از هر زمان بدتر و خطرناکتر در این رژیم تحمیلی فاسد خورد؛ و چه مصیبتها و خسارتهای جانفرسا از این جنایتکاران بی‌ارزش و نوکرمآب به کشور و ملت وارد شد. در این پنجاه سال یک اکثریت قلابی منحرف در مقابل یک اقلیت مظلوم موجب شد که هر چه انگلستان و شوروی و اخیراً امریکا خواستند، با دست همین منحرفانِ از خدا بیخبر انجام دهند و کشور را به تباهی و نیستی کشانند. از بعد از مشروطه، هیچ‌گاه تقریباً به مواد مهم قانون اساسی عمل نشد ـ قبل از رضاخان با تصدی غربزدگان و مشتی خان و زمینخواران؛ و در زمان رژیم پهلوی به دست آن رژیم سفاک و وابستگان وحلقه به گوشان آن.

جلوگیری از نفوذ وابستگان به دو قطب استعمارگر و غرب یا شرقزدگان

اکنون که بحمدالله تعالی موانع رفع گردیده و فضای آزاد برای دخالت همه طبقات پیش‌آمده است، هیچ عذری باقی نمانده و از گناهان بزرگ نابخشودنی، مسامحه در امر مسلمین است. هرکس به مقدار توانش و حیطه نفوذش لازم است درخدمت

اسلام و میهن باشد؛ و با جدیت از نفوذ وابستگان به دو قطب استعمارگر وغرب یا شرقزدگان ومنحرفان از مکتب بزرگ اسلام جلوگیری نمایند، و بدانند که مخالفین اسلام و کشورهای اسلامی که همان ابرقدرتان چپاولگر بین المللی هستند، با تدریج و ظرافت درکشور ما و کشورهای اسلامی دیگر رخنه، و با دست افراد خودِ ملتها، کشورها را به دام استثمار می‌کشانند. باید با هوشیاری مراقب باشید و با احساس اولین قدمِ نفوذی به مقابله برخیزید و به آنان مهلت ندهید. خدایتان یار ونگهدار باشد.

شورای نگهبان تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسلهای آینده، که با کمال دقت و قدرت وظایف اسلامی و ملی خود را ایفا و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند و با ملاحظه ضرورات کشور که گاهی با احکام ثانویه و گاهی به ولایت فقیه باید اجرا شود توجه نمایند.

ملت شریف در تمام انتخاب ها در صحنه باشند

و وصیت من به ملت شریف آن است که در تمام انتخابات، چه انتخاب رئیس جمهور و چه نمایندگان مجلس شورای اسلامی و چه انتخاب خبرگان برای تعیین شورای رهبری یا رهبر، در صحنه باشند و اشخاصی که انتخاب می‌کنند روی ضوابطی باشد که اعتبار می‌شود مثلاً در انتخاب خبرگان برای تعیین شورای رهبری یا رهبر، توجه کنند که اگر مسامحه نمایند و خبرگان را روی موازین شرعیه و قانون انتخاب نکنند، چه بسا که خساراتی به اسلام و کشور وارد شود که جبران پذیر نباشد. و در این صورت همه در پیشگاه خداوند متعال مسئول می‌باشند.

شورایعالی قضایی دادگستری را متحول نمایند

ح. از مهمات امور، مسأله قضاوت است که سر و کار آن با جان و مال و ناموس مردم است. وصیت اینجانب به رهبر و شورای رهبری آن است که در تعیین عالیترین مقام قضایی که درعهده دارند، کوشش کنند که اشخاص متعهد سابقه‌دار و صاحبنظر در امور شرعی و اسلامی و در سیاست را نصب نمایند.

لزوم نظام‌دهی به حوزه‌های علمیه

در شرایطی که دشمنان اسلام برای براندازی دین تلاش می‌کنند، نفوذ عناصر منحرف در حوزه‌های علمیه خطری بزرگ محسوب می‌شود. این افراد ممکن است در کوتاه‌مدت با رفتارهای ناشایست، حوزه‌ها را بدنام کنند و در درازمدت با رسیدن به مقامات بالا، ضربه‌ای مهلک به اسلام و کشور وارد نمایند. قدرت‌های استعماری، عوامل خود را تحت پوشش‌های مختلف مانند ملی‌گرایی، روشنفکری مصنوعی و روحانیت‌نمایی ذخیره می‌کنند تا در زمان مناسب مأموریت خود را اجرا کنند. حوزه‌های علمیه، به ویژه حوزه قم، باید تحت نظارت علما و مراجع با برنامه‌ای دقیق اصلاح و تصفیه شوند تا از این آسیب‌ها در امان بمانند.

وصیت من به وزرای کشور

و در همین انگیزه به وزرای کشور در طول تاریخ آینده توصیه می‌کنم که در انتخاب استاندارها دقت کنند اشخاص لایق، متدین، متعهد، عاقل و سازگار با مردم انتخاب نمایند، تا آرامش در کشور هرچه بیشتر حکمفرما باشد. و باید دانست که گرچه تمام وزیران وزارتخانه‌ها مسئولیت در اسلامی کردن و تنظیم امور محل مسئولیت خود دارند لکن بعضی از آنها ویژگی خاص دارند؛ مثل وزارت خارجه که مسئولیت سفارتخانه‌ها را در خارج از کشور دارند. اینجانب از ابتدای پیروزی به وزرای خارجه راجع به طاغوتزدگی سفارتخانه‌ها و تحول آنها به سفارتخانه‌های مناسب با جمهوری اسلامی توصیه‌هایی نمودم، لکن بعض آنان یا نخواستند یا نتوانستند عمل مثبتی انجام دهند. و اکنون که سه سال از پیروزی می‌گذرد اگر چه وزیر خارجه کنونی اقدام به این امر نموده است و امید است با پشتکار و صرف وقت این امرمهم انجام گیرد.

تبلیغ تنها به عهده وزارت ارشاد نیست

و مسئله تبلیغ تنها به عهده وزارت ارشاد نیست بلکه وظیفه همه دانشمندان و گویندگان و نویسندگان و هنرمندان است. باید وزارت خارجه کوشش کند تا سفارتخانه‌ها نشریات تبلیغی داشته باشند و چهره نورانی اسلام را برای جهانیان روشن نمایند؛ که اگر این چهره با آن جمال جمیل که قرآن و سنت در همه ابعاد به آن دعوت کرده از زیر نقاب مخالفان اسلام و کج‌فهمیهای دوستان خودنمایی نماید، اسلامْ جهانگیر خواهد شد و پرچم پرافتخار آن در همه جا به اهتزاز خواهد آمد. چه مصیبت بار و غم‌انگیز است که مسلمانان متاعی دارند که از صدر عالم تا نهایت آن نظیر ندارد، نتوانسته‌اند این گوهر گرانبها را که هر انسانی به فطرت آزاد خود طالب آن است عرضه کنند؛ بلکه خود نیز از آن غافل و به آن جاهلند و گاهی از آن فراری‌اند!

اهمیت مراکز تعلیم و تربیت از کودکستان تا دانشگاه

یکی از مسائل سرنوشت‌ساز کشور، مراکز تعلیم و تربیت از کودکستان تا دانشگاه است. در نیم قرن اخیر، دانشگاه‌ها از عوامل اصلی ضربه به ایران و اسلام بوده‌اند. اگر این مراکز بر پایه آموزه‌های اسلامی و ملی اداره می‌شدند، کشور هرگز اسیر استعمار و قراردادهای استثماری نمی‌شد و ثروت‌های ملی به یغما نمی‌رفت. فساد و وابستگی در دانشگاه‌ها موجب شد که وابستگان به رژیم پهلوی قدرت را در دست گیرند و نظام آموزشی را به ابزاری برای سلطه بیگانگان تبدیل کنند.

اکنون که دانشگاه‌ها از سلطه عناصر فاسد خارج شده‌اند، بر دولت و ملت است که اجازه ندهند افراد منحرف و وابسته به غرب و شرق دوباره در مراکز آموزشی نفوذ کنند. باید از همان ابتدا مراقب بود تا آموزش بر پایه ارزش‌های اسلامی، انسانی و ملی استوار بماند و نسل‌های آینده در مسیری صحیح پرورش یابند.

و وصیت اینجانب به جوانان عزیز دانشسراها و دبیرستانها و دانشگاهها آن است که خودشان شجاعانه درمقابل انحرافات قیام نمایند تا استقلال و آزادی خود و کشور و ملت خودشان مصون باشد.

قوای مسلح خود را از بازیهای سیاسی دور نگه دارند

پس وصیت برادرانه من در این قدمهای آخرین عمر بر قوای مسلح به طور عموم، آن است که ای عزیزان که به اسلام عشق می‌ورزید و با عشق لقاء الله به فداکاری در جبهه‌ها و در سطح کشور به کار ارزشمند خود ادامه می‌دهید، بیدار باشید و هوشیار که بازیگران سیاسی و سیاستمداران حرفه‌ای غرب وشرقزده و دستهای مرموز جنایتکاران پشت پرده لبه تیز سلاح خیانت و جنایتکارشان از هر سو و بیشتر از هر گروه متوجه به شما عزیزان است؛ و می‌خواهند از شما عزیزان که با جانفشانی خود انقلاب را پیروز نمودید و اسلام را زنده کردید بهره‌گیری کرده و جمهوری اسلامی را براندازند؛ و شما را با اسم اسلام و خدمت به میهن و ملت از اسلام و ملت جدا کرده به دامن یکی از دو قطب جهانخوار بیندازند، و بر زحمات و فداکاریهای شما با حیله‌های سیاسی و ظاهرهای به صورت اسلامی و ملی خط بطلان بکشند.

وصیت اکید من به قوای مسلح آن است که همان‌طور که از مقررات نظام، عدم دخول نظامی در احزاب و گروهها و جبهه‌ها است به آن عمل نمایند؛ و قوای مسلح مطلقاً، چه نظامی و انتظامی و پاسدار و بسیج و غیر اینها، در هیچ حزب و گروهی وارد نشده و خود را از بازیهای سیاسی دور نگه دارند.

نگذارند دستگاه های خبری از اسلام منحرف شوند

اکنون وصیت من به مجلس شورای اسلامی در حال و آینده و رئیس جمهور و رؤسای جمهور مابعد و به شورای نگهبان و شورای قضایی و دولت در هر زمان، آن است که نگذارند این دستگاههای خبری و مطبوعات و مجله‌ها از اسلام و مصالح کشور منحرف شوند. و باید همه بدانیم که آزادی به شکل غربی آن، که موجب تباهی جوانان و دختران و پسران می‌شود، از نظر اسلام و عقل محکوم است. و تبلیغات و مقالات و سخنرانیها و کتب و مجلات برخلاف اسلام و عفت عمومی و مصالح کشور حرام است. و بر همه ما و همه مسلمانان جلوگیری از آنها واجب است. و از آزادیهای مخرب باید جلوگیری شود. و از آنچه در نظر شرع حرام و آنچه برخلاف مسیر ملت و کشور اسلامی و مخالف با حیثیت جمهوری اسلامی است، به طور قاطع اگر جلوگیری نشود، همه مسئول می‌باشند. و مردم و جوانان حزب‌اللهی اگر برخورد به یکی از امور مذکور نمودند به دستگاههای مربوطه رجوع کنند و اگر آنان کوتاهی نمودند، خودشان مکلف به جلوگیری هستند . خداوند تعالی مددکار همه باشد.

وصیت به چپ‌گرایان: چرا دل به "ایسم"های شکست‌خورده بسته‌اید؟

چپ‌گرایان، از کمونیست‌ها تا چریک‌های فدایی، بدون مطالعه دقیق مکتب‌ها و اسلام، چگونه خود را قانع کرده‌اند که به ایدئولوژی‌هایی روی آورند که در جهان شکست خورده‌اند؟ چرا کشور خود را به دامن شوروی یا چین سوق می‌دهید و به نام "توده‌دوستی" علیه ملت خود اقدام می‌کنید؟

تجربه نشان داده که کمونیست‌ها، برخلاف ادعای حمایت از توده‌ها، دیکتاتورترین حکومت‌ها را ایجاد کرده‌اند. مردم شوروی و اقمار آن، ازجمله افغانستان، زیر فشار و اختناق شدید زندگی می‌کنند. استالین و رهبران دیگر حزب کمونیست نمونه‌ای از قدرت‌طلبی و اشرافیت در پوشش حمایت از کارگران بودند.

شما که خود را "فدایی خلق" می‌نامید، در ایران با توطئه، ترور و خشونت به مردم ستم کرده‌اید. حزب توده با نفاق و زیر ماسک حمایت از جمهوری اسلامی، و دیگر گروه‌ها با اسلحه و ترور، در حال خیانت به ملت هستند. آیا این همان عدالت و آزادی است که برای آن مبارزه می‌کنید؟

قطب ظالم چپاولگر سرمایه داری و قطب ملحد اشتراکی و کمونیستی

بلکه اسلام یک رژیم معتدل با شناخت مالکیت و احترام به آن به نحو محدود در پیدا شدن مالکیت و مصرف، که اگر بحق به آن عمل شود چرخهای اقتصاد سالم به راه می‌افتد و عدالت اجتماعی، که لازمه یک رژیم سالم است تحقق می‌یابد. در اینجا نیز یک دسته با کج فهمیها و بی‌اطلاعی از اسلام و اقتصاد سالم آن در طرف مقابل دسته اول قرار گرفته و گاهی با تمسک به بعضی آیات یا جملات نهج البلاغه، اسلام را موافق با مکتبهای انحرافی مارکس و امثال او معرفی نموده‌اند و توجه به سایر آیات و فقرات نهج‌البلاغه ننموده وسرخود، به فهم قاصر خود، بپاخاسته و «مذهب اشتراکی» را تعقیب می‌کنند و از کفر و دیکتاتوری و اختناق کوبنده که ارزشهای انسانی را نادیده گرفته و یک حزب اقلیت با توده‌های انسانی مثل حیوانات عمل می‌کنند، حمایت می‌کنند.

وصیت من به مجلس و شورای نگهبان و دولت و رئیس جمهور و شورای قضایی آن است که در مقابل احکام خداوند متعال خاضع بوده؛ و تحت تأثیر تبلیغات بی‌محتوای قطب ظالم چپاولگر سرمایه‌داری و قطب ملحد اشتراکی و کمونیستی واقع نشوید، و به مالکیت و سرمایه‌های مشروع با حدود اسلامی احترام گذارید، و به ملت اطمینان دهید تا سرمایه‌ها و فعالیتهای سازنده به کار افتند و دولت و کشور را به خود کفایی و صنایع سبک و سنگین برسانند.

ثروت های خود را در فعالیت های سازنده به کار اندازید

و به ثروتمندان و پولداران مشروع وصیت می‌کنم که ثروتهای عادلانه خود را به کار اندازید و به فعالیت سازنده در مزارع و روستاها و کارخانه‌ها برخیزید که این خود عبادتی ارزشمند است.

شما راهی را می روید که تنها راه تمام انبیا و راه سعادت مطلق است

شما ای ملت مجاهد، در زیر پرچمی می‌روید که در سراسر جهان مادی و معنوی در اهتزاز است، بیابید آن را یا نیابید، شما راهی را می‌روید که تنها راه تمام انبیا ـ علیهم سلام الله ـ و یکتا راه سعادت مطلق است. در این انگیزه است که همه اولیا شهادت را در راه آن به آغوش می‌کشند و مرگ سرخ را «احلی من العسل» می‌دانند؛ و جوانان شما در جبهه‌ها جرعه‌ای از آن را نوشیده و به وجد آمده‌اند و در مادران و خواهران و پدران و برادران آنان جلوه نموده و ما باید بحق بگوییم « یا لیتنا کنّا معکم فنفوز فوزاً عظیماً ». گوارا باد بر آنان آن نسیم دل‌آرا و آن جلوه شورانگیز.

و وصیت من به همه آن است که با یاد خدای متعال به سوی خودشناسی و خودکفایی و استقلال، با همه ابعادش به پیش، و بی تردید دست خدا با شما است، اگر شما در خدمت او باشید و برای ترقی و تعالی کشور اسلامی به روح تعاون ادامه دهید.

➢ شهدای نامدار

ایران سرزمین مردان و زنانی است که برای اعتقاد، وطن، عدالت و آزادی جان خود را فدا کرده‌اند. شهدای ایران در مقاطع مختلف تاریخ، از دوران حکومت‌های استبدادی تا جنگ تحمیلی و مبارزه با تروریسم، نماد ایثار و مقاومت بوده‌اند. در ادامه، برخی از برجسته‌ترین شهدای ایران را در ادوار مختلف بررسی می‌کنیم.

۱- شهدای مبارزه با استبداد پهلوی (قبل و بعد از انقلاب ۱۳۵۷)

الف) شهدای مبارزه با حکومت رضاخان و محمدرضا پهلوی

۱- شهید سید حسن مدرس (۱۸۷۰-۱۹۳۷)

۲- شهید نواب صفوی و یارانش (۱۹۵۵)

ب) شهدای انقلاب اسلامی (۱۳۵۷)

۳- شهدای ۱۷ شهریور (۸ سپتامبر ۱۹۷۸)

۴- شهید سید مصطفی خمینی (۱۹۷۷)

۲- شهدای دفاع مقدس (جنگ تحمیلی ۱۳۶۷ - ۱۳۵۹)

الف) فرماندهان شهید جنگ تحمیلی

۵- شهید دکتر مصطفی چمران (۱۹۸۱ - ۱۹۳۲)

۶- شهید محمد جهان‌آرا (۱۹۸۱ - ۱۹۵۴)

ب) شهدای شاخص دفاع مقدس

۷- شهید حسین فهمیده (۱۹۸۰ - ۱۹۶۷)

۸- شهید عباس دوران (۱۹۸۲ - ۱۹۴۶)

۳- شهدای ترور و مدافعان امنیت ملی

الف) شهدای ترور (منافقین و دشمنان ایران)

۹- شهید آیت‌الله سید محمد بهشتی (۱۹۸۱ - ۱۹۲۸)

ب) شهدای مدافع حرم و مبارزه با داعش

۱۰- شهید حاج قاسم سلیمانی (۲۰۲۰ - ۱۹۵۷)

۱۱- شهید ابومهدی المهندس (۲۰۲۰ - ۱۹۵۴)

۴- شهدای حادثه سقوط بالگرد رئیس‌جمهور ایران (۱۴۰۳)

۱۲- آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی (رئیس‌جمهور ایران)

۱۳- دکتر حسین امیرعبداللهیان (وزیر امور خارجه ایران)

۱۴- حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمدعلی آل‌هاشم (نماینده ولی‌فقیه در آذربایجان شرقی و امام‌جمعه تبریز)

انقلاب اسلامی ایران

بدون شک، انقلاب اسلامی ایران، یکی از عمیق‌ترین و بزرگ‌ترین انقلاب‌های سیاسی، فکری و دینی در عصر حاضر به شمار می‌رود. این انقلاب که با اتکا بر اندیشه‌های اسلامی شکل گرفت، به پیروزی رسید. بنیان‌گذار این نظام مقدس، حضرت امام خمینی (ره)، با رهبری الهی و پیامبرگونه خود، اسلام را از انزوا خارج ساخت و مسلمانان را در مسیر عظمت و عزت قرار داد. انقلاب اسلامی ایران موجب شکستن هیمنه و سلطه استکبار جهانی شد. ایران بعد از این انقلاب به عنوان پایگاه اسلام ناب محمدی (ص)، در سطح جهان شناخته شد و صدای حق‌طلبی و آزادی‌خواهی آن در دورترین نقاط جهان طنین‌انداز گردید.

از نظر نظریه‌پردازان، انقلاب اسلامی ایران به ویژه در عرصه‌های رهبری و اندیشه، به‌دلیل ویژگی‌های خاص خود، نظیر رهبری امام خمینی (ره) و شخصیت‌های دیگری همچون مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و شهدای بزرگی چون شهید مطهری (ره) و شهید بهشتی (ره)، یک انقلاب بی‌بدیل در تاریخ معاصر به شمار می‌آید. در این نظام، اسلام نه تنها به عنوان یک مذهب بلکه به عنوان یک ایدئولوژی حاکم بر تمامی جنبه‌های زندگی اجتماعی و سیاسی معرفی شد.

دلایل و زمینه‌های انقلاب اسلامی

دلایل و زمینه‌های شکل‌گیری انقلاب اسلامی ایران از دیدگاه‌های مختلف قابل بررسی است. برخی از صاحب‌نظران بر این باورند که باید ریشه‌های پیدایش این انقلاب را در پیوستگی عمیق آن با اندیشه‌های اسلامی جستجو کرد. طبق این دیدگاه، حرکت‌ها و نهضت‌های اسلامی همواره در تاریخ به مبارزه با طاغوت‌ها و ظلم پرداخته‌اند. از زمان ظهور اسلام، انقلابات اسلامی در پی احیای آموزه‌های دینی و مقابله با ظلم و فساد سلطنت‌های حاکم در جریان بوده است. این مبارزات تا زمان غیبت امام دوازدهم (ع) ادامه یافت و پس از آن در عصر حاضر به شکلی نوین تحت رهبری امام خمینی (ره) به ظهور رسید. بنابراین، طبق این نظر، انقلاب اسلامی ایران ادامه‌دهنده مبارزات پیامبر اسلام و ائمه معصومین (ع) علیه ظلم و فساد است.

دیدگاه دیگری وجود دارد که اگرچه علل بنیادی انقلاب اسلامی ایران را نادیده نمی‌گیرد، اما زمینه‌سازی‌های خاصی را در دوران معاصر برای شکل‌گیری این انقلاب ضروری می‌داند. این دیدگاه بیشتر به حوادث نزدیک به سال ۱۹۷۱ میلادی و اوایل دهه ۱۹۷۰ شمسی اشاره دارد، از جمله تصویب قوانین و مقررات نادرست، سیاست‌های استعماری انگلیس و نفوذ قدرت‌های خارجی. در این دیدگاه، می‌توان گفت که انقلاب اسلامی ایران در نتیجه تأثیرات داخلی و خارجی در این دوران شکل گرفت.

نهضت ملی شدن صنعت نفت

در حالی که مبارزات ضد استعماری در سراسر جهان در اوج بود، در ایران نیز جنبش ملی شدن صنعت نفت و خروج امتیاز نفت از دست انگلستان مطرح شد. نخستین بار، حسین فاطمی، نماینده مجلس، طرح ملی کردن صنعت نفت را به‌طور رسمی در پارلمان ارائه کرد. این طرح به ویژه در دوران سلطنت محمدرضا شاه و در شرایطی که حکومت استبدادی او همچنان بر سر کار بود، برای لغو قراردادهای ناعادلانه با شرکت‌های خارجی به ویژه شرکت نفت ایران و انگلیس (IPC) صورت گرفت.

لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی

در مهرماه ۱۳۴۱، اسدالله علم، نخست‌وزیر وقت و مشاور شاه، لایحه‌ای را به سرعت به مجلس ارائه کرد که براساس آن، شرایطی برای انتخاب اعضای انجمن‌های ایالتی و ولایتی مشخص می‌شد. این لایحه بر اساس این اصول تنظیم شده بود که اعضای این انجمن‌ها باید از میان مسلمانان انتخاب شوند و شرایط خاصی برای حضور آن‌ها در شورای انتخاباتی پیش‌بینی شده بود.

انقلاب سفید و قیام پانزده خرداد

در دههٔ ۱۳۴۰ و همزمان با افزایش تهدیدات کمونیسم و ظهور دولت‌های کمونیستی، شاه و رژیم او که به عنوان یک حکومت مرتجع وابسته به امپریالیسم و استعمار شناخته می‌شدند، در پی ایجاد اصلاحات ظاهری برای جلب حمایت آمریکا و پوشاندن نواقص حکومت خود بودند. ایالات متحده نیز تلاش داشت تا بر رژیم‌های وابسته نفوذ بیشتری پیدا کند و اصلاحاتی ظاهری به اجرا درآورد که موانع پیشرفت‌های حامیان کمونیسم را از میان بردارد.

کاپیتولاسیون

هنوز بیش از یک سال از فاجعه ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ نگذشته بود که دولت پهلوی لایحه‌ای را به تصویب رساند که به موجب آن، مستشاران نظامی آمریکایی و خانواده‌های آنان از مصونیت قضائی برخوردار می‌شدند. این لایحه که به منظور حمایت از مستشاران نظامی و خانواده‌های آنان ارائه شده بود، در واقع به آنان این امکان را می‌داد که از تعقیب و محاکمه در دادگاه‌های ایران معاف شوند و در صورت ارتکاب جرم، تنها در دادگاه‌های آمریکا مورد محاکمه قرار گیرند. تصویب این لایحه که به نوعی تبدیل به سندی برای وابستگی ایران به بیگانگان و پذیرش بندگی دولت‌های خارجی بود، با اعتراضات شدید امام خمینی مواجه شد. امام خمینی در بیانیه‌های خود، این لایحه را به عنوان نماد سلطه‌گری و استعمار معرفی کرد و آن را در تضاد با استقلال و عزت ملی ایران دانست. اعتراضات امام به حدی شدید بود که منجر به بازداشت ایشان و سپس تبعید ایشان به ترکیه شد.

ویژگی‌های انقلاب اسلامی

از نظر بسیاری از تحلیلگران، انقلاب اسلامی ایران ویژگی‌های خاصی دارد که آن را از دیگر انقلاب‌های جهان متمایز می‌کند. این ویژگی‌ها باعث شده که انقلاب اسلامی در تاریخ معاصر به عنوان یکی از مهم‌ترین و برجسته‌ترین انقلاب‌ها شناخته شود. مهم‌ترین ویژگی‌های این انقلاب عبارتند از: اسلامی بودن، دیدگاه دینی و سیاسی امام خمینی، حکومت اسلامی.

مردمی بودن

بدون شک، مهم‌ترین ویژگی تمایز انقلاب اسلامی نسبت به دیگر انقلاب‌ها، حضور گسترده و همه‌جانبه مردم در آن بود. این حضور، که از ویژگی‌های بارز انقلاب به شمار می‌رود، با دیگر جنبش‌ها تفاوت‌های اساسی داشت. پیروزی انقلاب‌های بزرگ جهان معمولاً نتیجهٔ مشارکت گروه‌ها و اقشار خاصی از مردم همچون کارگران، دهقانان و روشنفکران بوده است؛ اما پیروزی انقلاب اسلامی ایران نتیجهٔ حضور گستردهٔ اقشار مختلف مردم، از جمله کارگران، کشاورزان، جوانان، دانشجویان،

دانش‌آموزان و حتی برخی افراد وابسته به دستگاه دولتی و نیروهای مسلح بود. این مشارکت همه‌جانبه، همراه با انگیزه‌های خاص و مشترک در راستای براندازی رژیم شاهنشاهی و ایجاد حکومتی اسلامی، باعث پیروزی انقلاب شد.

دفاع مقدس

مهم‌ترین علت آغاز جنگ تحمیلی

پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و شکست قدرت‌های جهانی، به ویژه ایالات متحده، منجر به نگرانی شدید کشورهای غربی و در رأس آن‌ها عراق شد. این نگرانی‌ها باعث شد که رژیم بعث عراق با حمایت مستقیم آمریکا و متحدانش به ایران حمله کند. در جهانی که تقسیم‌بندی‌های شرقی و غربی بر آن حاکم بود و منافع قدرت‌های جهانی در آن تعیین‌کننده بود، هرگونه انقلاب ضد استعماری و اسلامی، تهدیدی جدی برای منافع آنان محسوب می‌شد. در نتیجه، تلاش‌هایی برای مهار انقلاب اسلامی ایران صورت گرفت و اجازه داده نشد که انقلاب به‌طور مستقل و با موفقیت به پیش برود. از سوی دیگر، رژیم‌های مرتجع منطقه که از پیروزی انقلاب اسلامی احساس نگرانی می‌کردند، به ویژه از تأثیر آن بر دیگر کشورهای مسلمان، به شدت از این روند هراس داشتند.

تداوم جنگ پس از فتح خرمشهر

پس از آزادسازی خرمشهر، صدام حسین و حامیانش درخواست آتش‌بس را مطرح کردند، اما موانع زیادی برای تحقق این خواسته وجود داشت. تحلیل ایران از پیشنهاد آتش‌بس این بود که دشمن با هدف جلوگیری از فروپاشی نظامی خود و تضعیف قدرت ایران به چنین درخواستی اقدام کرده است.

ورود به خاک عراق و واکنش دشمن

جمهوری اسلامی ایران به منظور تقویت مواضع دفاعی خود، عملیات‌هایی را در داخل خاک عراق آغاز کرد تا فشار را بر دشمن افزایش دهد. این عملیات‌ها با موافقت مشروط حضرت امام خمینی (ره) و بر اساس اصول دفاعی و موازین بین‌المللی طراحی شد. هدف از این عملیات‌ها، تنبیه متجاوز و جلوگیری از تهاجم‌های بیشتر به خاک ایران بود.

پذیرش قطعنامه ۵۹۸

یکی از عوامل مهم پذیرش قطعنامه ۵۹۸، عملیات‌های پیروزمندانه‌ای بود که در آن زمان انجام شد، مانند عملیات والفجر ۸ (آزادسازی فاو) و به ویژه عملیات کربلای ۵. قبل از این، یازده قطعنامه از سوی سازمان ملل متحد برای پایان دادن به جنگ صادر شده بود، اما تنها قطعنامه ۵۹۸ بود که مورد توجه جدی قرار گرفت. در تمام این قطعنامه‌ها، به جز قطعنامه ۵۹۸، کمترین توجهی به خواسته‌های جمهوری اسلامی ایران نشد و دولت ایران نیز آن‌ها را نپذیرفت.

دستاوردهای انقلاب اسلامی

یکی از مهم‌ترین پرسش‌ها پس از وقوع هر انقلابی، این است که چه دستاوردهایی برای آن انقلاب به‌دست آمده است؟ آیا انقلاب به اهداف و اصولی که در ابتدای آن مطرح شده بود، دست یافته است؟ انقلاب اسلامی ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست و طبیعی است که مردم ایران از دستاوردهای آن انقلاب خود را مورد ارزیابی قرار دهند. از این رو، تبیین دستاوردهای

انقلاب اهمیت زیادی پیدا می‌کند، زیرا عدم تبیین صحیح و دقیق آن می‌تواند باعث ناآگاهی مردم و در نتیجه ایجاد این تصور غلط شود که انقلاب هیچ ثمری نداشته است و باید آن را به فراموشی سپرد. در این صورت، ممکن است دستاوردهای انقلاب به تدریج از یاد رفته یا دچار تغییرات ماهوی شود. بنابراین، در ادامه به تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی در عرصه‌های فرهنگی، اقتصادی و سیاسی خواهیم پرداخت.

الف) استقلال فرهنگی و رهایی از خودباختگی: یکی از ابزارهای استعمارگران برای تحمیل سلطه خود بر کشورها، ایجاد خودباختگی فرهنگی و وابستگی فرهنگی به کشورهای استعمارگر بود.

ب) تحول در نظام آموزشی: یکی دیگر از دستاوردهای بزرگ انقلاب اسلامی، تحول در نظام آموزشی کشور بود. پیش از انقلاب، تعداد دانشجویان و دانش‌آموزان در ایران بسیار محدود و در مقیاسی کوچک قرار داشت.

ج) تحول در حوزه اجتماعی و اخلاقی: در دوران پهلوی، نقش زنان و خانواده‌ها در جامعه به شدت تحت تأثیر تبلیغات و فساد قرار گرفته بود.

دستاوردهای اقتصادی و صنعتی

پیشرفت‌های چشمگیر در زمینه کشاورزی داخلی، صنعت پتروشیمی، صنایع هوافضا و نظامی از جمله دستاوردهای مهم انقلاب اسلامی به شمار می‌آید که در سال‌های پس از انقلاب به وقوع پیوست.

دستاوردهای سیاسی

دستاوردهای سیاسی انقلاب اسلامی ایران در دو عرصه داخلی و بین‌المللی قابل توجه است. در ادامه به مهم‌ترین این دستاوردها اشاره می‌کنیم:

الف) سرنگونی رژیم شاهنشاهی و تأسیس نظام جمهوری اسلامی: یکی از بزرگترین دستاوردهای انقلاب اسلامی، براندازی رژیم سلطنتی شاهنشاهی بود که با تکیه بر سرمایه‌های مادی، قدرت‌های نظامی، دستگاه‌های امنیتی و حمایت‌های بی‌دریغ بیگانگان، منابع مادی و ذخایر طبیعی کشور را به‌سوی اهداف خود سوق می‌داد.

ب) کوتاه شدن دست ابرقدرت‌ها از کشور: یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی که در دوران حکومت پهلوی و قبل از انقلاب اسلامی وجود داشت، دخالت‌های مستمر بیگانگان در امور داخلی کشور بود. این دخالت‌ها به دلایل مختلف، از جمله بهره‌برداری از منابع طبیعی کشور و اعمال نفوذ در سیاست‌های داخلی، همواره مشکلات فراوانی برای ایران ایجاد می‌کرد. با وقوع انقلاب اسلامی، این مداخله‌های خارجی به‌طور چشمگیری متوقف شد و ایران توانست استقلال سیاسی خود را بازیابد. به این ترتیب، ایران از زیر سلطه و دخالت‌های قدرت‌های خارجی خارج شد و توانست در تصمیم‌گیری‌های داخلی خود مستقل عمل کند.

پ) برپایی نظام مردم‌سالاری دینی: نظام سلطنتی و استبدادی پیش از انقلاب هیچ‌گاه اجازه نمی‌دادند که مردم در تعیین سرنوشت خود نقش واقعی داشته باشند.

ت) سیاست خارجی مستقل: در دوران رژیم شاه، ایران به عنوان یکی از حامیان اصلی نظام‌های غربی و به ویژه ایالات متحده شناخته می‌شد و تمامی منابع کشور صرف تأمین منافع قدرت‌های خارجی می‌شد.

ث) صدور پیام انقلاب و حمایت از نهضت‌های آزادی‌بخش: پس از وقوع انقلاب اسلامی، مفاهیم و ارزش‌های جدیدی برای تمام ملت‌های جهان مطرح شد. اصولی همچون استقلال، عدم وابستگی، حرکت به‌سوی خودکفایی، بازگشت به ارزش‌های انسانی و اخلاقی، ایمان، حمایت از مستضعفان و محرومان، برقراری عدالت، مبارزه با تبعیض و نژادپرستی، از جمله مفاهیمی بودند که انقلاب اسلامی ایران بر آن‌ها تأکید داشت.

➢ بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

۱_ از میان همه ی ملتهای زیر ستم، کمتر ملتی به انقلاب همت میگمارد؛ و در میان ملتهایی که به پا خاسته و انقلاب کرده اند، کمتر دیده شده که توانسته باشند کار را به نهایت رسانده و به جز تغییر حکومتها آرمانهای انقلابی را حفظ کرده باشند.

۲_ برای همه چیز می توان طول عمر مفید و تاریخ مصرف فرض کرد، اما شعارهای جهانی این انقلاب دینی از این قاعده مستثنا است؛ آنها هرگز بی مصرف و بی فایده نخواهند شد، زیرا فطرت بشر در همه ی عصرها با آن سرشته است. آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت برادری هیچ یک به یک نسل و یک جامعه مربوط نیست تا در دوره ای بدرخشد و در دوره ای دیگر افول کند. هرگز نمی توان مردمی را تصور کرد که از این چشم اندازهای مبارک دل زده شوند

۳_ انقلاب اسلامی همچون پدیده ای زنده و با اراده همواره دارای انعطاف و آماده ی تصحیح خطاهای خویش است. اما تجدید نظر پذیر و اهل انفعال نیست. به نقدها حساسیت مثبت نشان میدهد و آن را نعمت خدا و هشدار به صاحبان حرفهای بی عمل می شمارد، اما به هیچ بهانه ای از ارزشهایش که بحمد الله با ایمان دینی مردم آمیخته است. فاصله نمی گیرد.

۴_ جمهوری اسلامی، متحجر و در برابر پدیده ها و موقعیتهای نو به نو، فاقد احساس و ادراک نیست، اما به اصول خود بشدت پایبند و به مرزبندی های خود با رقیبان و دشمنان بشدت حساس است.

۵_ دشمنان انقلاب با انگیزه ای قوی، تحریف و دروغ پردازی درباره ی گذشته و حتی زمان حال را دنبال میکنند و از پول و همه ی ابزارها برای آن بهره میگیرند. رهزنان فکر و عقیده و آگاهی بسیارند؛ حقیقت را از دشمن و پیاده نظامش نمی توان شنید

۶_ انقلاب اسلامی و نظام برخاسته از آن، از نقطه ی صفر آغاز شد؛ اولاً: همه چیز علیه ما بود، چه رژیم فاسد طاغوت که علاوه بر وابستگی و فساد و استبداد و کودتایی بودن، اولین رژیم سلطنتی در ایران بود که به دست بیگانه -و نه به زور شمشیر خود- بر سر کار آمده بود، و چه دولت آمریکا و برخی دیگر از دولتهای غربی، و چه وضع بشدت نابسامان داخلی به مناسبت و عقب افتادگی شرم آور در علم و فناوری و سیاست و معنویت و هر فضیلت دیگر. ثانیا: هیچ تجربه پیشینی و راه طی شده ای در برابر ما وجود نداشت.

۷- تقابل دوگانه‌ی جدید"اسلام و استکبار"،پدیده‌ی برجسته‌ی جهان معاصر: انقلاب ملت ایران، جهان دو قطبی آنروز را به جهان سه قطبی تبدیل کرد و سپس با سقوط وحذف شوروی و اقمارش و پدید آمدن قطب های جدید قدرت، تقابل دو گانه ی جدید "اسلام و استکبار" پدید ی برجسته جهان معاصر و کانون توجه جهانیان شد.

۸_ انقلاب به یک انحطاط تاریخی طولانی پایان داد و کشور که در دوران پهلوی و قاجار بشدت تحقیر شده و بشدت عقب مانده بود، در مسیر پیشرفت سریع قرار گرفت؛ در گام نخست رژیم ننگین سلطنت استبدادی را به حکومت مردمی و مردم سالاری تبدیل کرد و عنصر اراده ی ملی را که جان مایه ی پیشرفت همه جانبه و حقیقی است در کانون مدیریت کشور وارد کرد؛ آنگاه جوانا را میدان دار اصلی حوادث و وارد عرصه مدیریت کرد.

۹_ برکات بزرگ انقلاب اسلامی:

۱) ثبات و امنیت کشور و حفظ تمامیت ایران

۲) موتور پیشران کشور در عرصه علم و فناوری و ایجاد زیرساخت های حیاتی و اقتصادی و عمرانی.

۳) به اوج رسانیدن مشارکت مردمی و مسابقه‌ی خدمت‌رسانی

٤) ارتقاء شگفت‌آور بینش سیاسی آحادمردم

۵) سنگین کردن کفه ی عدالت در تقسیم امکانات عمومی کشور

٦) افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه

۷) ایستادگی روز افزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان

۱۰_ مشارکت مردمی را در مسائل سیاسی مانند انتخابات، مقابله با فتنه های داخلی، حضور در صحنه های ملی و استکبار ستیزی به اوج رسانید و در موضوعات اجتماعی مانند کمک رسانی ها و فعالیتهای نیکوکاری که از پیش از انقلاب آغاز شده بود، افزایش چشمگیر داد.

۱۱_ بینش سیاسی آحاد مردم و نگاه آنان به مسائل بین المللی را به گونه ی شگفت آوری ارتقاء داد. تحلیل سیاسی وفهم مسائل بین المللی در موضوعاتی همچون جنایات غرب بخصوص آمریکا، مسئله ی فلسطین و ظلم تاریخی به ملت آن، مسئله ی جنگ افروزی ها و رذالتها و دخالت های قدرتهای قلدر در امور ملتها و امثال آن را از انحصار طبقه ی محدود و عزلت گزیده ای به نام روشنفکر بیرون آورد.

۱۲_ عیار معنویت و اخلاق را در فضای عمومی جامعه بگونه ای چشمگیر افزایش داد. این پدیده ی مبارک را رفتار و منش حضرت امام خمینی در طول دوران مبارزه و پس از پیروزی انقلاب، بیش از هر چیز رواج داد.

۱۳_ نماد پرابهت و با شکوه و افتخار آمیز ایستادگی در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان و در راس آنان آمریکای جهان خوار و جنایت کار، روز به روز برجسته تر شد. در تمام این چهل سال تسلیم ناپذیری و صیانت و پاسداری از انقلاب و عظمت و هیبت الهی آن و گردن برافراشته ی آن در مقابل دولتهای متکبر و مستکبر خصوصیت شناخته شده ی ایران و ایرانی بویژه جوانان این مرز و بوم به شمار میرفته است.

۱۴_ ملت ایران در فضای حیات بخش انقلاب توانست نخست دست نشانده ی آمریکا و عنصر خانن به ملت را از کشور براند و پس از آن هم تا امروز از سلطه ی دوباره ی قلدران جهانی بر کشور با قدرت و شدت جلوگیری کند

۱۵_ نکته ی مهمی که باید آینده سازان در نظر داشته باشند، این است که در کشوری زندگی میکنند که از نظر ظرفیتهای طبیعی و انسانی، کم نظیر است و بسیاری از این ظرفیتها با غفلت دست اندرکاران تاکنون بی استفاده یا کم استفاده مانده است. همتهای بلند و انگیزه های جوان و انقلابی، خواهند توانست آنها را فعال و در پیشرفت مادی و معنوی کشور به معنی واقعی جهش ایجاد کنند.

۱۶_ مدیران جوان، کارگزاران جوان، اندیشمندان جوان، فعالان جوان، در همه ی میدانهای سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و بین المللی و نیز در عرصه های دین و اخلاق و معنویت و عدالت باید شانه های خود را به زیر بار مسئولیت دهند، از تجربه ها و عبرتهای گذشته بهره گیرند نگاه انقلابی و روحیه ی انقلابی و عمل جهادی را به کار بندند و ایران عزیز را الگوی کامل نظام پیشرفته ی اسلامی بسازند.

۱۷_ مهم ترین ظرفیت امید بخش کشور نیروی انسانی مستعد و کارآمد با زیربنای عمیق و اصیل ایمانی و دینی است. جمعیت جوان زیر ۱۰ سال که بخش مهمی از آن نتیجه ی موج جمعیتی ایجاد شده در دهه ی ۶۰ است، فرصت ارزشمندی برای کشور است.

۱۸_ فرصتهای مادی کشور نیز فهرستی طولانی را تشکیل میدهد که مدیران کارآمد و پرانگیزه و خردمند میتوانند، با فعال کردن و بهره گیری از آن درآمدهای ملی را با جهشی نمایان افزایش داده و کشور را ثروتمند و بی نیاز و به معنی واقعی دارای اعتماد به نفس کنند و مشکلات کنونی را بر طرف نمایند.

۱۹_ گفته شده است که ایران از نظر ظرفیتهای استفاده نشده ی طبیعی و انسانی در رتبه ی اول جهان است. بی شک شما جوانان مؤمن و پرتلاش خواهید توانست این عیب بزرگ را بر طرف کنید. دهه ی دوم چشم انداز، باید زمان تمرکز بر است. بهره برداری از دستاوردهای گذشته و نیز ظرفیتهای استفاده نشده باشد و پیشرفت کشور از جمله در بخش تولید واقتصاد ملی ارتقاء یابد

۲۰_ رویش های انقلاب بسی فراتر از ریزش ها است و دست و دلهای امین و خدمتگزار بمراتب بیشتر از مفسدان و خاندان و کیسه دوختگان است. دنیا به جوان ایرانی و پایداری ایرانی و ابتکارهای ایرانی در بسیاری از عرصه ها با چشم تکریم و احترام می نگرد. خطاب به ملت ایران قدر خود را بدانید و با قوت خداداد به سوی آینده خیز بردارید و حماسه بیافرینید.

۲۱_ دانش آشکارترین وسیله ی عزت و قدرت یک کشور است. روی دیگر دانایی توانایی است. دنیای غرب به برکت دانش خود بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ و قدرت دویست ساله فراهم کند و با وجود تهیدستی در بنیانهای اخلاقی و اعتقادی با تحمیل سبک زندگی غربی به جوامع عقب مانده از کاروان علم اختیار سیاست و اقتصاد آنها را به دست گیرد.

۲۲_ دستاوردهای دانش و فناوری ما در این مدت که ما را به رتبه ی شانزدهم در میان بیش از دویست کشور جهان رسانید و مایه ی شگفتی ناظران جهانی شد و در برخی از رشته های حساس و نو پدید به رتبه های نخستین ارتقاء داد همه و همه در حالی اتفاق افتاده که کشور دچار تحریم مالی و تحریم علمی بوده است.

۲۳_ ما هنوز از قله های دانش جهان بسیار عقیم باید به قله ها دست یابیم. باید از مرزهای کنونی دانش در مهم ترین رشته ها عبور کنیم. ما از این مرحله هنوز بسیار عظییم ما از صفر شروع کرده ایم عقب ماندگی شرم آور علمی در دوران پهلوی ها و قاجارها در هنگامی که مسابقه ی علمی دنیا تازه شروع شده بود، ضربه ی سختی بر ما وارد کرده و ما را از این کاروان شتابان فرسنگها عقب نگه داشته بود

۲۴_ معنویت و اخلاق: معنویت به معنی برجسته کردن ارزشهای معنوی از قبیل: اخلاص، ایثار، توکل، ایمان در خود و در جامعه است، و اخلاق به معنی رعایت فضیلتهایی چون خبر خواهی، گذشت، کمک به نیازمند، راستگویی، شجاعت، تواضع، اعتماد به نفس، و دیگر خلقیات نیکوا است. معنویت و اخلاق جهت دهنده ی همه ی حرکتها و فعالیتهای فردی و اجتماعی و نیاز اصلی جامعه است.

۲۵_ شعور معنوی و وجدان اخلاقی در جامعه هر چه بیشتر رشد کند برکات بیشتری به بار می آورد؛ این بی گمان محتاج جهاد و تلاش است و این تلاش و جهاد بدون همراهی حکومتها توفیق چندانی نخواهد یافت. اخلاق و معنویت البته با دستور و فرمان به دست نمی آید. پس حکومتها نمیتوانند آن را با قدرت قاهره ایجاد کنند. اما اولاً خود باید منش و رفتا ر اخلاقی و معنوی داشته باشند. و ثانیا زمینه را برای رواج آن در جامعه فراهم کنند و به نهادهای اجتماعی در این باره میدان دهند و کمک برسانند.

۲۶_ ابزارهای رسانه ای پیشرفته و فراگیر امکان بسیار خطرناکی در اختیار کانونهای ضد معنویت و ضد اخلاق نهاده است و هم اکنون تهاجم روز افزون دشمنان به دلهای پاک جوانان و نوجوانان و حتی نونهالان با بهره گیری از این ابزارها را به چشم خود می بینیم. دستگاه های مسئول حکومتی در این باره وظایفی سنگین بر عهده دارند که باید هوشمندانه و کاملاً مسئولانه صورت گیرد.

۲۷- اقتصاد: اقتصاد یک نقطه کلیدی تعیین کننده است. اقتصاد قوی، نقطه قوت و عامل مهم سلطه ناپذیری و نفوذ ناپذیری کشور است و اقتصاد ضعیف، نقطه ضعف و زمینه ساز نفوذ و سلطه و دخالت دشمنان است.

۲۸_ عدالت و مبارزه با فساد: این دولازم و ملزوم یکدیگرند. فساد اقتصادی و اخلاقی و سیاسی، توده ی چرکین کشورها و نظامها و اگر در بدنه ی حکومتها عارض شود زلزله ی ویرانگر و ضربه زننده به مشروعیت آنها است؛ و این برای نظامی چون جمهوری اسلامی که نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیتهای مرسوم و مبنایی تر از مقبولیت اجتماعی است، بسیار جدی تر و بنیانی تر از دیگر نظام ها است.

۲۹_ عدالت در صدر هدفهای اولیه ی همه ی بعثتهای الهی است و در جمهوری اسلامی نیز دارای همان شأن و جایگاه است این کلمه ای مقدس در همه ی زمانها و سرزمین ها است و به صورت کامل جز در حکومت حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) میشر نخواهد شد ولی به صورت نسبی همه جا و همه وقت ممکن و فریضه ای بر عهده ی همه بویژه حاکمان و قدرتمندان است.

۳۰_ استقلال و آزادی: استقلال ملی به معنی آزادی ملت و حکومت از تحمیل و زورگویی قدرتهای سلطه گر جهان است. و آزادی اجتماعی به معنای حق تصمیم گیری و عمل کردن و اندیشیدن برای همه ی افراد جامعه است؛ و این هر دو از جمله ی ارزشهای اسلامی اند و این هر دو عطیه ی الهی به انسانهایند و هیچ کدام تفضل حکومتها به مردم نیستند.

➢ بخش ششم: مباحث روانشناختی

این توصیه‌ها به جویندگان کار کمک می‌کند تا استعدادهای خود را به بهترین شکل در فرصت‌های استخدامی نشان داده و شانس موفقیتشان را افزایش دهند.

۱) در مورد تجارب و مهارتهایتان به وضوح و با علاقه صحبت کنید.

در مورد توانمندی‌های خود شفاف و با اشتیاق صحبت کنید. از زبان حرفه‌ای استفاده کنید اما نگران نشان دادن شخصیت واقعی خود نباشید. از مکث‌های طولانی که ممکن است نشانه عدم اطمینان یا بی‌میلی باشند، پرهیز کنید. طبیعی است که برای پاسخگویی به هر سؤال چند ثانیه زمان بگیرید.

۲) مثبت اندیش باشید.

کارفرمایان علاقه‌ای به شنیدن شکایات یا احساسات منفی درباره تجربه‌های گذشته شما ندارند. اگر از شما درباره رتبه پایین، تغییر ناگهانی شغل یا نقص در سوابق پرسیدند، از موضع دفاعی خارج نشوید. در عوض، روی حقایق تمرکز کنید و بیان کنید که از آن تجربه چه درس‌هایی گرفته‌اید.

۳) آمادگی ارائه مهارتها و تجربه تان را داشته باشید.

وقتی از شما خواسته می‌شود درباره سوابق کاری‌تان صحبت کنید، مهارت‌ها و توانمندی‌های خود را به شیوه‌ای مؤثر ارائه دهید. کارفرمایان به دنبال افرادی هستند که بتوانند مشکلات شرکت را با مهارت‌هایشان حل کنند، پس خود را به عنوان فردی توانمند و دارای ویژگی‌های منحصربه‌فرد معرفی کنید.

انتظارات مصاحبه کننده از کارجو

مصاحبه‌کننده به‌منظور شناخت بهتر از توانایی‌ها و عملکرد فرد، سؤالاتی مطرح می‌کند. یکی از اولین سؤالات، درباره‌ی سوابق شغلی و نحوه‌ی اجرای وظایف در شرکت‌های قبلی است. کارجویان باید تاریخ شروع فعالیت، آخرین سمت شغلی و روند کاری خود را به‌طور دقیق توضیح دهند. نکته‌ی مهم این است که اطلاعات ارائه‌شده باید با رزومه‌ی فرد همخوانی داشته باشد.

شغل جدیدتان را چگونه ارزیابی می کنید؟

آیا شغلی را که انتخاب کرده اید مطابق با معیارها و مهارتهای شما است؟ آیا واقعا به ادامه همکاری با شرکت علاقمند هستید و یا به دلیل اجبار و نیاز مالی آن را انتخاب کرده ید؟ آینده شغلی خود را چگونه ارزیابی میکنید. چه اهدافی دارید و تا چه اندازه در برقراری ازتباط با دیگران موفق هستید؟ عملکرد، توانایی، دانش و در نهایت، خصوصیات شما با سازمان منطبق است؟ ارزیابی این بخش ها، به خصوصیات و تمایلات هر فرد بستگی داردو قطعا هیچ کس بهتر از خودتان نمی تواند ملاک ها و معیارهای مناسب را برگزیند.

روحیه انتقادپذیری و رقابت خود را در چه سطحی میبینید؟

انتقادپذیری یکی از ویژگی‌هایی است که در بسیاری از کارمندان و حتی مدیران کمتر دیده می‌شود. برای تطابق با استانداردهای هر شرکت، لازم است فرد مطابق با الگوهای رفتاری و کاری سازمان عمل کند. از سوی دیگر، رقابت سالم میان کارکنان، در صورتی که به درستی مدیریت شود، می‌تواند به بهبود عملکرد و افزایش کیفیت کار منجر شود .بنابراین، لازم است بدون حاشیه‌پردازی، با تمرکز بر مهارت‌ها و اهداف خود، در مسیر پیشرفت گام بردارید.

روز مصاحبه

مصاحبه شغلی یکی از مراحل مهم در استخدام افراد در سازمان‌ها، شرکت‌ها و ارگان‌های دولتی و غیردولتی است. هدف از آن آشنایی با فرد جویای کار و ارزیابی توانایی‌ها، استعدادها، ضعف‌ها، اعتقادات و ویژگی‌های شخصیتی اوست. این فرآیند در سازمان‌ها به شیوه‌های مختلفی برگزار می‌شود. در اینجا برخی از سوالات رایج که معمولا در بیشتر جلسات مصاحبه مطرح می‌شود را بررسی می‌کنیم.

۱- از خودتان برایمان بگویید.

این سوال معمولاً اولین سوالی است که مصاحبه‌کننده از شما می‌پرسد. پاسخ شما باید شامل مشخصات شخصی، تحصیلات، سابقه کاری، تخصص، چگونگی عملکرد، افتخارات و دیگر اطلاعات مهم باشد. این توضیحات باید به صورت مختصر و مفید (حداکثر ۲ دقیقه) ارائه شوند. مهم است که از حاشیه‌روی و ورود به مسائل شخصی خودداری کنید. همچنین، مسائل شخصی نباید با محیط شغلی شما مرتبط باشد. به یاد داشته باشید که این سوال به عنوان مقدمه و برای گرم کردن فضا پرسیده می‌شود.

۲- از ما چه میدانید و چرا ما را برگزیدید.

در این سوال، لازم است که شما اطلاعاتی راجع به سازمان یا شرکت کسب کرده باشید. بهتر است مزایای این شغل، چشم‌انداز آینده شغلی، اهداف کاری و حتی مشکلات احتمالی شرکت را بیان کنید.

➢ بخش هفتم: تست نئو

تست نئو (NEO PI-R) یکی از معتبرترین پرسشنامه‌های شخصیت در روانشناسی است که پنج عامل اصلی شخصیت یعنی روان‌رنجوری (Neuroticism)، برون‌گرایی (Extraversion)، انعطاف‌پذیری (Openness to Experience)، توافق‌جویی (Agreeableness)و وظیفه‌شناسی (Conscientiousness) را می‌سنجد. در مصاحبه‌های استخدامی و شغلی، از این تست برای ارزیابی تناسب شخصیتی داوطلب با فرهنگ سازمانی و الزامات شغلی استفاده می‌شود. برخلاف تصور رایج، نمرات این تست مطلقاً «خوب» یا «بد» ندارند؛ بلکه الگوی شخصیتی هر فرد را در مقایسه با جمعیت عمومی نشان می‌دهند. سازمان‌ها به دنبال تعادل و صداقت در پاسخ‌ها هستند، نه نمرات افراطی در هیچ یک از پنج عامل.

مهم‌ترین توصیه برای داوطلبان این است که با صداقت کامل به سوالات پاسخ دهند. تلاش برای «جواب درست» دادن و ایفای نقشی غیرواقعی معمولاً نتیجه معکوس می‌دهد، زیرا تست نئو سوالات هماهنگ و دروغ‌سنج دارد و تناقض‌های پاسخ

شما را آشکار می‌کند. علاوه بر این، مصاحبه‌گران روانشناس آموزش دیده‌اند تا الگوی پاسخ‌های غیراصیل (مثلاً همیشه گزینه «کاملاً موافقم» انتخاب کردن) را تشخیص دهند. پاسخ صادقانه نه تنها اعتبار شما را نزد مصاحبه‌گر بالا می‌برد، بلکه شانس استخدام در شغلی را افزایش می‌دهد که واقعاً با شخصیت و توانایی‌هایتان سازگار است.

پرسشنامه NEOPI-R

یکی از آزمون های شخصیتی است که بر اساس تحلیل عوامل ساخته شده است و از جدیدترین ابزارها در زمینه شخصیت است که توسط مک کری و کوستا در سال ۱۹۸۵ تحت عنوان پرسشنامه شخصیتی NEO معرفی شد. فرم تجدید نظر شده این پرسش نامه توسط همان مولفین تحت عنوان فرم تجدید نظر شده پرسشنامه شخصیتی نئو ارائه شده است. فرم بلند این پرسشنامه در ۲۴۰ عبارت، به منظور اندازه گیری پنج عامل یا حیطه اصلی روان نژندی، برونگرایی، انعطاف پذیری، دلپذیر بودن و مسئولیت پذیری طراحی شده است. همچنین این پرسشنامه فرم دیگری به نام NEO-FFI دارد که یک پرسشنامه ۶۰ سؤالی است و برای ارزیابی پنج عامل اصلی شخصیت به کار می رود. در فرم ۲۴۰ سؤالی هر عامل ۶ سطح یا زیر مقیاس است، در حالیکه در فرم کوتاه هر عامل با ۱۲ سؤال سنجیده می شود.

در ادامه سوالات این تست درج شده است که جهت آشنایی بیشتر میتوانید مطالعه نمایید.

فرم کوتاه

ردیف	عبارات	کاملا مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملا موافقم
۱.	من آدم نگرانی هستم.					
۲.	من دوست دارم همیشه آدم های زیادی دور و برم باشند.					
۳.	من دوست ندارم وقتم را با خیالبافی هدر بدهم.					
۴.	من سعی می کنم با دیگران خوش رفتار و مودب باشم.					
۵.	من چیزهای خودم را مرتب و پاکیزه نگه می دارم.					
۶.	من اغلب خودم را کمتر از دیگران حس می کنم.					
۷.	من لبخند زدن به دیگران و بیرون رفتن با آنها را کار آسانی می دانم.					

۸.	من وقتی روش درست انجام یک کار را پیدا کنم به همان می چسبم و ادامه می دهم.					
۹.	من اغلب با اعضای خانواده بگو مگو دارم.					
۱۰.	من به خوبی می توانم طوری برنامه ریزی کنم که کارهایم به موقع انجام شوند.					
۱۱.	وقتی من زیر بار یک استرس بزرگ هستم بعضی مواقع احساس می کنم دارم از هم می پاشم.					
۱۲.	من خودم را لزوما آدم امیدواری نمی دانم.					
۱۳.	نگاه کردن به نظم حاکم بر طبیعت و زیبایی هنرها برای من بسیار جالب است.					
۱۴.	بعضی از مردم من را آدم خودخواهی می دانند.					
۱۵.	من در کارهایم خیلی با برنامه نیستم.					
۱۶.	من به ندرت احساس تنهایی و دل افسردگی می کنم.					
۱۷.	من واقعا از صحبت کردن با دیگران لذت می برم.					
۱۸.	من معتقدم که اگر به دانشجویان اجازه بدهند که به سخنرانی های بحث بر انگیز و متناقض گوش دهند، آن ها سردرگم و گمراه می شوند.					
۱۹.	من بیشتر ترجیح می دهم که با دیگران همکاری کنم تا با آن ها رقابت کنم.					
۲۰.	من سعی می کنم وظایفی که بر عهده ام هست را با وجدان کار انجام دهم.					
۲۱.	حس می کنم اغلب اوقات دچار تنش و وحشت زدگی هستم.					
۲۲.	من ترجیح می دهم در جایی باشم که فعالیت وجود داشته باشد.					
۲۳.	خواندن یک شعر تاثیر ناچیزی بر من دارد یا این که اصلا تاثیری ندارد.					
۲۴.	معمولا من در مورد مقاصد دیگران بدگمان و عیبجو هستم.					

.۲۵	من دارای اهداف مشخصی هستم و برای این اهداف برنامه دارم.					
.۲۶	من بعضی وقت ها کاملا احساس بی ارزشی می کنم.					
.۲۷	من معمولا ترجیح می دهم کارها را به تنهایی انجام دهم.					
.۲۸	من معمولا غذاهای جدید و ناآشنا را امتحان می کنم.					
.۲۹	من عقیده دارم که اکثر مردم اگر به آن ها اجازه داده شود می خواهند از آدم امتیاز به دست آورند.					
.۳۰	من قبل از شروع هر کاری وقت زیادی را تلف می کنم.					
.۳۱	من به ندرت خودم را ترسو یا مضطرب می دانم.					
.۳۲	من اغلب احساس می کنم که پر از نیرو و انرژی هستم.					
.۳۳	من به ندرت متوجه می شوم که احساساتم در محیط های مختلف فرق می کند.					
.۳۴	بیشتر مردمانی را که می شناسم مرا دوست دارند.					
.۳۵	من برای دستیابی به اهداف خودم سخت تلاش می کنم.					
.۳۶	اغلب از نحوه برخورد دیگران با من عصبانی می شوم.					
.۳۷	من آدم بشاش و دارای روحیه بالایی هستم.					
.۳۸	من معتقدم که برای اخذ تصمیم درباره موضوعات اخلاقی باید به مقامات دینی خودمان اقتدا کنیم.					
.۳۹	بعضی از افراد فکر می کنند من آدم سرد و حسابگری هستم.					
.۴۰	وقتی به انجام کاری متعهد می شوم مردم می توانند همیشه مطمئن باشند که کار را پیگیری می کنم.					
.۴۱	اغلب وقتی کارها طبق نقشه پیش نمی رود یا اشتباه از آب در می آید احساس دلسردی می کنم و می خواهم آن را نیمه تمام رها کنم.					
.۴۲	من آدم خوش بینی نیستم.					

۴۳.	گاهی وقتی که شعری می خوانم یا به یک اثر هنری نگاه می کنم یک حالت یاس یا موجی از برافروختگی را در خودم تجربه می کنم.					
۴۴.	من در رفتار و نظر خود آدم سخت و بی انعطافی هستم.					
۴۵.	گاهی آن قدری که خودم می خواهم، قابل اعتماد نیستم					
۴۶.	من به ندرت افسرده یا غمگین می شوم.					
۴۷.	همه زندگی و کارهای من با سرعت طی می شوند.					
۴۸.	من علاقه ای به تامل و تفکر در مورد ماهیت جهان یا وضعیت انسان ندارم.					
۴۹.	اغلب سعی می کنم با فکر و با ملاحظه باشم.					
۵۰.	من آدم سازنده و مولدی هستم که همیشه کارها را به ثمر می رساند.					
۵۱.	من اغلب احساس درماندگی می کنم و میل دارم شخص دیگری را مسائلم را حل کند.					
۵۲.	من شخص بسیار فعالی هستم.					
۵۳.	من خیلی کنجکاوم.					
۵۴.	من اگر اشخاصی را دوست نداشته باشم از آن ها پنهان نمی کنم.					
۵۵.	به نظر نمی رسد هرگز بتوانم کارهای خود را نظم و ترتیب بدهم.					
۵۶.	بعضی وقت ها من طوری احساس خجالت می کنم که دلم می خواهد خودم را از دیگران پنهان کنم.					
۵۷.	من ترجیح می دهم راه خودم را بروم تا اینکه رهبر دیگران باشم.					
۵۸.	من اغلب از بازی کردن با نظریه ها و افکار انتزاعی لذت می برم.					
۵۹.	اگر نیاز باشد من حاضرم از افراد دیگر برای رسیدن به مقاصد خودم استفاده کنم.					
۶۰.	من سعی می کنم کارهایم در حد عالی باشد.					

بخش هشتم: مطالب قرآنی

اطلاعات قرآنی

در این بخش، نکات طلایی مرتبط با اطلاعات قرآنی به شرح زیر ارائه شده است:

- قرآن کریم شامل ۱۱۴ سوره است.
- کوتاه‌ترین سوره قرآن، سوره کوثر است که سوره صد و هشتم قرآن می‌باشد.
- ماه رمضان، بهترین ماهی است که در قرآن ذکر شده است.
- قلب قرآن یا ریحانه القرآن، سوره یس است.
- سوره‌ای که معادل یک سوم قرآن است، سوره اخلاص است.
- سوره‌ای که در تمام آیات آن کلمه "اللّه" وجود دارد، سوره مجادله است.
- سوره‌ای که به اخلاق و ادب پرداخته، سوره حجرات است.
- آیة الکرسی در سوره بقره آمده است.
- لقب "صفی‌اللّه" به حضرت آدم (ع) اختصاص دارد.
- لقب "کلیم‌اللّه" به حضرت موسی (ع) داده شده است.
- تنها زنی که در قرآن کریم نام برده شده، حضرت مریم است.
- اولین سوره ای که به پیامبر نازل شد، سوره علق است و اولین سوره قرآن، سوره حمد است.
- سوره ای که جامع همه معارف قرآن است، سوره حمد می باشد.
- سوره ای که اکثر کلمات آن یکبار در قرآن آمده است، سوره کوثر می باشد.
- در سوره اسراء به اولین قبله مسلمانان اشاره شده است.
- سوره های حامدات سوره های حمد، انعام، کهف، سبا و فاطر هستند.
- سوره عادیات به اولین پیشوای شیعیان، حضرت علی (ع) منسوب است.
- احکام وضو در سوره مائده آمده است.
- در سوره آل عمران (آیه ۵۵) به زنده بودن حضرت عیسی (ع) اشاره شده است.
- ۲۰ سوره از قرآن با سوگند و قسم شروع می شود.
- سرور آیات قرآن آیة الکرسی می باشد.
- آیه ۵۵ سوره مائده به آیه ولایت مشهور است.
- دعای شریف " أَمَّنْ يجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذا..." در آیه ۶۲ سوره نمل آمده است.
- آیة الکرسی شعار و پیام توحید است.

- اولین مفسر قرآن کریم حضرت علی (ع) بود.
- اولین کتاب تفسیر قرآن تالیف سعیدبن جبیر بود.

روخوانی و روان خوانی قرآن کریم

در جلسات حضوری مصاحبه آزمون‌های دولتی، ممکن است از شما خواسته شود تا تعدادی آیه از قرآن کریم را تلاوت کنید. هدف این است که ارزیابی کنند آیا شما با قرآن مانوس هستید یا خیر؟ آیا قرآن را مطالعه کرده اید یا نه؟ اولا باید با وضو وارد اتاق مصاحبه شوید ثانیا هنگام برداشتن قرآن کریم آن را ببوسید و سپس به صورت رندوم صفحه ای را باز کنید به مصاحبه گر اعلام کنید که سوره مبارکه .... می باشد و ابتدا با گفتن دو عبارت زیر قرائت صفحه مربوطه را ادامه دهید: **أعوذ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.** قرائت شما باید با آرامش و طمانینه و عبارت عبارت باشد به ویژه در خصوص آیه هایی که بلند هستند. نکته مهم این است که شما به مصاحبه گر نشان دهید قرآن را روان قرائت می کنید و به اصطلاح شما کسی هستید که مطالعه قرآن در برنامه زندگی شما قرار دارد.

حروف الفبا و حروف مقطعه

الفبای زبان عربی خیلی ساده و آسان و از نظر شکل مثل الفبای زبان فارسی می باشد؛ البته به استثنای چهار حرف (پ، چ، ژ، گ) که مخصوص زبان فارسی است و در عربی وجود ندارد و حرف کاف بزرگ (ک) که در عربی به این شکل (ك) نوشته می شود.

قرآن دارای ۱۱۴ سوره است که ۲۹ سوره آن با کلمه هایی آغاز می شود که برخلاف شکل ظاهری آنها می بایست قطعه قطعه و جداجدا و هر حرفی با اسم خودش خوانده شود و به همین دلیل، به آنها حروف مقطعه میگویند، مانند (الم) که خوانده می شود (الف، لام، میم).

صداهای کوتاه (فتحه، کسره، ضمه)

صداها یا حرکات کوتاه صداهایی هستند که هرگاه با حرفی بیایند آن حرف با کششی به اندازه یک ضرب در حد زدن یک ضربه روی میز خوانده میشود.

الف) صدای کوتاه فتحه: یکی از صداهایی که با آن آشنا هستیم صدای فتحه (ـَ) می باشد مانند اَسب، سَبَد، بَرادَر.

ب) صدای کوتاه کسره: صدای دیگری که با آن آشنا هستیم صدای کسره (ـِ) می باشد، مانند اِمروز، کِتاب، نادِر.

پ) صدای کوتاه ضمه: صدای دیگری که با آن مأنوس هستیم صدای ضمه (ـُ) می باشد. مانند اُمید، خُدا، دُرُست.

صداهای کشیده

هرگاه بعد از صدای کوتاه فتحه، کسره و ضمه حروفی همجنس آنها قرار گیرد، آن حروف سبب کشیده شدن صدای حرکت بعد از خود به اندازه دو ضرب (در حد زدن دو ضربه روی میز) می شوند که به شرح هر کدام می پردازیم:

الف) صدای کشیده فتحه: اگر بعد از حرف مفتوح، الف قرار گیرد، این الف سبب کشیده شدن صدای فتحه شده و مانند "آ"ی فارسی در واژه "بابا" تلفظ میشود. به این الف "الف مدّی" نیز میگویند. مثال: صِرَاطَ - أَمَامَ - فَقَالَ – عَذَابٌ

در برخی قرآنها نحوه نوشتن الف مدی به گونه دیگری است که تفاوتی در خواندن ایجاد نمی کند.

مثال: (مَسَاجِدَ - مَساجِدَ = مَسَجِدَ) (سَمَاوَاتِ = سَماواتِ = سَمَوَتِ)

ب) صدای کشیده کسره: هرگاه بعد از حرف مکسور (کسره دار) حرف یاء قرار گیرد (ی) این یاء باعث کشیده شدن صدای کسره میگردد (مانند صدای "ای" در لفظ فارسی) از این رو به آن «یاء مدّی» می گویند، مثال: فَطَرَنِی – فِیهَا – عَزِیزِ

پ) صدای کشیده ضمه: هرگاه بعد از حرف ضمّه دار (مضموم) حرف واو قرار گیرد (و) آن حرف با صدای ضمّه کشیده (مانند و"" فارسی) تلفظ میشود. به این و او که سبب کشیده شدن صدای ضمّه گردیده، "واو مدیّ" می گویند. برخی از کلماتی که صدای ضمّه کشیده دارند قُرُونِ - فَیکُونُ - لَظَلِمُونَ – فَکِیدُونِ

حروف ناخوانا

در رسم الخط فارسی در بعضی کلمه ها به حرف «واو» بر می خوریم که نوشته شده ولی خوانده نمی شود، مانند خواندن، خواستن، خواهر، خواهش.

در قرآن کریم نیز چهار حرف «و - ا - ل - ی» در بعضی از کلمات نوشته شده، ولی خوانده نمی شوند.

حروف ناخوانا» به دو دسته تقسیم میشوند:

دسته اول حروفی که همیشه ناخوانا هستند.

دسته دوم حروفی که بعضی وقتها ناخوانا میباشند.

قاعده اشباع هاء ضمیر

«اشباع» در اصطلاح قرائت به معنای "پر کردن و سیر کردن حرکت است به شکلی که از فتحه، الف مدّی، از کسره، یاء مدّی و از ضمّه، واو مدّی تولید میشود". «هاء ضمیر» عبارت است از «ـه - ه» که در آخر کلمه می آید و معنی «او - آن» میدهد مثال: لَهُ (برای او)، فِیهِ (در آن).

هاء ضمیر در صورتی که حرف قبل و بعد از آن متحرک باشد، اشباع می شود؛ پس، اگر حرکت هاء، کسره باشد «ـهِ - هِ» و قبل از آن نیز حرفی با صدای کوتاه کسره (ـهِ - ـِ هِ) قرار بگیرد صدای کوتاه کسره هاء تبدیل به صدای کشیده (اِی) یا همان یاء مدّی میشود، مثال:

بِهِ	خوانده می شود ←	بِهی
عِبادِهِ	خوانده می شود ←	عِبادِهی

در صورتی که حرکت هاء، ضمّه باشد «ـهُ - هُ»، و قبل از آن نیز حرفی با صدای کوتاه ضمه یا فتحه (ـهُ، ـُهُ؛ ـَهُ، ـَهُ) قرار بگیرد صدای کوتاه ضمّه هاء تبدیل به صدای کشیده (وُ) یـا همان واو مدّی میشود، مثال:

قَوْمُهُ	خوانده می شود ←	قَوْمُهُو
عِبادُهُ	خوانده می شود ←	عِبادُهُو
رَبَّهُ	خوانده می شود ←	رَبَّهُو

موارد اشباع نشدن هاء ضمیر

هاء ضمیر در سه مورد ذیل اشباع نمی شود:

۱. قبل از هاء ضمیر، حرفی با علامت سکون باشد، مثال: إِلَيهِ - يزِدْهُ - ذِرَاعَيهِ – لَدُنْهُ

۲. اگر قبل از هاء ضمیر، حروف مدّی (حرفی با صدای کشیده) باشد، مثال: أَنْزَلْنَاهُ – خُذُوهُ

۳. اگر بعد از هاء ضمیر، حرفی با علامت سکون یا تشدید باشد، مثال: لَهُ ٱلْحَمْدُ - نَصَرَهُ ٱللَّهُ

☑ نکته ها:

۱. هاء ضمیر در کلمه های «أَرْجِهْ» و «فَأَلْقِهْ» ساکن است؛

۲. هاء ضمیر در «يَرْضَهُ لَكُمْ» اشباع نمی شود؛

۳. هاء ضمیر در «فِيهِ مُهٰنًا» اشباع میشود؛

۴. حرف ها در «مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا» ذاتی است و اشباع نمی شود؛

۵. حرف ها در کلمه «هٰذِهِ» با اینکه ذاتی است، اشباع می گردد.

توجه: در رسم الخط قرآن برای راهنمایی قاری، حرف واو و یاء تولید شده از اشباع را به صورت کوچک، بعد از هاء ضمیر نوشته اند، مثال: أَنَّهُو - يرَهُو - عِبَادُهُو

واو مضموم (وُ) در برخی کلمه ها اشباع میگردد، یعنی با صدای کشیده (دو ضرب) تلفظ می گردد. مثال: دَاوُد. برای راهنمایی قاری واو کوچکی را در پایین واو مضموم نوشته اند: دَاوُودُ، غَاوُونَ، يَلْوُونَ، يَسْتَوُونَ، وُورِی.

وقف

هر انسانی در هنگام صحبت کردن و یا خواندن عباراتی ناچار است برای نفس تازه کردن کلام خود را قطع و پس از تازه کردن نفس به صحبت یا خواندن خود ادامه دهد. این قطع صدا که به منظور تازه کردن نفس و ادامه قرائت صورت میگیرد را «وقف» می گویند.

نحوه وقف کردن بر آخر کلمه ها و انتخاب محل مناسب برای وقف کردن دو مسئله مطرح در موضوع «وقف» است.

انواع وقف (نحوه وقف کردن بر آخر کلمه ها)

الف) وقف بدون تغییر: اگر حرف آخر کلمه دارای علامت سکون (ـْ) یا صدای کشیده (ا، ـِ ، ی ، ـُ و) باشد، در هنگام وقف هیچ تغییری در آن داده نمی شود و به همان صورت خوانده می شود، مثال: قُمْ فَأَنْذِرْ - وَ رَبَّكَ فَكَبِّر - وَ ٱلضُّحَىٰ

ب) وقف اِبدال: ابدال یعنی تبدیل کردن، اگر حرف آخر کلمه تاء گرد (ة) باشد، هنگام وقف به هاء ساکن (هْ - ۀْ) تبدیل میشود، مثال:

أَقِيمُو ٱلصَّلَوٰةَ	خوانده می شود ←	أَقِيمُو ٱلصَّلَوٰهْ
وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ	خوانده می شود ←	وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَهْ

و اگر حرف آخر کلمه دارای تنوین فتحه (ـً) باشد، در هنگام وقف به الف مدّی یا صدای کشیده فتحه «ـَا» تبدیل میشود، مثال:

أَعْنَابًا	خوانده می شود ←	أَعْنَابَا
عِشَاءً	خوانده می شود ←	عِشَاءَا

پ) وقف اسکان: اسکان یعنی ساکن کردن، اگر حرف آخر کلمه دارای صدای کوتاه (ـُ) و یا تنوین کسره و ضمه باشد در هنگام وقف ساکن می شود، مثال:

هُدًى لِلْمُتَّقِينَ	خوانده می شود ←	هُدًى لِلْمُتَّقِينْ
عَاقِبَةُ ٱلْأُمُورِ	خوانده می شود ←	عَاقِبَةُ ٱلْأُمُورْ

ایران عرضه
IRANARZE.IR
فروشگاه کتابهای دانلودی

❖ فصل هفتم: سوالات تشریحی مصاحبه و گزینش استخدامی

➢ بخش اول: احکام شرعی

➢ تقلید و ولایت فقیه

۱- ولایت فقیه به چه معناست؟ (منبع ایران عرضه)

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ ولایت فقیه یعنی حکومت فقیه عادل و دین شناس. ولایت فقیه در رهبری جامعه ی اسلامی و اداره ی امور اجتماعی ملت اسلامی در هر عصر و زمان از ارکان مذهب حقه ی اثنی عشری است که ریشه در اصل امامت دارد.

۲- عدم اعتقاد به ولایت فقیه موجب چه میشود؟

۳- آیا وجود ولایت فقیه ضرورت دارد؟

٤- در چه صورتی اطاعت از دستورات نماینده ولی فقیه جایز است؟

۵- آیا میتوان با ولایت اداری مخالفت نمود؟

٦- آیا ولی فقیه ولایت تکوینی دارد؟

۷- اجتهاد چیست؟

۸- احتیاط چیست؟

۹- مکلف کیست؟

۱۰- اگر مکلف در احکام دین مجتهد نیست باید چه کند؟

۱۱- تقلید بر چه کسانی واجب است؟

۱۲- تقلید ابتدایی چیست؟

۱۳- تقلید بقایی چیست؟

۱۴- شرایط مرجع تقلید را نام ببرید.

۱۵- تبعیض در تقلید به چه معناست؟ (تالیف توسط سایت ایران عرضه)

➢ طهارت

۱- در احکام خون چه نوع خونی نجس محسوب می‌شود و مثال‌هایی از آن ذکر کنید؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ خون انسان و هر حیوانی که دارای خون جهنده باشد، نجس است؛ مانند خون مرغ و گوسفند.

۲- حکم نجاست کافر شامل چیست و اگر وضعیت مسلمانی فردی نامشخص باشد، چه احکامی در مورد او جاری نمی‌شود؟

۳- چه روش‌هایی برای پاک کردن اشیای نجس وجود دارد و نام آن‌ها را ذکر کنید؟ (iranarze.ir)

٤- آیا آب‌های کُر، جاری و چاه در حکم نجاست و طهارت با یکدیگر تفاوتی دارند؟ توضیح دهید.

٥- در مورد تطهیر اشیای نجس مانند فرش و لباس که آب را به خود جذب می‌کنند، چه نکته‌ای باید رعایت شود؟

٦- در چه مواردی، با برطرف شدن عین نجاست، شیء نجس بدون نیاز به آب کشیدن، پاک می‌شود؟

٧- پوشاندن عورت از دیگران در هنگام تخلی (توالت رفتن) چه حکمی دارد و روبه قبله یا پشت به قبله بودن در این حالت چه حکمی دارد؟ (منبع ایران عرضه)

٨- آیا مخرج بول را می‌توان با غیر آب تطهیر کرد؟ برای تطهیر مخرج بول با آب، چند بار شستن کافی است؟

٩- محل واجب و مستحب مسح سر کجاست و چه مقدار از سر باید مسح شود؟

١٠- در مسح سر و پا، چه حرکتی موجب بطلان وضو می‌شود؟ اگر رطوبتی در کف دست نمانده باشد، برای مسح چه باید کرد؟

١١- اگر کسی شک داشته باشد که آیا وضو گرفته است یا نه، باید چه اقدامی انجام دهد؟

١٢- اگر شخصی بعد از انجام نماز شک کند که آیا نماز را با وضو خوانده است یا نه، وضعیت نماز او چگونه است و چه اقدامی باید انجام دهد؟ (تالیف توسط سایت ایران عرضه)

١٣- استفاده از جواهرات حاوی کلمات مذهبی مانند «الله» در چه شرایطی اشکالی ندارد؟

١٤- چه عواملی موجب باطل شدن وضو می‌شوند و مهم‌ترین موارد آن چیست؟

١٥- نحوه شستن دست‌ها و صورت در وضو چگونه باید باشد و چه نکاتی را باید مد نظر قرار داد؟

➢ نماز

١- نمازهای واجب را نام ببرید (منبع سوالات سایت ایران عرضه)

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ نمازهای یومیه

- نماز طواف خانه ی خدا که پس از طواف خانه کعبه گزارده می شود.
- نماز آیات که در هنگام پدید آمدن خورشید و ماه گرفتگی و زلزله و امثال آنها خوانده میشود.
- نماز میت که بر مرده خوانده میشود
- نماز قضای پدر و مادر که بر پسر بزرگتر واجب است.
- نمازی که به واسطه ی نذر و عهد و یا به واسطه ی اجاره واجب شده است.
- نمازهای مستحب، مثل نافله های شبانه روزی

٢- نماز نافله چیست؟

٣- نافله های شبانه روزی را نام ببرید.

٤- مقدار پوشش زن و مرد در نماز به چه میزان باید باشد؟

٥- شرایط نمازگزار را شرح دهید.

٦- در چه مواردی لازم نیست بدن یا لباس نمازگزار پاک باشد؟

۷- شرایط مکان نمازگزار را شرح دهید.

۸- آیا میتوان در داخل خانه کعبه نماز واجب خواند؟

۹- وقت نماز صبح چه زمانی است؟

۱۰- ارکان نماز را نام ببرید.

۱۱- حکم و معنای نیت چیست؟

۱۲- در چه مواردی عدول از نیت واجب و در چه مواردی مستحب است؟

۱۳- معنا و حکم تکبیره الاحرام چیست؟

۱٤- شکیات تکبیرة الاحرام را شرح دهید.

۱۵- کدام قیام واجب رکن و کدام غیر رکن است؟

روزه

۱- کدام روزه‌ها از نظر شرع واجب هستند؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ روزه‌های واجب عبارتند از: روزه ماه مبارک رمضان، روزه قضا، روزه کفاره، روزه قضای پدر بر پسر بزرگتر، روزه ای که به سبب نذر یا عهد یا قسم واجب شود.

۲- کدام روزه‌ها در شرع اسلام حرام هستند؟

۳- کدام روزها برای گرفتن روزه مستحبی، تأکید و سفارش بیشتری شده است؟

۷- آیا فرو بردن آب دهان روزه را باطل می‌کند؟ و اگر روزه‌دار از روی فراموشی چیزی بخورد یا بیاشامد، چه حکمی دارد؟

۸- آیا ضعف جسمانی مجوزی برای خوردن روزه است؟ و تزریق آمپول چه حکمی در مورد روزه دارد؟

۹- فرو بردن تمام سر در آب چه حکمی در رابطه با روزه دارد و چه مواردی باعث باطل نشدن روزه در این حالت می‌شود؟

۱۰- حکم جنب شدن روزه‌دار در خواب چیست و آیا نیاز به انجام غسل است؟

۱۱- اگر روزه‌دار غسل یا تیمم را فراموش کند و پس از یک یا چند روز به یاد آورد، چه احکامی درباره روزه‌ها و قضا کردن آنها وجود دارد؟

۱۲- اگر کسی قادر به انجام هیچ‌یک از موارد کفاره روزه نباشد، چه باید بکند؟

۱۳- اگر مسافر قبل از ظهر یا بعد از ظهر به مسافرت برود، روزه‌اش چه حکمی دارد؟ و اگر از سفر برگردد چطور؟

۱٤- اعتکاف چیست و چه هدفی دارد؟

۱۵- مدت اعتکاف چند روز می‌تواند باشد و چه شرایطی باید رعایت شود؟

➢ سایر احکام شرعی

۱- لباس شهرت چیست و حکم آن چیست؟ (طراحی توسط ایران عرضه)

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ لباسی که پوشیدن آن به خاطر رنگ، کیفیت دوخت، مندرس بودن یا علل دیگر، مناسب نیست، به طوری که اگر پوشیده شود توجه مردم جلب و صاحب لباس انگشت-نما شود، لباس شهرت، و پوشیدن آن حرام است.

۲- پوشش زن در مقابل نامحرم چگونه باید باشد؟

۳- پوشش مرد در مقابل نامحرم چگونه باید باشد؟

۴- احکام نگاه مرد به غیر همسر به صورت کامل شرح دهید.

۵- وضو چیست؟

۶- در وضو چه قسمتهایی از بدن باید بسته و چه قسمتهایی باید مسح شوند؟

۷- اعمال وضو را به ترتیب شرح دهید.

۸- شرایط وضو گیرنده در وضو را نام ببرید.

۹- شرایط آب وضو را شرح دهید.

۱۰- اعمال تیمم را به ترتیب نام ببرید. (تنظیم توسط فروشگاه ایران عرضه)

۱۱- تیمم جبیره ای چیست؟

۱۲- شرایط چیزی که در آن تیمم میشود را نام ببرید.

۱۳- اگر چیزهایی که تیمم بر آن صحیح نشود، چه باید کرد؟

۱۴- چه مواردی باعث حرام شدن مراسم عزاداری و اعیاد میشود؟

۱۵- حکم ختنه در پسران چیست؟

➢ بخش دوم: معارف اسلامی

۱- آیه شریفه «ان فی السماوات و الارض لایات للمومنین » به کدام یک از براهین نظم اشاره دارد؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ قرآن کریم؛به برهان نظم بسیار اهمیت داده و انسانها را دعوت می کند که در خلقت پیچیده موجودات و آسمانها و زمین و کوهها بیاندیشید و چنان دلالت نظم برناظر را بدیهی می داند که می فرماید؛ فقط به یاد آنها بیاور،یعنی انسانها با کمترین توجهی- اگر بخواهند- می توانند دست توانای خداوند علیم و حکیم را مشاهده کنند.چنانچه در این آیه می فرماید: (إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ) به راستی در آسمانها و زمین برای مؤمنان نشانه هایی است که نشان از وجود هماهنگی در کل عالم دارد.

۲- چرا خداوند، یک کتاب را معجزه پیامبر اسلام (ص) قرار داده است؟ (تالیف سایت ایران عرضه)

۳- کدام یک از ماجراهای تاریخی اسلام در زمینه اثبات ولایت حضرت علی(ع) درحجه الوداع اتفاق افتاد؟

٤- از آیه شریفه «فَمَنْ یَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّهٍ خَیْراً یَرَهُ»، کدام مفهوم دریافت می شود؟

٥- از ترجمه آیه شریفه «برای هر ملتی اجلی است، که چون فرا رسد نه ساعتی ان را پس اندازد و نه پیش»، چه مفهمومی دریافت می شود؟

٦- قرآن کریم، کدام عبادت را در بسیاری از موارد، پس از برپا داشتن نماز؛ تاکید کرده است و شرایط آن کدام است؟

۷- عبارت «خداوند سمیع و بصیر است»؛ بیانگر کدام صفت خداوند است؟

۸- کدام مورد، بیانگر جنبه‌های اعجاز لفظی قرآن است؟

۹- حکم قرآنی « قاعده نَفْیِ سَبیل» چگونه محقّق می‌شود؟

۱۰- از حدیث امام صادق (ع) که فرمودند: «الله همان است که همه مخلوقات هنگام نیازها،سختیها و نا امیدی از هرچیز به او پناه می آورند» کدام موضوع مفهوم می گردد؟ (تهیه شده توسط ایران عرضه)

۱۱- آیه شریفه (الم أعهد الیکم یا بنی آدم لاتعبدو الشیطان انّه لکم عدّو مبین)، بیانگر کدام موضوع است؟

۱۲- مضاربه، به کدام معنی است؟

۱۳- یکی از نام های قیامت، «یوم التّناد» است، جهت آن چیست؟

۱٤- بهترین گواه بر اعمال خوب و بد انسان چیست و کدام آیه شریه موید آن است؟

۱٥- با توجه به آیه شریفه (لقد ارسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...) مسلمانان وظیفه دارند جامعه را بر اساس کدام مورد بنا کنند و برترین مقام رسول خدا (ص) کدام است؟

➢ بخش سوم: اطلاعات عمومی

➢ اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی

۱- هرکس شکایتی از نحوه کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد،می تواند شکایت خود را به کدام مرجع عرضه کند؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ «بر اساس اصل نود قانون اساسی، هرکس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد، می‌تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایات رسیدگی کند و پاسخ کافی دهد و در مواردی که شکایت به قوه مجریه و یا قضائیه مربوط است رسیدگی و پاسخ کافی از آنها بخواهد و در مدت متناسب نتیجه را اعلام نماید و در موردی که مربوط به عموم باشد به اطلاع عامه برساند.»

۲- مهمترین عامل طلاق زوجین در ایران چیست؟ (منبع ایران عرضه)

۳- ریاست اولین دوره مجلس شورای اسلامی بر عهده کدام شخصیت است؟

٤- حضرت محمد (ص)، در انجیل به کدام اسم نامیده شده‌اند؟

۵- طبق قانون اساسی، اعطای نشان های دولتی کشوری و لشکری، به ترتیب، از وظایف کدام مرجع است؟

٦- جنگ جهانی اول، با کدام مورد، رسماً به پایان رسید؟

۷- براساس قانون اساسی؛مقام رهبری در صدور فرمان جنگ، با کدام نهاد الزاماً باید مشورت نماید؟

۸- «سردار خیبر»، لقب کدام فرمانده دوران دفاع مقدس است؟

۹- بانک های دولتی تخصصی در کشور کدامند؟

۱۰- دریاچه «مهارلو» در کدام استان ایران واقع شده است؟

۱۱- «فارسی شکر است» از آثار کدام یک از نویسندگان ایران است؟

۱۲- نامزد جایزه نوبل ادبیات و پدر داستان‌نویسی معاصر ایران کیست؟

۱۳- در اولین سال تأسیس اوپک، چند کشور عضو بودند؟

١٤- آرامگاه خواجوی کرمانی، در کدام شهر واقع است؟

۱۵- انتخاب دبیر کل سازمان ملل متحد، چگونه است؟

➢ جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل

۱- از جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل چه میدانید؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ جنگ ایران و اسرائیل یا جنگ ۱۲ روزه، درگیری مسلحانه‌ای بود که با انجام مجموعه‌ای از حملات غافلگیرکننده از سوی اسرائیل غاصب به ایران در ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ آغاز شد و تا ۳ تیر همان سال ادامه یافت. این جنگ با حملات غافلگیرانه و غیرقانونی رژیم صهیونیستی علیه ایران آغاز شد و با پاسخ کوبنده جمهوری اسلامی و پشتیبانی جبهه مقاومت به یک نبرد منطقه‌ای تبدیل گردید. رژیم صهیونیستی در نخستین ساعات با حمله به چند مرکز نظامی و هسته‌ای ایران، شماری از فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و دانشمندان هسته‌ای را به شهادت رساند. این حملات به زیرساخت‌های عمومی از جمله بیمارستان و مراکز غیرنظامی نیز آسیب زد. بسیاری از کشورهای اسلامی از جمله مصر، اردن، پاکستان و ترکیه تجاوز رژیم صهیونیستی را محکوم کردند. کشورهای روسیه، چین، کوبا و آفریقای جنوبی نیز این حملات را نقض قوانین بین‌المللی دانستند. آمریکا، انگلیس، فرانسه و برخی کشورهای غربی به حمایت از رژیم صهیونیستی پرداختند.

۲- اگر جنگ میدانی میبود میرفتید؟ اگر بله چرا؟

۳- اسامی شهدای جنگ ۱۲ روزه را نام ببرید.

۴- نظر شما در مورد جنگ مستقیم بین ایران و اسرائیل چیست؟

۵- خلاصه ای از سخنرانی های حضرت امام خامنه ای درباره جنگ ۱۲ روزه مطرح کنید.

۶- نام راهپیمایی جنگ ۱۲ روزه چه بود؟

۷- نقطه قوت ایران در جنگ ۱۲ روزه چه بود؟

۸- جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل در چه بازه زمانی و به چه علتی رخ داد؟

۹- خسارت های انسانی جنگ ۱۲ روزه چه بود؟

۱۰- واکنش های بین المللی در جنگ ۱۲ روزه چه بود؟

۱۱- نگاه نظام جمهوری اسلامی به جنگ ۱۲ روزه چگونه است؟

۱۲- در شرایطی که جنگ در کشور ادامه دارد، نقش جوانان و معلمان چیست؟

۱۳- چگونه میتوان با جنگ روانی و رسانه ای دشمن مقابله کرد؟

۱۴- نقش ولایت فقیه در هدایت کشور در شرایط جنگ چیست؟

۱۵- پیام حضرت امام خامنه ای، خطاب به مردم درباره حمله اسرائیل به ایران چه بود؟

جنگ رمضان

۱- واقعه ۹ اسفند (شهادت رهبری) چگونه به جای فروپاشی، منجر به انسجام ملی بی سابقه در ایران شد؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ واقعه ۹ اسفند برخلاف محاسبات مادی دشمن، به سه دلیل اصلی باعث انسجام ملی شد:

۱. تبدیل رابطه سیاسی به پیوند عاطفی: شهادت رهبری، نظام را از یک ساختار اداری به یک "آرمان مشترک "تبدیل کرد. خون ایشان باعث شد حتی طیف‌های خاکستری جامعه نیز برای حفظ کیان کشور در برابر تروریسم دولتی ائتلاف به میدان بیایند.

اثبات ثبات ساختاری: انتقال سریع و قانونی قدرت به شورای موقت، رؤیای "خلأ قدرت" را به کابوس دشمن تبدیل کرد و نشان داد نظام جمهوری اسلامی متکی به شخص نیست، بلکه ریشه‌دار و نهادینه است.

۳. تولید خشم مقدس و انگیزه مضاعف: این واقعه سوختِ اصلی پویش‌هایی مثل "جان‌فدا "شد. مردم به‌جای عقب‌نشینی، به این باور رسیدند که وقتی رهبر جامعه در خط مقدم جان نثار می‌کند، پایداری آن‌ها یک تکلیف ملی و الهی است.

۲- نقش «شورای موقت رهبری» را در حفظ مشروعیت نظام چگونه ارزیابی می‌کنید؟

۳- چگونه می‌توان آرمان‌های امام راحل (ره) را در مدیریت بحران‌های مشابه نبرد ۱۴۰۴ بازخوانی کرد؟

۴- چرا دونالد ترامپ و جریان‌های تندرو در آمریکا، حتی پس از آتش‌بس ۱۹ فروردین، همچنان بر طبل جنگ می‌کوبند؟

۵- نظر شما در مورد خیانت برخی کشورهای همسایه در اختیار گذاشتن حریم هوایی خود به دشمن چیست؟

۶- قدرت موشکی و پهپادی ایران (مانند شکار F-35) چه تغییری در مفهوم «اقتدار ملی» در ذهن شما ایجاد کرد؟

۷- نبرد در تنگه هرمز چگونه ثابت کرد که امنیت جهانی به ثبات جمهوری اسلامی گره خورده است؟

۸- نظر شما در مورد سکوت سازمان‌های بین‌المللی در قبال حمله بی رحمانه مدرسه میناب چیست؟

۹- در پویش جانفدا عضو شدید؟

۱۰- در طول جنگ، شما هم در میادین حضور داشتید؟

۱۱- مهم‌ترین درس جنگ رمضان برای مسئولان و مردم چیست؟

۱۲- درباره شهادت آیت‌الله خامنه‌ای در جنگ رمضان چه می‌دانید؟

۱۳- چرا دشمنان معمولاً مسئولان ارشد کشورها را هدف قرار می‌دهند؟

۱٤- محل دفن آیت الله خامنه‌ای کجا اعلام شد؟

۱۵- شعار اصلی مراسم تشییع رهبر شهید چه بود؟

۱٦- آتش بس جنگ رمضان چه زمانی اعلام شد؟

۱۷- نظر شما در مورد حضور میلیونی مردم در مراسم تشییع رهبر شهید ایران چیست؟

۱۸- پیام رهبر انقلاب به مناسبت تشییع و تدفین آقای شهید ایران چه بود؟

۱۹- تفاهم نامه اسلام‌آباد چیست؟

۲۰- اهمیت حضور مردم در مراسم تشییع رهبر شهید چیست؟

➢ بخش چهارم: دانش سیاسی

➢ قانون اساسی

۱- طبق اصل ۳ قانون اساسی وظیفه دولت در تقویت روح بستری و تتبع و ابتکار در تمام زمینه‌های علمی، فرهنگی، فنی و اسلامی از طریق چه موردی باید تامین گردد؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ تقویت روح بستری و تتبع و ابتکار در تمام زمینه‌های علمی فنی فرهنگی و اسلامی از طریق تاسیس مراکز تحقیق و تشویق محققان تامین می گردد.

۲- طبق اصل سوم قانون اساسی تنظیم سیاست خارجی کشور بر اساس چه مواردی انجام می‌گردد؟

۳- طبق اصل ۴ قانون اساسی کلیه قوانین و مقررات مدنی اقتصادی مالی جزایی و غیره باید بر اساس موازین اسلامی باشد، تشخیص این امر بر عهده کدام نهاد می‌باشد؟

٤- طبق اصل ۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کدام موارد از یکدیگر تفکیک ناپذیرند و حفظ آن وظیفه دولت و آحاد مردم است؟

۵- به حکم آیه کریم «إِن هذِهِ أُمتُكُمْ أُمةً واحِدَةً وَ أَنَا رَبكُمْ فَاعْبُدُونِ» و اصل ۱۱ قانون اساسی، دولت موظف به انجام چه کارهایی می باشد؟

٦- مطابق اصل ۳۰ قانون اساسی دولت موظف است وسایل تحصیلات عالی را تا چه زمانی به طور رایگان گسترش دهد؟

۷- مصوبات «شورای عالی امنیت ملی» برای اجرا به تایید کدام نهاد یا مقام میرسد؟

۸- لوایح قانونی پس از تصویب هیأت وزیران و تقدیم به مجلس برای طرح در مجلس، نیاز به پیشنهاد چه کسانی دارد؟

۹- اصلاحات جزئی در خطوط مرزی، با رعایت مصالح کشور به چه شرطی مجاز می‌باشد؟

۱۰- دولت برای برقراری حکومت نظامی در حالت جنگ و شرایط اضطراری به مدت چند روز و به مجوز کدام نهاد احتیاج دارد؟

۱۱- رسیدگی به جرایم سیاسی و مطبوعاتی مطابق اصل ۱۶۸ قانون اساسی به چه صورت برگزار می‌شود؟

۱۲- برای ابطال تصویب‌نامه و آیین نامه‌های دولتی که مخالف با قوانین و مقررات اسلامی است شخص باید از کجا تقاضای رسیدگی کند؟

۱۳- برای رسیدگی به جرایم عمومی اعضای ارتش، شهربانی،ژاندارمری و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی باید به کدام نهاد مراجعه شود؟ (طراحی توسط ایران عرضه)

۱٤- مرجع رسیدگی به شکایات تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مامورین یا واحدهای دولتی چه نام دارد؟

۱۵- نصب و عزل رئیس سازمان صدا و سیما بر عهده چه کسی است و شورای مرکب نظارت بر سازمان شامل چه کسانی میباشد؟

➢ وصیت نامه امام خمینی

۱- از منظر امام خمینی (ره) وظیفه دولت و مجلس در قبال ملت کدام است؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ از منظر امام خمینی (ره) وظیفه دولت و مجلس در قبال ملت این است که قدر این ملت را بدانند و در خدمت گذاری به آنان، خصوصاً مستضعفان و محرومان کوتاهی نکنند.

۲- بین انقلاب اسلامی ایران و دیگر انقلاب ها از نظر امام خمینی چه تفاوتی بارز است؟

۳- تأکید امام خمینی (ره) در وصیتش به چیست؟ اایران‌عرضهٱ

٤- زبور آل محمد (ع) که در وصیت امام به آن اشاره شده به کدام مورد مربوط می شود؟

۵- محتوای نهج البلاغه شامل چیست؟

٦- طبق توصیه امام خمینی اقلیتهای دینی و مذهبی در انتخاب وکلای خود در مجلس چگونه عمل کنند؟

۷- امام خمینی به شورای نگهبان چه توصیه ای کرده اند و از آنان چه می خواهد؟ - طراحی شده توسط ایران عرضه -

۸- از بالاترین و والاترین حوزه هایی که لازم است به طور همگانی مورد تعلیم و تعلم قرار گیرد کدام است؟

۹- امام خمینی این گفته را خطاب به کدام کشور گفته است؟

«انتظار نداشته باشید کسی از خارج در رسیدن به اسلام و پیاده کردن احکام اسلام به آ نها کمک کند»

۱۰- مراکز تعلیم و تربیت چگونه باید کودکان، نوجوانان و جوانان را تربیت کنند؟

۱۱- امام خمینی (ره) ملت ایران را در عصر حاضر را بهتر از کدام ملل می داند؟ (منتشر کننده سوالات ایران عرضه)

۱۲- در چه صورتی قوای مسلح می توانند قدرت نظامی خود را حفظ کنند و از اختلافات درون گروهی مصون بمانند؟

۱۳- از نظر امام کدام خطر داخلی ممکن است انقلاب اسلامی را تهدید کند؟

۱٤- امام خمینی به چه کسانی وصیت می کند خودشان را از مسائل جامعه خصوصاً انتخاب رئیس جمهور و وکلای مجلس کنار نکشند و بی تفاوت نباشند؟

۱۵- ثقل کبیر و ثقل اکبر در وصیت نامه سیاسی و الهی امام خمینی (ره) به چه معناست؟

➢ انقلاب اسلامی ایران

۱- چرا در ایران به ملی کردن صنعت نفت نیاز بود؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ در دوره استبداد امتیاز نفت جنوب به شرکت دارسی داده شده و در زمان دیکتاتوری رضاخان نیز تمدید شده بود؛ بنابراین، ماهیت قانونی نداشت و نیاز به ملی کردن آن وجود داشت.

۲- در لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی در دوره نظام شاه، کدام شرط از شرایط رأی دهندگان و انتخاب شوندگان حذف شده بود؟

۳- مهمترین علت حمله رژیم عراق به ایران چه بود؟ (تالیف سایت ایران عرضه)

٤- موضوعات فصل اول قانون اساسی ایران چیست؟

۵- در صورت فوت، کناره‌گیری یا عزل رهبر چه کسانی متولی تعیین و معرفی رهبر جدید است؟ (طراحی توسط ایران عرضه)

٦- جبهه ملی چگونه تشکیل شد و چه اهدافی را دنبال می‌کرد؟

۷- اهداف اصلی شاه از طرح برنامه انقلاب سفید (انقلاب شاه و ملت) چه بود؟ (طراحی توسط ایران عرضه)

۸- قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چه پیامدهایی برای جنبش‌های سیاسی و اجتماعی در ایران داشت؟

۹- چه عواملی منجر به وقوع اعتراضات سراسری پس از درگذشت مشکوک حاج آقا مصطفی فرزند امام خمینی شد؟

۱۰- احزاب وابسته به رژیم پهلوی چه نقشی در شکل‌گیری نظام سیاسی آن دوران داشتند و چرا نتوانستند موفق شوند؟

۱۱- وابستگی رژیم پهلوی به آمریکا چگونه شکل گرفت و چه تأثیری بر سیاست داخلی ایران داشت؟

۱۲- ریشه‌های نفوذ اجتماعی روحانیون در جامعه ایران چیست و چه عواملی این نفوذ را تقویت می‌کرد؟

۱۳- مهم‌ترین دلایل امام خمینی برای نفی سلطنت و غیرقابل اصلاح دانستن آن چه بود؟ (ناشر سایت ایران عرضه)

١٤- اصول اساسی اندیشه امام خمینی را برشمارید.

۱۵- محبوبیت و نفوذ مردمی گسترده امام خمینی بر چه عواملی استوار بود؟

➢ بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

۱- آرمان های دومین مرحله انقلاب اسلامی چیست؟ (iranarze.ir)

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ خودسازی و جامعه پردازی و تمدن سازی از آرمان های دومین مرحله انقلاب اسلامی است.

۲- بر اساس گام دوم انقلاب، مهمترین خصوصیات شعارهای انقلابی چیست؟

۳- ترکیب انقلاب (که مستلزم جوشش انقلابی است) و نظام سازی (که مستلزم نظم سیاسی و اجتماعی است) در کدام نظریه جمع بندی شده است؟

٤- پایان درس نگرفتن از وقایع گذشته چیست؟

۵- معنای لغوی انقلاب چیست؟

٦- ایران در کدام زمینه جایگاه مرجعیت را کسب نموده است؟

۷- سالگرد پیروزی انقلاب در چه تاریخی است؟

۸- فرایند چهل سال دوم انقلاب اسلامی بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب چگونه فرایندی توصیف شده است؟

۹- فرمان ارتش بیست میلیونی صادره از طرف کیست؟ (منبع ایران عرضه)

۱۰- شعار مهم انقلاب اسلامی ایران از دیدگاه حضرت امام خمینی (ره) و آیت خامنه‌ای چیست؟

۱۱- هدف رهبر انقلاب اسلامی از صدور بیانیه گام دوم انقلاب چیست؟

۱۲- جهت تبدیل ایران به الگوی کامل نظام پیشرفته اسلامی، جوان ها در کدام عرصه ها باید تلاش کنند؟

۱۳- از کدام منظر انقلاب دگرگونی معنی می شود؟ (تالیف توسط سایت ایران عرضه)

١٤- جوانان با چه نگاه و روحیه و عملی می توانند ایران را به یک الگوی کامل نظام پیشرفته اسلامی تبدیل کنند؟

١٥- مدیران کارآمد و پرانگیزه و خردمند از کدام طریق به اعتماد به نفس کشور کمک می کنند؟

➢ بخش پنجم: مباحث روانشناختی

در بخشی از مصاحبه شغلی، مصاحبه‌گر ممکن است به صورت شفاهی، سوالاتی در زمینه شخصیت، طرز فکر، ارزشها و جنبه های اخلاقی شما مطرح کند تا شناخت بهتری از ویژگی های فردی تان به دست آورد. همچنین احتمال دارد برخی آزمونهای روان شناختی به صورت کتبی (معمولاً به شکل سوالات چندگزینه‌ای) در اختیار شما قرار گیرد تا به آنها پاسخ دهید.

در این بخش، نمونه هایی از این نوع سوالات ارائه شده است تا با سبک و محتوای این قسمت از فرآیند مصاحبه آشنا شوید. با توجه به اینکه این سوالات با هدف سنجش دیدگاه ها و ویژگی های فردی طراحی شده اند، پاسخ صحیح یا غلط مشخصی برای آنها وجود ندارد و بر اساس تحلیل شخصیت فردی ارزیابی می‌شوند.

۱- نقاط ضعف و نقاط قوت خود را بفرمایید.

۲- در زندگی روزمره خود دروغ میگویید؟ (iranarze.ir)

۳- به کارهای گروهی علاقه مند هستید یا کارهای فردی؟

٤- اگر در این آزمون رد شوید، چه تغییری در زندگی و احساسات شما ایجاد میشود؟

۵- به مکان های شلوغ علاقه مند هستید یا خلوت؟

٦- از نظر شما ویژگی های یک دوست خوب چیست؟

۷- اوقات فراغت خود را چگونه سپری میکنید؟

۸- اصول دین در زندگی شما چه اثری دارد؟

۹- به نظرتان در چه زمینه ای مهارت خوبی دارید؟

۱۰- اگر در محیطی با بی عدالتی مواجه شدید، چه واکنشی نشان میدهید؟

۱۱- اگر به همکار شما حقوق بیشتری داده شود، چه عکس العملی خواهید داشت؟

۱۲- برای ترویج انسانیت در جامعه چه کار میکنید؟

۱۳- از یک تا ده به اعتماد به نفس خود چند میدهید؟ (تالیف توسط سایت ایران عرضه)

۱٤- آیا دخانیات مصرف میکنید؟ نظرتان در این مورد چیست؟

۱۵- کدام روز از هفته را بیشتر از همه دوست دارید و چرا؟

➢ بخش ششم: مطالب قرآنی

۱- آغاز نزول قرآن در چه ماه و شبی صورت گرفت؟

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ آغاز نزول قرآن در ماه مبارک رمضان و در شب قدر صورت گرفت.

شب قدر نزد امامیه میان دو شب مردد است، شب ۲۱ و ۲۳ ماه مبارک رمضان. شیخ کلینی از حسان بن مهران روایت کرده است گوید: از امام صادق (علیه السلام) پرسیدم شب قدر کدام است؟ فرمود: آن را در یکی از دو شب ۲۱ و ۲۳ جستجو کن زراره از امام صادق علیه السلام روایت کرده فرمود: «شب ۱۹ شب تقدیر است، شب ۲۱ شب تعیین و شب ۲۳ شب ختم و امضای امر است. شیخ صدوق می گوید: مشایخ ما اتفاق نظر دارند که لیله القدر، شب ۲۳ ماه رمضان است. این شب را لیله الجهنی نیز گویند.

۲- اولین آیه یا سوره نازل شده بر پیامبر(ص) چه بود؟ (iranarze.ir)

۳- بر اساس روایات منقول از اهل بیت علیه السلام، آخرین سوره نازل شده بر پیامبر (ص) کدام است؟

٤- منظور از تنزیل و تاویل آیات قرآنی چیست؟

۵- فاتحه الکتاب نام دیگر کدام سوره است؟

٦- براساس حدیث، احرف سبعه قرآن در چند حرف قرائت می گردد؟

۷- شروط قرائت صحیح از نظر بزرگان متن قرائت چیست؟

۸- قرائت حفص چیست؟ (تالیف توسط سایت ایران عرضه)

۹- در مورد رابطه ناگسستنی شیعه با قرآن توضیح دهید.

۱۰- آیا نمازگزار می تواند یکی از قرائت ها در محدوده قرائات ها سبع را انتخاب کند؟

۱۱- تعریف تفسیر و تاویل در قرآن چیست؟ (iranarze)

۱۲- چرا در قرآن تشابه وجود دارد؟

۱۳- صفات جمال و جلال خداوند را چگونه تعبیر می کنید؟

۱٤- آیا از دیدگاه اشاعره خداوند قابل رویت است؟

۱۵- منظور از واژه های ختم و طبع که در قرآن به کار رفته است چیست؟

➢ بخش هفتم: سوالات برگرفته از تجربیات داوطلبان در مصاحبه

۱- معنای ولایت فقیه رو شرح بدید.

☑ **پاسخ سایت ایران عرضه** ⇦ ولایت فقیه یعنی، رهبری سیاسی جامعه اسلامی به وسیله فقیه عادل و با تقوا و دارای شرایط لازم رهبری. ولایت فقیه به معنای حاکمیت مجتهد جامع الشرایط در عصر غیبت است و شعبه‌ای است از ولایت ائمه اطهار (ع) که همان ولایت رسول الله (ص) می باشد. بنابر این تعریف، ولایت فقیه از جنس حاکمیت است حاکمیتی که آن را مجتهدی جامع الشرایط بر عهده دارد. هر کسی میتواند رهبر باشد ولی هر شخصی نمیتواند ولی فقیه باشد. طبق گفته مقام معظم رهبری ولایت فقیه در واقع ولایت مجتهد جامع الشرایطی هست که دارای اجتهاد مطلقه، عدالت مطلقه و همچنین آگاه به مسائل روز جهان و اسلام باشد. ولایت فقیه شعبه‌ای از ولایت ائمه اطهار است که همان ولایت رسوال الله در واقع همان ولایت الله می باشد.

۲- ام ابیها به چه کسی گفته میشود و چرا؟ (iranarze.ir)

۳- مسافت شرعی یعنی چه؟

۴- تولی و تبری را توضیح دهید.

۵- وظایف قوه قضاییه چیست؟

۶- وظایف و اختیارات قوه مجریه چیست؟

۷- مسیر راهپیمایی روز قدس را شرح دهید.

۸- مبدا تاریخ هجری چگونه است؟

۹- اصول دین را نام ببرید.

۱۰- مستحبات نماز را نام ببرید.

۱۱- سجده سهو درچه مواردی خوانده میشود؟ (تالیف توسط سایت ایران عرضه)

۱۲- در نماز وظیفه ماموم چیست؟

۱۳- نماز عید فطر چگونه خوانده میشود؟

۱۴- روزه های واجب کدام اند؟

۱۵- حکم روزه مسافر چیست؟

۱۶- استیضاح یعنی چه؟

۱۷- رهبر چگونه انتخاب میشود؟

۱۸- فتنه ۹ دی ماه را شرح دهید.

۱۹- اصول دین را نام ببرید.

۲۰- نماز عید فطر چگونه خوانده میشود؟

۲۱- واقعه ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ برای چه بود؟

۲۲- فتوی یعنی چه؟

۲۳- قوانین جمهوری اسلامی ایران که مبتنی بر دین اسلام است چه حقوقی برای زنان در نظر گرفته است؟

۲۴- در مراسمات مذهبی یا نماز جمعه شهر خود شرکت میکنید؟

۲۵- اخبار را از چه طریقی دنبال میکنید؟

۲۶- نظرتان در مورد پوشش و آرایش چیست؟

۲۷- بصیرت چیست و افراد با بصیرت چه ویژگی هایی دارند؟

۲۸- اگر مافوقتان کار خلافی از شما درخواست کند، چه کار میکنید؟

۲۹- در خطبه های اول و دوم نماز جمعه در چه موضوعاتی صحبت میشود؟

۳۰- نماز احتیاط چیست و چگونه خوانده میشود؟

۳۱- مراحل تیمم را بیان کنید. (یا احتمالا درخواست شود به صورت عملی تیمم را انجام بدهید)

۳۲- وظیفه ما در برابر رهبری چیست؟

۳۳- تفاوت میان اصلاح طلب و اصولگرا چیست؟

۳۴- شهدای محراب را نام ببرید.

۳۵- آینده ایران را چگونه میبینید؟